პროლეტარებო ყველა ქვეყნისა, შეერთდით!

კომუნისტი

საქართველოს კომუნისტური პარტიის ცენტრალური კომიტეტისა და საქართველოს სსრ მშრომელთა დეპუტატების საბჭოების ორგანო

КОМУНИСТИ — ОРГАН ЦК КП ГРУЗИИ и СОВЕТОВ ДЕПУТАТОВ ТРУДЯЩИХСЯ ГРУЗИНСКОЙ ССР

გამოცემის 42-ე წელი, № 240 (12154) | ხუთშაბათი, 19 ოქტომბერი, 1961 წ. | ფასი 2 კაპ.

საინფორმაციო ცნობა

საბჭოთა კავშირის კომუნისტური პარტიის XXII ყრილობის შესახებ

18 ოქტომბერს მოსკოვში, კრემლის ყრილობათა სასახლეში მუშაობას განაგრძობდა საბჭოთა კავშირის კომუნისტური პარტიის მორიგი XXII ყრილობა.

ყრილობამ მიიღო გადაწყვეტილება — მოისმინოს მოხსენება სკკპ პროგრამის პროექტის შესახებ, რათა დღის წესრიგის ორივე საკითხი — ცენტრალური კომიტეტის ანგარიში და სკკპ პროგრამის პროექტი განიხილოს ერთდროულად.

მოხსენება სკკპ პროგრამის პროექტის შესახებ გააკეთა სკკპ ცენტრალური კომიტეტის პირველმა მდივანმა ამხ. ნ. ს. ხრუშჩოვმა, რომელსაც ყრილობის დელეგატები და სტუმრები მხურვალე ტაშით შეხვდნენ.

საბჭოთა კავშირის კომუნისტური პარტიის XXII ყრილობა

სკკპ ცენტრალური კომიტეტის ანგარიში

საბჭოთა კავშირის კომუნისტური პარტიის XXII ყრილობას

ცენტრალური კომიტეტის პირველი მდივნის ამხანაგ ნ. ს. ხრუშჩოვის მოხსენება

ამხანაგებო, ეს სასიამოვნო მოვლენაა. მე დიდხანს ვცხოვრობდი უკრაინაში, კარგად ვიცნობ შრომისმოყვარე უკრაინელ ხალხს, მასთან ერთად ვშრომობდი ომამდე და ომის შემდეგაც მეურნეობის აღსადგენად. მაგრამ ვფიქრობ, რომ ჩვენ მაშინ ვერ წარმოგვედგინა ისეთი დონე, რომელსაც დღეს მიაღწია უკრაინამ მარცვლის წარმოებაში. ჩვენ ხშირად ვამბობთ: ყოფიერება განსაზღვრავს ცნობიერებას, მაგრამ ზოგჯერ ხუმრობით შევნიშნავთ, რომ „ცემიერებაც“ შველის ცნობიერებას. ასე რომ კრიტიკა უკრაინელი ამხანაგების მიმართ მკაცრი, მაგრამ სამართლიანი იყო. იგი სწორად მიიღეს და სწორად გაიგეს. კრიტიკამ გამოაცოცხლა ადამიანები და მათ გვიჩვენეს, თუ რის უნარი შესწევთ. ჩვენ ვაქებთ უკრაინელ ამხანაგებს და მოველით, რომ ისინი კიდევ უფრო აამაღლებენ სასოფლო-სამეურნეო წარმოების დონეს.

მიმდინარე წელს პურისათვის ბრძოლაში მოპოვებული მიღწევებით გაგვახარეს რუსეთის ფედერაციის ბევრი ოლქის მშრომელებმა. რესპუბლიკის კოლმეურნეობებმა და საბჭოთა მეურნეობებმა 15 ოქტომბრისათვის სახელმწიფოს მიჰყიდეს 1 მილიარდ 828 მილიონი ფუთი მარცვლეული, ანუ 91 მილიონი ფუთით მეტი, ვიდრე გასული წლის ამავე თარიღისათვის. მთლიანად რესპუბლიკაში, ალბათ, შესყიდული იქნება 2 მილიარდი ფუთი მარცვლეული. აქ, ისევე როგორც უკრაინაში, სასურსათო და საფურაჟე მარცვლეულის რესურსების შევსებაში დიდმნიშვნელოვანი როლი შეასრულა სიმინდმა.

დიდ ფართობებზე მოყვანილია ამ კულტურის უხვი მოსავალი. ავიღოთ, მაგალითად, კრასნოდარის მხარე, 1961 წელს თავთავიანი მარცვლეულის მოსავალმა ყუბანში გაზაფხულის ვგალვების შედეგად ჰექტარზე 19 ცენტნერი შეადგინა, ანუ 4 ცენტნერით ნაკლები, ვიდრე გასულ წელს, როდესაც ჰექტარზე 23 ცენტნერი იყო აღებული. პური კი წელს წარმოებულია და სახელმწიფოს მიეყიდა ბევრად უფრო მეტი. 1961 წლის 15 ოქტომბრისათვის მხარის კოლმეურნეობებმა და საბჭოთა მეურნეობებმა გაყიდეს 116 მილიონი ფუთი მარცვლეული. ანუ 35 მილიონი ფუთით მეტი, ვიდრე გასული წლის ამავე თარიღისათვის. მაშ რა მოხდა? მხარის კოლმეურნეობებმა და საბჭოთა მეურნეობებმა 400 ათას ჰექტარ ფართობზე მოიყვანეს სიმინდის კარგი მოსავალი. ამის შედეგად 1961 წლის 15 ოქტომბრისათვის სახელმწიფოს მიეყიდა 33 მილიონი ფუთი სიმინდის მარცვალი, მაშინ, როდესაც შარშან ამავე თარიღისათვის მიეყიდა 16 მილიონი ფუთი სიმინდის მარცვალი.

მიმდინარე წელს მარცვლეული წარმოების გადიდებაში მნიშვნელოვან შედეგებს მიაღწიეს ცენტრალური შავმიწანიადაგიანი ზონის, ვოლგისპირეთის, ურალისა და ციმბირის მთელი რიგი რაიონების კოლმეურნეებმა და საბჭოთა მეურნეობების მუშებმა, რითაც ცხადყვეს, რომ რუსეთის ფედერაციას აქვს სოფლის მეურნეობის პროდუქტების წარმოების გადიდების უდიდესი რეზერვები. აი შედარებითი მონაცემები ზოგიერთი ოლქის მიხედვით სახელმწიფოსათვის მარცვლეულის მიყიდვის ზრდის შესახებ:

	1961 წელს (15 ოქტომბრისათვის)		მიეყიდა მარცვლეული სახელმწიფოს სულ 1956-1960 წლებში ყოველწლიურად	
სტალინგრადის	125	მილიონი ფუთი	75	მილიონი ფუთი
ვორონეჟის	66	„	38	„
ტამბოვის	42	„	28	„
პენზის	42	„	27	„
ბელგოროდის	37	„	19	„
კურსკის	36	„	23	„
ლიპეცკის	28	„	17	„

ეს წარმატებები შედეგია კოლმეურნეების, საბჭოთა მეურნეობების მუშების, სოფლის მეურნეობის სპეციალისტების თავდადებული შრომისა, პარტიული ორგანიზაციების დიდი ორგანიზატორული და პოლიტიკური მუშაობისა, რომლებმაც გააჩაღეს საყოველთაო-სახალხო შეჯიბრება ნაკისრ ვალდებულებათა შესრულებისათვის.

თუ 1961 წელს უკრაინელებმა ცხადყვეს თავიანთი შესაძლებლობანი, ამხანაგებმა რუსეთის ფედერაციაში, როგორც იტყვიან, კარგად უნდა დაიხსომონ მათი გამოცდილება და გამოიტანონ შესაბამისი დასკვნები. რუსეთის ფედერაციას დიდი შესაძლებლობანი მოეპოვება, უნდა შეიგნონ თავიანთი ძალები და ენერგიულად მოჰკიდონ საქმეს ხელი.

ბევრი დასავლეთელი პოლიტიკური მოღვაწე ზოგჯერ ამბობს:

— თქვენი მრეწველობის მიღწევები გვჯერა, მაგრამ ვერ გაგვიგია, როგორ გამოასწორებთ სოფლის მეურნეობის მდგომარეობას.

მათ რომ ვესაუბრებოდი, ვუთხარი:

— მოითმინეთ, კიდევ გიჩვენებთ სეირს სოფლის მეურნეობის პროდუქციის წარმოებაშიც.

ჩვენ ამოუწურავი შესაძლებლობანი გვაქვს. მაგრამ სავსებით უნდა შევიცნოთ და გამოვიყენოთ ისინი. ალბათ, პარტიის ყრილობის შემდეგ უნდა გავიმეოროთ რესპუბლიკებში, მხარეებსა და ოლქებში სოფლის მეურნეობის მუშაკთა თათბირების მოწყობის გამოცდილება, როგორც იტყვიან, ზოგან და ზოგი ვინმე უნდა შეგანჯღრიოთ, ცოტა უნდა გავუხეხოთ კანი, როგორც ამას აბანოს მოყვარულნი შვრებიან, რათა ორგანიზმი უფრო ნორმალურად იკვებებოდეს ჟანგბადით.

ნება მიბოძეთ გამოვთქვა რწმენა, რომ რუსეთის ფედერაციის მშრომელები უფრო სრულად გამოიყენებენ თავიანთ შესაძლებლობებს, ახალ წარმატებებს მოიპოვებენ სოფლის მეურნეობის ყველა დარგის განვითარებაში.

ცენტრალური კომიტეტის იანვრის პლენუმზე აღინიშნა მთელი რიგი რაიონების შეუწყნარებელი ჩამორჩენა საბურღულე და პარკოსანი კულტურების წარმოებაში. მიმდინარე წელს ამ კულტურების წარმოებისა და შესყიდვის მდგომარეობა შესამჩნევად გამოსწორდა. თუ 1960 წელს პარკოსნები შესყიდული იყო 21 მილიონი ფუთი, მიმდინარე წელს შესყიდულია 41 მილიონი ფუთი. უფრო მეტი დამზადდა წიწიბურა და ფეტვი.

გაიზარდა ავრეთვე ბამბის, შაქრის ჭარხლის, მზესუმზირას და სხვა კულტურების წარმოება. მიმდინარე წლის რთულ პირობებში, როდესაც მოსარწყავად საკმარისი არ იყო წყალი, შრომაში დიდი შეუპოვრობა და სიმტკიცე გამოიჩინეს უზბეკეთის, ტაჯიკეთის, თურქმენეთის, ყირგიზეთის რესპუბლიკებისა და ყაზახეთის რესპუბლიკის სამხრეთ-ყაზახეთის ოლქის კოლმეურნეებმა, საბჭოთა მეურნეობების მუშებმა. მათ ბამბის კარგი მოსავალი მოიყვანეს და წარმატებით ასრულებენ ნაკისრ ვალდებულებებს. მთლიანად ჩვენს ქვეყანაში 15 ოქტომბრისათვის დამზადებულია 3 მილიონი ტონა ბამბა, ანუ 663 ათასი ტონით მეტი, ვიდრე გასული წლის ამავე თარიღისათვის. მათ შორის უზბეკეთში, უდიდეს ბამბისმთესველ რესპუბლიკაში, დამზადებულია 1 მილიონ 982 ათასი ტონა ბამბა, ანუ 453 ათასი ტონით მეტი.

ისევე როგორც შარშან, ჩაის წარმოებაში მნიშვნელოვანი წარმატებები მოიპოვეს საქართველოს კოლმეურნეობებმა და საბჭოთა მეურნეობებმა. მათ სახელმწიფოს მიჰყიდეს 154 ათასი ტონა ჩაის ფოთოლი და გეგმა 107 პროცენტით შეასრულეს.

ასეთია წლის წინასწარი შედეგები მიწათმოქმედების განვითარებაში. რაც შეეხება მეცხოველეობას, აქაც გარკვეული წარმატებებია მოპოვებული. მსხვილფეხა რქიანი პირუტყვის სულადობა კოლმეურნეობებსა და საბჭოთა მეურნეობებში ერთ წელიწადში გაიზარდა ოთხი მილიონით, აქედან ძროხისა ერთი მილიონ 700 ათასით, ღორის სულადობა გაიზარდა 5 მილიონით და ცხვრისა სამი მილიონით. გაიზარდა მეცხოველეობის პროდუქტების წარმოება და შესყიდვა.

მაგრამ ხორცისა და რძის წარმოების ტემპი ჯერ კიდევ სრულიადაც არ შეესაბამება იმ დონეს, რაც ჩვენთვის არის აუცილებელი. საჭირო იქნება ბევრი და დაძაბული მუშაობა და უწინარეს ყოვლისა უფრო სრულად უნდა გამოვიყენოთ შესაძლებლობანი უკვე 1962 წელს ამ პროდუქტების წარმოების საგრძნობლად გადიდებისათვის.

4. განვამტკიცოთ და გავამრავლოთ წარმატებანი სოფლის მეურნეობის განვითარებაში. უფრო სრულად დავაკმაყოფილოთ მოსახლეობის მოთხოვნილებანი სოფლის მეურნეობის პროდუქტებზე

ამხანაგებო! ჩვენ უდიდესი რეზერვები გვაქვს. ისინი საშუალებას გვაძლევენ უახლოეს წლებში, როგორც ეს დასახულია ცენტრალური კომიტეტის იანვრის პლენუმის გადაწყვეტილებებში, მარცვლეულის შესყიდვა **ავიყვანოთ 4 მილიარდ 200 მილიონ ფუთამდე, ხორცისა 13 მილიონ ტონამდე, რძისა 50 მილიონ ტონამდე წელიწადში.** რა გზით შეიძლება მნიშვნელოვნად გავადიდოთ სოფლის მეურნეობის პროდუქტების წარმოება და ასეთ ოდენობამდე ავიყვანოთ მათი შესყიდვა?

მარცვლეულის წარმოების გადიდებაში მთავარია ნათესი ფართობების სტრუქტურის შემდგომი გაუმჯობესება და მოსავლიანობის გადიდება. აუცილებელია მტკიცედ განვდეგეთ ნაკლებმოსავლიანი კულტურები, შევცვალოთ ისინი მაღალმოსავლიანი კულტურებით, შემოვიღოთ სწორი თესლბრუნვა. ეს, ამხანაგებო, სოფლის მეურნეობის ნამდვილად ერთ-ერთი ყველაზე აქტუალური და ძირეული ამოცანაა. ჩვენთან ჯერ კიდევ ბევრ რაიონში გონივრულად არ უძღვებიან მეურნეობას. ამ მხრივ განსაკუთრებით დამახასიათებელია კიროვის, კოსტრომის, იაროსლავლის ოლქები.

მაგალითად, კიროვის ოლქში 1960 წელს დათესილი იყო: ზვრია 477 ათასი ჰექტარი; ერთწლიანი და მრავალწლიანი ბალახები — 515 ათასი ჰექტარი. სულ ამ კულტურებს დათმობილი ჰქონდათ მილიონი ჰექტარი, ანუ ნათესი ფართობის 44 პროცენტი. გარდა ამისა, 514 ათასი ჰექტარი ეკავა ეგრეთწოდებულ მოუთესავ ანეულს. მხედველობაში თუ მივიღებთ იმას, რომ ერთწლიანი ბალახები იძლეოდნენ 7-8 ცენტნერ თივას, ზვრია კი 5-7 ცენტნერ მარცვალს ჰექტარზე, მაშინ ნათელი გახდება, რომ მთელი სახნავი მიწების ნახევარზე მეტი არსებითად ცარიელი იყო. ამავე დროს სიმინდი და ბარდა ოლქში იყო 155 ათასი ჰექტარი, ან სათესი ფართობის მხოლოდ 7 პროცენტი. იბადება კითხვა, საიდან უნდა მიეღოთ მარცვლეული, საიდან უნდა ჰქონოდათ საკვები, როგორ შეიძლებოდა განევითარებინათ მეცხოველეობა ნათესების ასეთი სტრუქტურის დროს? კიროვის ოლქში ცოტა როდი წარმოუთქვამთ სიტყვები მიწათმოქმედების კულტურის შესახებ, მაგრამ ივიწყებდნენ მთავარს.

რა გვაქვს მხედველობაში, როდესაც ვლაპარაკობთ მიწათმოქმედების მაღალ კულტურაზე? უწინარეს ყოვლისა პროდუქციის მაქსიმალური რაოდენობის წარმოება მიწის ყოველ ჰექტარზე და გაწეული შრომის ერთეულზე. ამის მიღწევა კი შეიძლება მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ დაინერგება უფრო მოსავლიანი კულტურები და სწორად იქნება დაყენებული თესლბრუნვა, თუ კოლმეურნეობები და საბჭოთა მეურნეობები ფართოდ გამოიყენებენ მეცნიერების მიღწევებს და წარმოების ნოვატორთა გამოცდილებას. სწორედ ამ მიზანს — პროდუქციის მაქსიმალური რაოდენობის მიღებას, მიწების უკეთ გამოყენებას, ნიადაგის ნაყოფიერების ამაღლებას უნდა უპასუხებდეს მიწათმოქმედების სისტემა.

ჩვენში, სამწუხაროდ, ბევრ მეცნიერზე, სპეციალისტსა და პრაქტიკოსზე ჯერ კიდევ ზეგავლენას ახდენს მიწათმოქმედების ნათესალახიანი სისტემა, რომლის შაბლონურმა გამოყენებამაც დიდი ზიანი მიაყენა სოფლის მეურნეობას. რაც უფრო მალე განვთავისუფლდებით შაბლონისაგან მიწათმოქმედებაში, რაც უფრო შემოქმედებითად გადავწყვეტთ სოფლის მეურნეობის მომწიფულ საკითხებს, უფრო სრულად გავითვალისწინებთ საუკეთესო კოლმეურნეობებისა და საბჭოთა მეურნეობების, სამეცნიერო დაწესებულებების გამოცდილებას, მით უფრო სწრაფად გადაიჭრება მარცვლეულისა და სოფლის მეურნეობის სხვა პროდუქტების წარმოების გადიდების ამოცანა.

ნათესი ფართობების სტრუქტურის გადასინჯვისას განსაკუთრებული ყურადღება უნდა მივაქციოთ **სიმინდის მარცვლის, აგრეთვე პარკოსანი კულტურების წარმოების გაფართოებას.** ჩვენ შეგვიძლია სიმინდის მოყვანისათვის ყველაზე ხელსაყრელ რაიონებში — უკრაინაში, რუსეთის ფედერაციის სამხრეთით, მოლდავეთში, საქართველოში, აზერბაიჯანში, სამხრეთ ყაზახეთში და შუა აზიის რესპუბლიკებში დიდ ფართობებზე მივიღოთ 50 ცენტნერი მშრალი მარცვალი ჰექტარზე. უნდა შევარჩიოთ შესაბამისი ჯიშები და ჰიბრიდები, სიმინდი მარცვლად მოვიყვანოთ ცენტრალურ შავმიწანიადაგიან ოლქებში, ვოლგისპირეთსა და სხვა რაიონებში, და გავავრცელოთ იგი ჩრდილოეთით.

საჭიროა, ამხანაგებო, გავიგოთ, რომ უსიმინდოდ კოლმეურნეობები და საბჭოთა მეურნეობები ვერ მიაღწევენ სათანადო დონეს მარცვლეულის წარმოებაში. სიმინდმა ცხადყო თავისი შესაძლებლობანი საბჭოთა კავშირის ყველა რაიონში. თუ ჩვენი ქვეყნის ცალკეულ რაიონებში სიმინდი ფორმალურად ინერგება, კოლმეურნეობები და საბჭოთა მეურნეობები დაბალ მოსავალს იღებენ, ამაში ღამანაშაულეა არა ჰავა, არამედ ხელმძღვანელები. იქ, სადაც სიმინდი არ მოდის, არის „კომპონენტი“, რომელიც ხელს არ უწყობს მის ზრდას. ეს „კომპონენტი“ ხელმძღვანელობაში უნდა ვეძიოთ. რომელ რგოლში? უწინარეს ყოვლისა კოლმეურნეობებსა და საბჭოთა მეურნეობებში, აგრეთვე რაიონებში, ოლქებში, მხარეებსა და თვით რესპუბლიკურ რგოლში. უნდა შევცვალოთ ის მუშაკები, რომლებიც თვითონ ჩამოხმნენ და ახმობენ ისეთ კულტურას, როგორიც არის სიმინდი, საშუალებას არ აძლევენ მას მთელი ძალით გაიშალოს.

მრავალი ათასი კოლმეურნეობისა და საბჭოთა მეურნეობის გამოცდილებამ მიმდინარე წელს დაბეჯითებით ცხადყო, რომ სიმინდთან ერთად მარცვლეულის წარმოების გადიდების ერთ-ერთ მთავარ რეზერვს წარმოადგენს ბარდისა და პარკოსნების წილის მკვეთრი გადიდება საგაზაფხულო ნაკვეთში. კარპატების მთის ძირიდან ციმბირისა და ყაზახეთის ყამირ ველებამდე ბარდა ჰექტარზე იძლევა 20-30 და მეტ ცენტნერ მოსავალს. **სიმინდის, ბარდისა და საკვები პარკოსნების ფართოდ დანერგვა ეს კერძო ამოცანა როდია, არამედ ჩვენი მიწათმოქმედების განვითარების უმნიშვნელოვანესი მიმართულებაა.**

მარცვლეულის წარმოების გადიდების დიდ რეზერვს წარმოადგენს ყამირი მიწების შემდგომი ათვისება და გამოყენების გაუმჯობესება. უახლოეს წლებში უნდა ავითვისოთ დამატებით სულ ცოტა რვა მილიონი ჰექტარი. ამრიგად, ბრუნვაში მოექცევა 50 მილიონი ჰექტარი ახალი მიწები. მიწის ამ უდიდესი მასივების სწორი გამოყენება საერთო სახელმწიფოებრივი მნიშვნელობის საქმეა. უნდა ითქვას, რომ ახლა ყამირი მიწების ათვისებაში დიდი ნაკლოვანებები გვაქვს. ყაზახეთში, მაგალითად, არსებითად ბატონობს მონოკულტურა, საბჭოთა მეურნეობები და კოლმეურნეობები მრავალი წელია მხოლოდ საგაზაფხულო ხორბალს თესავენ, ესე იგი პურს ნაპურალზე. ამან გამოიწვია მინდვრების დანაგვიანება, შეაფერხა მოსავლიანობის ზრდა. ყაზახეთის კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტი და რესპუბლიკის მინისტრთა საბჭო არ ფიქრობდნენ ყამირის ხვალინდელ დღეზე, ეჭირათ არასწორი პოზიცია ყამირის მხარის მიწათმოქმედების განვითარების საკითხების გადაწყვეტაში.

საჭიროა გამოსწორდეს დაშვებული შეცდომები, ყოველმხრივ უნდა გამოვიყენოთ ყამირი მიწები, გავაფართოოთ სახნავი ნაკვეთი, დავნერგოთ სიმინდის, ბარდის, საკვები პარკოსნების, შაქრის ჭარხლის ნათესები, იქ, სადაც ეს საჭიროა, გვქონდეს მოუთესავი ანეული. ანეულის ხვნის სისტემას ყამირზე უნდა შეესაბამებოდეს მანქანების საკუთარი სისტემაც. ყამირი მიწების რაიონებში სათოხნი კულტურები შეიძლება დაინერგოს მხოლოდ დიდად მექანიზებულ საფუძველზე.

უნდა დავაწესოთ უმკაცრესი აგრონომიული დისციპლინა, მივაღწიოთ იმას, რომ აგროტექნიკურ ღონისძიებათა კომპლექსი ისევე სავალდებულო იყოს, როგორც წარმოების ტექნოლოგიური პროცესი ქარხანაში, ხოლო კოლმეურნეობებსა და საბჭოთა მეურნეობებში აგრონომის როლი აყვანილ იქნეს ისეთ სიმაღლეზე, როგორიც არის ინჟინრის როლი მრეწველობაში.

ყამირი, ამხანაგებო, ეს ჩვენი პარტიის პირმშოა, ჩვენი ხალხის სიამაყეა! ჩვენ უნდა მივაღწიოთ იმას, რომ ყამირი მიწების მიწათმოქმედება სოციალისტური სოფლის მეურნეობის კულტურის სიმბოლო გახდეს.

მარცვლეულის წარმოების გადიდება საშუალებას მოგვცემს უფრო სწრაფად გადავწყვიტოთ მეცხოველეობის განვითარების პრობლემაც. ჩვენ განზრახ განვიხილავთ მარცვლეულის, ხორცის, რძის წარმოების პრობლემას, როგორც ერთიან ამოცანას. სწორი არ იქნებოდა გაგვეცალკევებინა მარცვლეულისა და მეცხოველეობის პრობლემების გადაჭრა. ისინი უნდა განვიხილოთ განუყოფელ ერთიანობაში, გადავჭრათ კომპლექსურად. რა არის მარცვლეულის პრობლემის გადაჭრა? ეს მარცვლეულის წარმოების საჭირო დონის უზრუნველყოფაა სასურსათო მიზნებისთვისაც და მეცხოველეობის საჭიროებისთვისაც. ხოლო რა არის მეცხოველეობის პრობლემის გადაჭრა? ეს უწინარეს ყოვლისა ხორცის, რძისა და კარაქის წარმოების გადიდებაა. როგორც ანდაზა ამბობს, ხმელი ლუკმა კაცს ყელზე დაადგებაო. კაცმა რომ პური მადიანად ჭამოს, მას რაღაც უნდა წაუსვას, ამისათვის კი საჭიროა კარაქი, ქონი, ხორცი და მეცხოველეობის სხვა პროდუქტები, რომლებსაც მარცვლეულის საკმარისი რაოდენობის უქონლად ვერ მიიღებ. ამასთან ერთად მეცხოველეობის პრობლემის გადაჭრა ნიშნავს ორგანული სასუქების წარმოების გადიდებას, ხელს უწყობს მოსავლიანობის ზრდას.

ეყრდნობიან რა მიღწეულ წარმატებებს და იყენებენ შეძენილ გამოცდილებას, კოლმეურნეობებმა და საბჭოთა მეურნეობებმა მთლიანად უნდა უზრუნველყონ ხალხის მოთხოვნილება ხორცსა და რძეზე, დაეწიონ და გაუსწრონ ამერიკის შეერთებულ შტატებს ერთ სულ მოსახლეზე მეცხოველეობის პროდუქტების წარმოების მხრივ.

აქ გვესწრებიან ამერიკელი ჟურნალისტები. მათ უყვართ დასცინოდნენ ჩვენს ამ ლოზუნგს. მაგრამ იცოდეთ, ბატონებო, რომ თუ კი ასე ვამბობთ, ამას უთუოდ განახორციელებს ჩვენი ხალხი. როცა პარტია აყენებს ლოზუნგს, ჩვენი ხალხი მხარს უჭერს მას და ახორციელებს. ასე იქნება!

ჩვენი უახლოესი ამოცანაა საშუალოდ ჩვენს ქვეყანაში ვაწარმოოთ სულ ცოტა 75 ცენტნერი ხორცი 100 ჰექტარ სახნავზე და 16 ცენტნერი სხვა სასოფლო-სამეურნეო სავარგულების ას ჰექტარზე. ჩვენ ახლა გვაქვს ყველაფერი რაც საჭიროა იმისათვის, რომ მივაღწიოთ ასეთ დონეს თითოეულ კოლმეურნეობასა და საბჭოთა მეურნეობაში. რა თქმა უნდა, ეს საშუალო მაჩვენებლებია ჩვენი ქვეყნისათვის. რუსეთის ფედერაციის, უკრაინის, ბელორუსიის, ლიტვის, ლატვიის, ესტონეთის, მოლდავეთის ბევრ რაიონს შეუძლია და კიდევაც უნდა აწარმოოს გაცილებით მეტი რაოდენობით ხორცი და რძე 100 ჰექტარ სახნავსა და სხვა სასოფლო-სამეურნეო სავარგულებზე გაანგარიშებით.

ამხანაგებო! მე უკვე ვთქვი, რა როლი შეასრულეს ყამირმა მიწებმა მარცვლეულის წარმოების გადიდებაში. მაგრამ ამით გადაიჭრა პირველი ამოცანა, განვლილია ყამირი მხარის მიწათმოქმედების განვითარების პირველი ეტაპი. ჩვენ უფრო შორს უნდა წავიდეთ, ყამირი მიწების რაიონებში მეურნეობა ვერ განვითარდება ცალმხრივი მიმართულებით, როგორც სამარცვლე წარმოება. ახლა დასახულია ამოცანა — ასეთივე სიმტკიცითა და ენერგიით უკვე მარცვლეული მეურნეობის ბაზაზე ხელი მოვკიდოთ მეცხოველეობის განვითარებას. ეს ყამირი მიწების ათვისების მეორე ეტაპი იქნება.

მსხვილი, კარგად დაყენებული მეცხოველეობა ყამირის რაიონებში ერთ-ერთი დიდმნიშვნელოვანი წყარო იქნება იმისათვის, რომ გავადიდოთ ხორცის, რძის, ერბო-კარაქის წარმოება, რაც საშუალებას მოგვცემს უფრო სრულად დავაკმაყოფილოთ ხალხის მოთხოვნილებანი. **ყამირმა ჩვენს ხალხს მილიარდობით ფუთი მარცვლეული მისცა, ახლა მან მარცვლეულთან ერთად უნდა მოგვცეს მილიონობით ტონა ხორცი, რძე და მეცხოველეობის სხვა პროდუქტები.**

მეცხოველეობის განვითარების საიმედო საფუძველია სიმინდი, პარკოსნები და შაქრის ჭარხალი. თუ ჩვენ ვისწავლით ამ კულტურების უხვი მოსავლის მოყვანას ყველგან, მაშინ შეეძლებთ ყოველი დასახული ოდენობით ვაწარმოოთ ხორცი, რძე და სხვა პროდუქტები.

ჩვენს წინაშე დგას დიდმნიშვნელოვანი ამოცანა — მთლიანად დავაკმაყოფილოთ ქალაქებისა და სამრეწველო ცენტრების მოსახლეობის მოთხოვნილება ახალი რძითა და რძის პროდუქტებით, მაღალხარისხოვანი კარტოფილითა და უაღრესად ფართო ასორტიმენტის ბოსტნეულით. ცნობილია, რომ ცოტა ხნის წინათ ჩვენთან ცოტას როდი ლაპარაკობდნენ იმის შესახებ, რომ ქალაქების გარშემო შექმნილიყო მებოსტნეობა-მერძეველობის ბაზები, მაგრამ პრაქტიკულად საქმე ნელა მიდიოდა.

ახლა პარტიის ცენტრალურმა კომიტეტმა და მთავრობამ გამონახეს ამ პროდუქტებით მოსახლეობის მოთხოვნილების დაკმაყოფილების ამოცანის სწრაფი გადაჭრის ყველაზე რაციონალური გზა. პარტია ახორციელებს ქალაქებისა და სამრეწველო ცენტრების გარშემო სპეციალიზებული საბჭოთა მეურნეობების შექმნის ფართო პროგრამას. საჭიროა კიდევ მეტი მიზანსწრაფულობითა და სიმტკიცით გადავჭრათ ამოცანა ახალ რძეზე, კარტოფილსა და ბოსტნეულზე მოსახლეობის მოთხოვნილების სრული დაკმაყოფილებისა ამ ქალაქების და სამრეწველო ცენტრების გარშემო მდებარე სპეციალიზებულ საბჭოთა მეურნეობებსა და კოლმეურნეობებში აღნიშნული პროდუქტების წარმოების გზით.

სახელმწიფოს ინტერესები მოითხოვს ბამბის წარმოების სწრაფად გადიდებას. შვიდწლედის დარჩენილ წლებში ბამბის კრეფა უნდა გადიდდეს თითქმის ერთნახევარჯერ.

საჭიროა გაფართოვდეს ბამბის ნათესები, სწრაფად გადიდდეს სარწყავი მიწების ფართობი შუა აზიაში. ამასთან ერთად უმთავრეს ამოცანად რჩება მოსავლიანობის გადიდება სარწყავი მიწების უკეთ გამოყენების, ბამბის მოყვანის მექანიზაციის გზით.

(გაგრძელება მე-2 გვერდზე)

დასასრული. დასაწყისი იხ. „კომუნისტი“ № 239.

ეროვნული ბიბლიოთეკა

ამხანაგ ნ. ს. ხრუშჩოვის მოხსენებიდან

(გაგრძელება)

უზბეკეთის, ტაჯიკეთის, თურქმენეთის, ყირგიზეთის, ყაზახეთის, აზერბაიჯანისა და სომხეთის რესპუბლიკების ბამბის მთესველი რაიონების წინაშე ახლა დგას ორი ამოცანა — უზრუნველყონ ბამბის, როგორც ძირითადი კულტურის, მაღალი მოსავლიანობა და ჭქონდეთ კარგად განვითარებული მეცხოველეობა.. მრეწველობისათვის მეტი ბამბის წარმოებასთან ერთად ბამბის მთესველმა რაიონებმა უნდა იზრუნონ მეცხოველეობისათვის საკვები ბაზის შექმნაზე, უზრუნველყონ მოსახლეობა ხორცით, რძით და სხვა პროდუქტებით. ამისათვის საჭიროა ყურადღებით შევისწავლოთ თესლბრუნვები, რათა ბამბის წარმოების გადიდებასთან ერთად გავადიდოთ აგრეთვე საკვების წარმოება. საკვები ბაზის შექმნის ამოცანის გადაჭრა შეიძლება უწინარეს ყოვლისა სარწყავ მიწებზე სიმინდის დანერგვის, იონჯის და შაქრის ჭარხლის მოსავლიანობის გადიდების გზით.

ყოველმა კოლმეურნეობამ და საბჭოთა მეურნეობამ ბამბის მოსავლიანობის მხრივ უახლოეს წლებში როგორც მინიმუმს უნდა მიაღწიოს 25 ცენტნერს ჰექტარზე. მაშინ არსებულ ფართობებზე ჩვენი ქვეყანა დამატებით მიიღებს მილიონ ტონაზე მეტ ბამბას. 25 ცენტნერი საშუალო კოლმეურნეობების მოსავალია, ბევრი მოწინავე მეურნეობა ჰექტარზე ორმოცი და მეტ ცენტნერ ბამბას იღებს.

შაქრის ჭარხლის, მზესუმზირას, სელის, კანაფის, კარტოფილის, ბოსტნეულის, ხილის, ყურძნის, ჩაისა და სხვა კულტურების წარმოებაში ყურადღება უნდა მიექცეს აგრეთვე მოსავლიანობის გადიდებას, მექანიზაციის ფართოდ დანერგვას. ასეთია შრომის დანახარჯების შემცირებისა და უფრო იაფი პროდუქციის წარმოების გზა.

ამხანაგებო! ჩვენი ამოცანები სოფლის მეურნეობის დარგში ნაკარნახევია კომუნისტური მშენებლობის ძირეული ინტერესებით. ჩვენ ყველანი იმას ვითვალისწინებთ, რომ სოფლის მეურნეობის განვითარება ხალხის კეთილდღეობის განუწყვეტელი გაუმჯობესების ერთ-ერთი მთავარი პირობაა.

პარტია სახავს სოფლის მეურნეობის განვითარების პერსპექტივას 20 წლისათვის. იგი სახავს ამოცანას ბევრად გადიდდეს მარცვლეულის, ხორცის, რძისა და სოფლის მეურნეობის სხვა პროდუქტების წარმოება. ამ მიზნის მიღწევა მოითხოვს შრომის ნაყოფიერების გადიდებას სოფლის მეურნეობის ყველა დარგში, შრომითს გმირობას, წარმოების ორგანიზაციის მაღალ დონეს, კოლმეურნეობებისა და საბჭოთა მეურნეობების უზრუნველყოფას თანამედროვე ტექნიკით, ამ ტექნიკის უკეთ გამოყენებას. საჭიროა, რომ მუშებმა და კოლმეურნეებმა, კომუნისტებმა და უპარტიოებმა, ყველა საბჭოთა ადამიანმა შეიგნონ, რომ დიადი გეგმის წარმატებით შესრულებას საფუძველი დღეს ეყრება შვიდწლედის განხორციელებისათვის ბრძოლაში. შვიდწლიანი გეგმის შესრულებით ჩვენ შეკქმნით მტკიცე საძირკველს, რომელზე დაყრდნობითაც შესაძლებელი იქნება დავეუფლოთ ახალ სიმაღლეებს სოფლის მეურნეობის განვითარებაში.

სასოფლო-სამეურნეო წარმოების შემდგომი აღმავლობა მთელი პარტიის, მთელი ხალხის საქმეა, ეს კომუნიზმის ის ზღუდეა, რომელიც ჩვენ უნდა ავიღოთ საბჭოთა წყობილების მთელი ძლიერებით.

5. ხალხის კეთილდღეოგის გაუმჯოგესეგა, მეცნიერეგის, განათლეგის, ლიტერატურისა და ხელოვნეგის აყვავეგა

ამხანაგებო! ჩვენს პარტიას თავისი საქმიანობის მთელ აზრად ის მიაჩნია, რომ გაუმჯობესოს ხალხის კეთილდღეობა, განავითაროს და უფრო სრულად დაკმაყოფილოს საბჭოთა ადამიანების მატერიალური და სულიერი მოთხოვნილებანი. ჩვენს ქვეყანაში სოციალისტური წყობილება ახლა სიმწიფის ისეთ პერიოდში შევიდა, როცა ყველა მისი შესაძლებლობა თავს იჩენს უდიდესი სისრულით. სოციალიზმის უპირატესობა ეკონომიური განვითარების ტემპში სულ უფრო მეტ კეთილნაყოფიერ გავლენას ახდენს არა მარტო მატერიალური წარმოების სფეროზე, არამედ მოხმარების სფეროზეც.

სოციალიზმის პირობებში რაც უფრო მეტია ეროვნული შემოსავალი, მით უფრო უკეთესია ხალხის კეთილდღეობა. საბჭოთა კავშირში ეროვნული შემოსავლის სამი მეოთხედი ხმარდება მშრომელთა პირადი მოთხოვნილებების დაკმაყოფილებას. 1960 წელს 1955 წელთან შედარებით სსრ კავშირის ეროვნული შემოსავალი ერთნახევარჯერ და მეტად გაიზარდა, ხოლო უკანასკნელ ათ წელიწადში ეროვნული შემოსავალი ერთ სულ მოსახლეზე გაიზარდა 2,2-ჯერ. **საბჭოთა კავშირში ეროვნული შემოსავალი ერთ სულ მოსახლეზე ბევრად უფრო სწრაფად იზრდება, ვიდრე ყველაზე განვითარებულ კაპიტალისტურ ქვეყნებში.**

ეროვნული შემოსავლის ზრდის საფუძველზე მუშებისა და მოსამსახურეების რეალური შემოსავალი ერთ მომუშავეზე გაანგარიშებით განვლილ ხუთწლედში გაიზარდა 27 პროცენტით, კოლმეურნეთა შემოსავალი — 33 პროცენტით. შვიდწლედის განმავლობაში მუშების, მოსამსახურეებისა და კოლმეურნეების რეალური შემოსავალი 40 პროცენტამდე გაიზრდება.

ჩვენს წინაშე დასახულია ამოცანა — გავუსწროთ ყველაზე მოწინავე კაპიტალისტურ ქვეყნებს ცხოვრების დონის მიხედვით. მაგრამ როცა ჩვენ ასეთ ამოცანას ვსახავთ, მხედველობაში გვაქვს ის დარგები, რომლებშიც ჩვენი ქვეყანა ნამდვილად უნდა დაეწიოს და გაუსწროს კაპიტალისტურ ქვეყნებს. საბჭოთა კავშირმა ბევრი მაჩვენებლის მიხედვით უკვე მოიპოვა უდავო უპირატესობანი კაპიტალის ყველაზე განვითარებულ ქვეყნებთან შედარებით. უფასო განათლება, უფასო სამედიცინო მომსახურება, უმუშევრობის არ არსებობა და მრავალი სხვა სიკეთე, რომლებსაც სოციალიზმი იძლევა, დიდი ხანია საბჭოთა ადამიანებისათვის ჩვეულებრივი მოვლენა გახდა, ისინი თითქოს თავისთავად იგულისხმება. ყოველივე ეს კი, ამხანაგებო, **უდიდესი მონაპოვარია, რომლებითაც ჩვენს ხალხს უფლება აქვს იამაყოს. აქ ჩვენ დიდი ხანია გავუსწარით კაპიტალისტურ ქვეყნებს.** კაპიტალისტურ ქვეყნებში მუშათა კლასს დასჭირდება დიდი ღონისძიებანი, შეუპოვარი ბრძოლა, რომ მიაღწიოს ასეთსავე მონაპოვრებს.

საბჭოთა კავშირში განუხრელად იზრდება სახალხო მოხმარება. 1955 წელთან შედარებით სახელმწიფო და კოოპერაციული ვაჭრობის საცალო საქონელბრუნვის მოცულობა 1960 წელს გაიზარდა ერთნახევარჯერ და მეტად: შვიდწლედის სამ წელიწადში საქონელბრუნვის ზრდის ტემპი საკონტროლო ციფრებით გათვალისწინებულზე უფრო სწრაფი იყო: საბჭოთა ადამიანები სულ უფრო მეტს ხმარობენ ხორცს, რძესა და რძის პროდუქტებს, შაქარს, იზრდება ტანსაცმლის, ფეხსაცმლის, ავეჯისა და კულტურულ-საყოფაცხოვრებო საქონლის გაყიდვა. და მაინც მოსახლეობის მოთხოვნა ამ საქონელზე ჯერ კიდევ მთლიანად ვერ კმაყოფილდება. მაღაზიების თაროებზე ზოგიერთი საქონლის უქონლობა ჩვენი მუშაობის სერიოზული კრიტიკაა. იმისათვის, რომ დაეკმაყოფილონ მოსახლეობის მზარდი მოთხოვნილებანი, პარტიამ და მთავრობამ მიიღეს გადაწყვეტილება გადიდდეს სახალხო მოხმარების საქონლის წარმოება.

დადგა დრო უფრო მწვავედ დავაყენოთ ყველა საქონლის ხარისხის მკვეთრი გაუმჯობესების ამოცანა. ხშირად მაღაზიებში ჯერ კიდევ არ არის ფართო არჩევანი, ამავე დროს საწყობები გაჭედილია ეგრეთწოდებული „გაუსავლელი საქონლით“. რა საქონელია ეს? ეს არის დაბალი ხარისხის პროდუქცია, რომელსაც მყიდველი ზურგს აქცევს. მაგალითად, ფეხსაცმელზე მოთხოვნა მთლიანად ვერ კმაყოთილდება. ხოლო სააჭრო ქსელში დაგროვდა მილიარდნახევარ მანეთზე მეტი ფეხსაცმელი. ან აიღეთ ტანსაცმლის ხარისხი. ყველა ამბობს, რომ საბჭოთა ქსოვილები კარგი სატარებელია, მაგრამ არის საყვედურები კოსტიუმებისა და პალტოების ფასონებზე, მათ გამოყვანაზე. კარგი მასალისაგან ჩვენში ხშირად ცუდ ნაწარმს უშვებენ, ხოლო შემდეგ სახსრებს ხარჯავენ დეფექტებისა და წუნის აღმოსაფხვრელად, მოქმედებენ როგორც ძველ ანდაზაში:

— აკული, რა უკუღმად კერავ?

— მე, ჩემო კარგო, კიდევ დავარღვევ.

როდემდე იმუშავებს ზოგიერთი ჩვენი სამეურნეო მუშაკი ასეთი აკულიას მეთოდით. უნდა გავაუმჯობესოთ მსუბუქი მრეწველობის საწარმოთა მუშაობა, მივაღწიოთ, რომ სახალხო მოხმარების ყველა საქონელი იყოს არა მარტო კარგი ხარისხის, არამედ ლამაზი, ჩინებული საქონელი.

იბრძვის რა ხალხის ცხოვრების გაუმჯობესებისათვის. პარტია დიდ ყურადღებას აქცევს ისეთ საკითხებს, რომლებიც განსაზღვრავენ ეთილდღეობის გაუმჯობესებას. მთავრდება მუშა-მოსამსახურეთა ხელფასის მოწესრიგება, მაღლდება მისი მინიმალური დონე. ხუთ წელიწადში მუშა-მოსამსახურეთა ხელფასის გასადიდებლად დაიხარჯა დაახლოებით ოთხი მილიარდი მანეთი. ამავე დროს აღმოიფხვრა ზედმეტობა ზოგიერთი კატეგორიის მუშაკთა შრომის ანაზღაურებაში.

ამჟამად შრომის ანაზღაურების ახალ პირობებზე გადაყვანილია დაახლოებით 40 მილიონი კაცი. უახლოეს წლებში შრომის ანაზღაურების ახალი პირობები შემოღებული იქნება მთელ სახალხო მეურნეობაში. გათვალისწინებულია ხელფასი გაუდიდდეთ ინტელიგენციის ისეთ მრავალრიცხოვან რაზმებს, როგორიც არიან მასწავლებლები და ექიმები. შვიდწლედის დარჩენილ წლებში ხელფასის მინიმუმი გადიდდება 50-60 მანეთამდე. გადიდდება საშუალო ხელფასიანი მუშა-მოსამსახურეების განაკვეთები და სარგო.

ხელფასის ახალ, ფრიად საგრძნობ მომატებას მიიღებენ მშრომელები გადასახადების გაუქმების ღონისძიებათა განხორციელების შედეგად. 1960 წლის 1 ოქტომბრიდან, როცა დაიწყო გადასახადების გაუქმება, ამ მომატებამ წელიწადზე გაანგარიშებით უკვე შეადგინა 360 მილიონი მანეთი. გადასახადების გაუქმების მეორე ეტაპის განხორციელებით, რაც მიმდინარე წლის 1 ოქტომბრიდან დაიწყო, მშრომელები წელიწადზე გაანგარიშებით დამატებით მიიღებენ კიდევ 400 მილიონ მანეთს. 1965 წლის დამლევისათვის ჩვენში არ იქნება მოსახლეობის არავითარი გადასახადი. **გადასახადების გაუქმება საბჭოთა ხალხის თვალსაჩინო სოციალური მონაპოვარია.**

1960 წელს ყველა მუშა და მოსამსახურე გადავიდა შვიდი საათისა და ექვსი საათის სამუშაო დღეზე. ამრიგად, სამუშაო კვირა შემცირდა ექვსნახევარი საათით, ამასთან სამუშაო დღის შემოკლება განხორციელდა ხელფასის შენარჩუნებით და გადიდებითაც კი. უახლოეს წლებში განზრახულია შემოღებულ იქნას ორმოცი საათის სამუშაო კვირა იმ მუშა-მოსამსახურეებისათვის, რომლებსაც შვიდი საათის სამუშაო დღე აქვთ.

ხელფასის გადიდებას, სამუშაო დღისა და სამუშაო კვირის შემოკლებას კვალდაკვალ უნდა მისდევდეს შრომის ნაყოფიერების ზრდა. რაც უფრო მაღალია შრომის ნაყოფიერება, მით უფრო მეტი შესაძლებლობა აქვს საზოგადოებას ხალხის კეთილდღეობის გასაუმჯობესებლად. **თვითეული — საზოგადოებას, საზოგადოება — თვითეულს! — ასეთია ჩვენი ურყევი პრინციპი.**

დიდი ღონისძიებანი განხორციელდა ამ ბოლო დროს საპენსიო უზრუნველყოფის გასაუმჯობესებლად. მოხუცებულობის გამო პენსიების საშუალო როდენობა ერთიორად და მეტად გაიზარდა, გადიდდა პენსიები ინვალიდობის გამო და მარჩენალის დაკარგვის შემთხვევაში. სახელმწიფოს ხარჯები პენსიების გადახდაზე 1955 წლის სამი მილიარდი მანეთიდან გაიზარდა 7,6 მილიარდ მანეთამდე 1961 წელს. 1963 წელს პენსიების მინიმალური ოდენობა კვლავ გადიდდება. კოლმეურნეობათა ეკონომიკის ზრდის კვალობაზე სულ უფრო ფართო მასშტაბით იქნება შემოღებული კოლმეურნეთა საპენსიო უზრუნველყოფა.

ჭეშმარიტად უმაგალითო გაქანება მიეცა საბჭოთა კავშირში საბინაო მშენებლობას. უნებლიედ გინდა თქვა: ჩვენი სიმბოლო გახდა სამშენებლო ამწე. 1956-1960 წლებისათვის დასახული ბინების სახელმწიფო მშენებლობის პროგრამა წარმატებით შესრულდა. უკანასკნელ ხუთ წელიწადში მეტი სახლი აშენდა, ვიდრე წინა თხუთმეტ წელიწადში. წარმოიდგინეთ, ამხანაგებო, ახალი ბინები მიიღო დაახლოებით 50 მილიონმა კაცმა, მთელი მოსახლეობის თითქმის მეოთხედმა! **საბინაო მშენებლობის მოცულობისა და ტემპის მიხედვით საბჭოთა კავშირს პირველი ადგილი უკავია მსოფლიოში. ათას კაც მოსახლეზე გაანგარიშებით საბჭოთა კავშირში უკანასკნელ წლებში შენდება ორჯერ მეტი ბინები, ვიდრე ამერიკის შეერთებულ შტატებსა და საფრანგეთში, და ორჯერ და უფრო მეტი, ვიდრე ინგლისსა და იტალიაში.**

და მაინც ბინები ჩვენ გვაკლია, საბინაო პრობლემა კვლავ ფრიად მწვავეა. სსრ კავშირში ქალაქის მოსახლეობის ზრდა უკანასკნელ წლებში მნიშვნელოვნად უსწრებს წინ საანგარიშო მონაცემებს. შვიდწლედის დამლევისათვის ქალაქების მოსახლეობა გაიზრდება დაახლოებით 15 მილიონი კაცით და უფრო მეტით, ვიდრე ნავარაუდევი იყო. მაშასადამე საჭირო იქნება კიდევ უფრო მეტი ბინები. ცენტრალური კომიტეტი და საბჭოთა მთავრობა იღებენ ღონისძიებებს საბინაო მშენებლობის დასაჩქარებლად. შვიდწლედის დარჩენილ ოთხ წელიწადში უნდა აშენდეს დაახლოებით 400 მილიონი კვადრატული მეტრი ბინები, ანუ 1,6-ჯერ მეტი, ვიდრე მეოთხე და მეხუთე ხუთწლედებში ერთად. ოთხ მილიონზე მეტი სახლი აშენდება სოფელ ადგილას.

განსაკუთრებული ყურადღების ღირსია სოფლად საბინაო მშენებლობის საკითხები. უკანასკნელ წლებში სოფლად შენდება მეტი მოხერხებული საცხოვრებელი სახლები, კარგი სკოლები, კლუბები, საავადმყოფოები, მაღაზიები. მაგრამ სასოფლო მშენებლობა ხშირად წარმოებს მეურნეობის განვითარებისა და ყოფაცხოვრების გაუმჯობესების პერსპექტივის გაუთვალისწინებლად. სოფლები შენდება არაკომპაქტურად, არ არის სათანადო საყოფაცხოვრებო პირობები, თუმცა მშენებლობაში დიდ ფულად სახსრებს აბანდებენ. საჭიროა, რომ სასოფლო რაიონებში, განსაკუთრებით ყამირის საბჭოთა მეურნეობებში ახლად შექმნილი დასახლებული პუნქტები შენდებოდეს როგორც ქალაქის ტიპის დაბები.

ჩვენ ბევრს ვაშენებთ. მაგრამ სერიოზულად უნდა ვიფიქროთ საქმის მეორე მხარეზე — ზოგჯერ სიჩქარეში სახლებს აბარებენ დიდი ნაკლოვანებებით, ხოლო ეს იწვევს მშრომელთა გულისწყრომას. და სწორადაც იწვევს! უნდა დავგმოთ წუნმკეთებლები საბინაო მშენებლობაში, საზოგადოებრიობის მონაწილეობით უფრო მკაცრი წესრიგი დავამყაროთ ბინების განაწილებაში, უწინარეს ყოვლისა ბინებით იმათ უზრუნველყოფაში, ვისაც მწვავედ ესაჭიროება ბინა.

საბჭოთა კავშირში სახელმწიფომ იკისრა ზრუნვა მშრომელთა ჯანმრთელობის დაცვისათვის. თუ როგორ ასრულებს იგი ამ კეთილშობილურ ამოცანას, მეევრმეტ-ყველურად მოწმობს ის ფაქტი, რომ სსრ კავშირში მოსახლეობის სიკვდილიანობა ყველაზე მცირეა მსოფლიოში, ხოლო სიცოცხლის ხანგრძლივობა განუწყვეტლივ იზრდება. საჭიროა კვლავაც გაუმჯობესდეს მოსახლეობის სამედიცინო მომსახურება, განვითარდეს ფიზიკური კულტურა და სპორტი, მეტი შენდებოდეს საავადმყოფოები, სანატორიუმები, პოლიკლინიკები და სხვა სამედიცინო დაწესებულებები, განსაკუთრებით სოფელ ადგილას და ჩვენი ქვეყნის აღმოსავლეთ რაიონებში.

საყოფაცხოვრებო მომსახურების საკითხები წვრილმანი, მეორეხარისხოვანი საქმე როდია. იმაზე, თუ რამდენად მოწყობილია **ადამიანის ყოფაცხოვრება,** როგორია მომსახურების კულტურა, ბევრად დამოკიდებულია აგრეთვე ადამიანთა განწყობილება და მათი შრომის ნაყოფიერება. ყოფაცხოვრების გაუმჯობესების ამოცანის გადაჭრის გზაა დიდბრუნვიანი, თანამედროვე ტექნიკით აღჭურვილი მაღაზიების, სასადილოების, საყოფაცხოვრებო მომსახურების კომბინატების, ფაბრიკა-სამზარეულოების შექმნა.

ჩვენი პარტიის პოლიტიკა გამსჭვალულია კომუნიზმის დიადი იდეით: **ყველაფერი ადამიანისათვის, ადამიანის კეთილდღეობისათვის!**

მშრომელთა მატერიალური კეთილდღეობის შემდგომი გაუმჯობესების ამოცანა მარტო ხელფასის პირდაპირი გადიდებით და საქონლის ფასების შემცირებით უნდა გადავჭრათ? რა თქმა უნდა, ხელფასი ჯერ კიდევ დიდხანს დარჩება მუშაკთა მატერიალური სტიმულირების ძირითად ფორმად საზოგადოებრივ წარმოებაში მათი შრომითი წვლილის მიხედვით. მაგრამ ამასთან ერთად მატერიალური და კულტურული სიკეთის სულ უფრო მეტ ნაწილს საბჭოთა ადამიანი იღებს საზოგადოებრივი ფონდების მეშვეობით.

უკვე ჩვენს დროში მშრომელთა მოთხოვნილებების უდიდესი წილი კმაყოფილდება საზოგადოებრივი ფონდებით. თუ 1940 წელს გაცემული თანხები და შეღავათები, რაც მოსახლეობამ მიიღო საზოგადოებრივი ფონდების ხარჯზე, შეადგენდა 4,2 მილიარდ მანეთს, 1960 წელს ამ ფონდებმა შეადგინა 24,5 მილიარდი მანეთი. შვიდწლიანი გეგმით და შეტანილი კორექტივების გათვალისწინებით მოხმარების საზოგადოებრივი ფონდები 1965 წელს გაიზრდება 40 მილიარდ მანეთამდე. ამ ფონდებით ინახავენ ამჟამად ოც მილიონზე მეტ პენსიონერს; უმაღლესი, საშუალო და პროფესიულ-ტექნიკური სასწავლებლების დაახლოებით ოთხი მილიონი მოსწავლე უზრუნველყოფილია სახელმწიფო სტიპენდიით და საერთო საცხოვრებლებით; სკოლა-ინტერნატების 600 ათასზე მეტ მოსწავლეს ძირითადად სახელმწიფო ინახავს. შვიდ მილიონზე მეტი მუშა, კოლმეურნე, მოსამსახურე და მათი შვილები ყოველწლიურად ისვენებენ და მკურნალობენ სანატორიუმებში, დასასვენებელ სახლებში, პიონერთა ბანაკებში სოციალური დაზღვევისა და კოლმეურნეობათა სახსრების ხარჯზე. დაახლოებით შვიდი მილიონი დედა იღებს დახმარებას სახელმწიფოსაგან. აი რა არის საზოგადოებრივი ფონდები!

ამხანაგებო! ჩვენ უფლება გვაქვს ვიამაყოთ იმით, რომ საბჭოთა საზოგადოება ყველაზე განათლებული საზოგადოება გახდა მსოფლიოში, ხოლო საბჭოთა მეცნიერებამ მოწინავე პოზიციები დაიკავა ცოდნის უმნიშვნელოვანეს დარგებში.

როცა დედამიწის პირველმა საბჭოთა ხელოვნურმა თანამგზავრმა შემოუფრინა ჩვენს პლანეტას, ამერიკის შეერთებულ შტატებში შექმნეს სასკოლო საქმის დაყენების გამომკვლევი სპეციალური კომისია. კომისიამ შეადარა მდგომარეობა ამერიკის შეერთებულ შტატებსა და სსრ კავშირში და გააკეთა დასკვნა განათლების საბჭოთა სისტემის სასარგებლოდ. მაგრამ ჩვენმა პარტიამ სწორედ ამ დროს დაიწყო სასკოლო განათლების გარდაქმნა, რათა სკოლა მოსწავლეებს აძლევდეს მეცნიერებათა საფუძვლების უფრო მტკიცე ცოდნას, უფრო ახლოს იყოს ცხოვრებასთან.

სასკოლო განათლების გარდაქმნის გამოცდილებამ დაადასტურა, რომ დროული და დასაბუთებული იყო პარტიის ღონისძიებანი. მთლიანად განმტკიცდა სკოლის კავშირი ცხოვრებასთან და წარმოებასთან, გაუმჯობესდა მოსწავლეთა შრომითი აღზრდა. საშუალო სკოლის კურსდამთავრებულები წარმატებით მუშაობენ სახალხო მეურნეობაში. წლითიწლობით იზრდება მუშა და სოფლის ახალგაზრდობის სკოლების რიცხვი, ასეულ ათასობით ახალგაზრდა ადამიანი სწავლობს წარმოებისაგან მოუწყვეტლივ.

დიდი მუშაობა შესრულდა. მაგრამ არის სკოლის გარდაქმნის საქმისადმი ბიუროკრატიული დამოკიდებულების ფაქტები. ჯერ კიდევ განათლების ყველა მუშაკს როდი შეუგნია ამოცანები პოლიტექნიზაციის დარგში.

ჩვენს ქვეყანაში შეიქმნა და ხალხმა მოიწონა ახალი ტიპის სასწავლებლები — სკოლა-ინტერნატები, გახანგრძლივებული დღის სკოლები და ჯგუფები. სკოლა-ინტერნატებში, გახანგრძლივებული დღის სკოლებსა და ჯგუფებში დაახლოებით მილიონნახევარი მოსწავლეა. 1965 წელს მარტო სკოლა-ინტერნატებში ისწავლის ორნახევარი მილიონი ბავშვი.

საბჭოთა კავშირში შემოღებულია საყოველთაო სავალდებულო რვაწლიანი სწავლება, შექმნილია პირობები, რომ ყველა მსურველმა მიიღოს სრული საშუალო განათლება. სახალხო განათლების დარგში შემდგომი ამოცანაა საყოველთაო საშუალო განათლების შემოღება.

კომუნისტური საზოგადოების ადამიანის აღზრდა სკოლის წინაშე აყენებს ახალ დიდ მოთხოვნებს. სკოლა არ უნდა ჩამორჩეს თანამედროვე მეცნიერებისა და წარმოების სწრაფ განვითარებას. უნდა გაფართოვდეს პედაგოგთა კადრების მომზადება, რათა პედაგოგები მთლიანად ეყოს ყველა სკოლას, მთელი ხალხის ყურადღებითა და პატივით უნდა იყვნენ გარემოსილი მასწავლებლები. საწარმოები და კოლმეურნეობები მოვალენი არიან დაეხმარონ სკოლას გარდაქმნაში, ხოლო მოსწავლეებს კარგი ცოდნისა და საჭირო პროფესიის შეძენაში. მეტი უნდა ვაშენოთ სკოლები, მთლიანად აღმოვფხვრათ მრავალცვლიანი მეცადინეობა სკოლაში. ეს დიდი ამოცანაა, თუ გავითვალისწინებთ, რომ 1965 წელს სკოლებში ისწავლის დაახლოებით ორმოცდასამი მილიონი ბავშვი.

სკოლის გარდაქმნასთან მჭიდრო და ურთიერთკავშირით მიმდინარეობს უმაღლესი, საშუალო სპეციალური და პროფესიული განათლების განვითარება. როგორც ცნობილია, აქაც დასახულია ცხოვრებასთან, წარმოებასთან სწავლების მიახლოების ამოცანა. წელს უმაღლეს სასწავლებელთა დღის განყოფილებებზე მიღებულ სტუდენტთა ნახევარზე მეტს აქვს პრაქტიკული მუშაობის სტაჟი. საღამოს და დაუსწრებელი სწავლების სისტემის მეშვეობით უკანასკნელ ხუთ წელიწადში მომზადებულია უმაღლესი განათლების მქონე დაახლოებით ნახევარი მილიონი სპეციალისტი.

საბჭოთა კავშირი ამზადებს სამჯერ მეტ ინჟინრებს, ვიდრე ამერიკის შეერთებული შტატები, ხოლო გოხებრივი შრომის მუშაკები ჩვენს ქვეყანაში ოც მილიონზე მეტია. როცა ეს ციფრები გამოქვეყნდა, მათ შეაცბუნეს სოციალიზმის მოწინააღმდეგენი, რომლებიც ხშირად ჩვენს საზოგადოებას ხატავდნენ ჩამორჩენილად და ნაკლებ კულტურულად. ახლა მათ უხდებათ აწარმოონ ფასეულობათა მტანჯველი გადაფასება, ხოლო ზოგჯერ მიმართონ სულელური მონაჭორებსაც. თავგზა რომ აუბნიონ ადამიანებს. მათ მიმართეს ასეთ ვერსიას, რაც უფრო მეტი იქნება საბჭოთა კავშირში განათლებული ადამიანები, მით უფრო მეტი იქნება შანსი, რომ საბჭოთა ადამიანები ზურგს შეაქცევენ კომუნიზმსო.

რა შეიძლება ვუპასუხოთ კაპიტალიზმის იდეოლოგებს? დაე მათ მოსთხოვონ თავიანთ მთავრობებს მეტი ასიგნობანი ხალხის განათლებისათვის: თუ თქვენს ლოგიკას გავყვებით, რაც უფრო განათლებული საზოგადოება, მით უფრო მაგრად ებღაუჭება იგი კაპიტალიზმს. მაგრამ ასეთი ზღაპრები ახლა იმათაც კი არა სწამთ, ვინც მათ თხზავს. **კომუნიზმი ცოდნას აძლევს ყველას; მასების ცოდნაში, მათს მაღალ კულტურაში პოულობს იგი ძალებსა და რწმენას წარმატებით წინსვლისათვის!**

საბჭოთა მეცნიერების აყვავება ამის მკაფიო დადასტურებაა. ჩვენში 350 ათასზე მეტი მეცნიერი მუშაკია. ჩვენს ქვეყანაში დაახლოებით ოთხი ათასი სამეცნიერო დაწესებულებაა, და რაც განსაკუთრებით საგულისხმოა — უკანასკნელ ხუთ-ექვს წელიწადში მკვეთრად გაიზარდა სამეცნიერო დაწესებულებათა რიცხვი მოკავშირე რესპუბლიკებში. ჩვენი ქვეყნის აღმოსავლეთში მეცნიერული კვლევის განვითარებაში დიდ როლს ასრულებს მეცნიერებათა აკადემიის ციმბირის განყოფილება.

საბჭოთა მეცნიერები პირნათლად ასრულებენ თავიანთ მოვალეობას სამშობლოს წინაშე. ფართოდ ცნობილია ჩვენი მეცნიერების მიღწევები ფიზიკის, მათემატიკისა და კიბერნეტიკის განვითარებაში, სწრაფად მოქმედი გამოსათვლელი მანქანების შექმნაში, ჯაჭვური რეაქციების ქიმიური თეორიისა და პოლიმერების ქიმიის შემუშავებაში, ბიოლოგიაში, სასარგებლო წიაღისეულის უდიდესი საბადოების აღმოჩენასა და შესწავლაში, ავტომატიკისა და ტელემექანიკის, რადიოტექნიკისა და ელექტრონიკის, მეტალურგიის, მანქანათმშენებლობისა და მეცნიერების სხვა დარგების განვითარებაში. მთელი რიგი მიღწევები აქვთ იმ საბჭოთა მეცნიერებსაც, რომლებიც საზოგადოებრივ მეცნიერებათა დარგში მუშაობენ.

საბჭოთა მეცნიერები ფართო ფრონტით აწარმოებენ მუშაობას თანამედროვეობის ერთ-ერთი უმნიშვნელოვანესი პრობლემის — მართული თერმოატომური რეაქციის განხორციელების დარგში. საბჭოთა მეცნიერების ნაშრომები, მათი საერთაშორისო თანამშრომლობა უკვე აღიარებულია მთელ მსოფლიოში. ჩვენს ქვეყანაში თერმოატომურ კვლევათა შემდგომი განვითარება ხელს შეუწყობს მთელი კაცობრიობის საკეთილდღეოდ თერმოატომური ენერგიის მშვიდობიანი გამოყენების ამოცანის უსწრაფესად გადაჭრას. კოსმოსის ათვისებაში ჩვენი მეცნიერების წარმატებებით დაიწყო ახალი ბრწყინვალე ეპოქა კაცობრიობის მეცნიერული ცოდნის განვითარებაში. საბჭოთა კავშირმა გაუშვა მსოფლიოში პირველი ხელოვნური თანამგზავრი. საბჭოთა კოსმოსურმა რაკეტებმა პირველებმა გადალახეს მიწის მიზიდულობა და გავიდნენ სპალანეტათშორისო ტრასებზე. ჩვენ შევძელით პირველებს მიგვეტანა ჩვენი ალამი მთვარეზე და გადაგვეღო მისი უკანა მხარის ფოტოსურათი. საბჭოთა კავშირის მოქალაქეებმა იური ალექსის-ძე გაგარინმა და გერმანე სტეფანეს-ძე ტიტოვმა, XXII პარტიული ყრილობის დელეგატებმა, პირველებმა გაბედეს დაეტოვებინათ თავიანთი აკვანი — დედამიწა — და ტრიუმფული გაფრენა მოახდინეს კოსმოსში.

როგორ არ უნდა ვიამაყოთ საბჭოთა მეცნიერების დიადი მიღწევებით! ნება მიბოძეთ, ამხანაგებო, ამ მაღალი ტრიბუნიდან გულითადი მადლობა ვუძღვნა ყველა საბჭოთა მეცნიერს, ვუსურვო მათ ახალი დიდი შემოქმედებითი გამარჯვებანი საბჭოთა სამშობლოს სასახელოდ, კომუნიზმის გამარჯვებისათვის!

საბჭოთა კავშირის წარმატებებმა კოსმოსის დაპყრობაში აიძულეს კაპიტალისტური სამყარო სხვანაირად შეეხედა სოციალისტური საზოგადოების მიღწევებისათვის, სსრ კავშირში მეცნიერებისა და მრეწველობის განვითარებისათვის. ამერიკის სახელმწიფო მოღვაწემ ჩესტერ ბოულსმა განაცხადა, მაგალითად, რომ „პირველ საბჭოთა თანამგზავრამდე თითქმის არავის ეჭვი არ ეპარებოდა ამერიკის სამრეწველო, სამხედრო და მეცნიერულ უპირატესობაში. და აი მოულოდნელად გამოჩნდა თანამგზავრი, რომელიც დედამიწის გარშემო ფრენდა, და მილიონობით ადამიანი ეკითხებოდა თავისთავს: ბოლოსდაბოლოს ხომ არ გაიმარჯვებს კომუნიზმი?“

გაიმარჯვებს, ბატონო ბოულს, გაიმარჯვებს! თქვენი თანამოაზრე ვერნერ ფონ ბრაუნიც კი — რაკეტების გერმანელი სპეციალისტი, რომელიც ახლა ამერიკის შეერთებულ შტატებში მუშაობს, ამ კითხვაზე ასეთ პასუხს იძლევა: „თავიანთი ფილოსოფიის საფუძველზე რუსებმა შექმნეს ისეთი სისტემა, რომელიც უზრუნველყოფს მათთვის ამ წარმატებებს. სამწუხაროდ, ჩვენი სისტემა არ გვაძლევს საშუალებას მივაღწიოთ რუსეთის წარმატებებს“. ცუდად როდია ნათქვამი, ამხანაგებო!

ახლა, როცა ჩვენი ქვეყანა ახორციელებს კომუნიზმის აშენების გრანდიოზულ გეგმებს, საბჭოთა მეცნიერების წინაშე დგება ახალი, კიდევ უფრო დიდებული ამოცანები. მეცნიერული კვლევა უნდა გაწარმოოთ უფრო მიზანსწრაფულად, უფრო ფართო გზა მიეცეთ მეცნიერებაში ახალგაზრდა ძალებს. დავიკავოთ მოწინავე პოზიციები მსოფლიოში მეცნიერებისა და ტექნიკის ყველა ძირითადი მიმართულებით — ასეთია ამოცანა.

ამხანაგებო! საბჭოთა ლიტერატურამ და ხელოვნებამ მტკიცედ მოიპოვეს დიდი ავტორიტეტი მთელ მსოფლიოში თავიანთი იდეური შინაარსის სიმდიდრით. დიდი აღიარება პოვა საბჭოთა მწერლების, კომპოზიტორების, მხატვრების, კინოსა და თეატრის მუშაკების მხატვრულმა ოსტატობამ. უკანასკნელ წლებში შექმნილია ლიტერატურისა და ხელოვნების ახალი ნაწარმოებები, რომლებიც მართლად და მკაფიოდ ასახავენ სოციალისტურ სინამდვილეს.

ჩვენი ხელოვნების მიღწევებს, მის ტრადიციებს უდიდესი მნიშვნელობა აქვს, ისინი მოასწავებენ ახალ ეტაპს კაცობრიობის მხატვრულ განვითარებაში. ჩვენი ქვეყნის

(გაგრძელება მე-3 გვერდზე).

საბჭოთა კავშირის კომუნისტური პარტიის XXII ყრილობა

ამხანაგ ნ. ს. ხრუშჩოვის მოხსენება

(გაგრძელება)

გამოცდილებით დამტკიცებულია, რომ მხოლოდ სოციალიზმის პირობებში იქმნება ყველაზე ხელსაყრელი შესაძლებლობანი თავისუფალი მხატვრული შემოქმედების აყვავებისათვის, კულტურულ ფასეულობათა შექმნაში ფართო მასების აქტიური მონაწილეობისათვის. საბჭოთა ხელოვნება ამდიდრებს მთელი კაცობრიობის სულიერ საგანძურს, კაფავს კომუნისტური კულტურის გამარჯვების გზას.

ვ. ი. ლენინი აღნიშნავდა, რომ კომუნისტური საზოგადოების ერთიანი კულტურის გზაა კაპიტალისტური ჩაგვრისაგან განთავისუფლებული თითოეული ხალხის ეროვნული კულტურის აყვავება. შემოქმედებითი ურთიერთობის პროცესში სოციალისტური ერების თანამეგობრობაში ურთიერთმდიდრდება, იშობა და ვითარდება ახალი ნიშნები, რომლებიც საერთოა მთელი საბჭოთა კულტურისათვის. ჩვენი ამოცანაა მზრუნველობით დავუჭიროთ მხარი და დავეხმაროთ სოციალისტური კულტურების ინტერნაციონალური ერთიანობის განვითარებას. ხალხი მოელის და დარწმუნებულია, რომ მწერლები და ხელოვნების მოღვაწეები შექმნიან ახალ ნაწარმოებებს, რომლებშიც ღირსეულად განასახიერებენ საზოგადოების რევოლუციური გარდაქმნის ჩვენს გმირულ ეპოქას. პარტია ითვალისწინებს, რომ ხელოვნებამ უნდა აღზარდოს ადამიანები უწინარეს ყოვლისა ცხოვრების დადებითი მაგალითებით, აღზარდოს ადამიანები კომუნიზმის სულისკვეთებით. საბჭოთა ლიტერატურისა და ხელოვნების, სოციალისტური რეალიზმის მეთოდის ძალაა სინამდვილეში მთავარისა და გადამწყვეტის სიმართლით ასახვა. თანამედროვე პირობებში სერიოზული ყურადღება უნდა მივაქციოთ ყველა საბჭოთა ადამიანის ესთეტიკურ აღზრდას, მხატვრული გემოვნების ფორმირებას, გადამწყვეტი ბრძოლა გამოვუცხადოთ უგემოვნობას, რითაც უნდა იჩენდეს იგი თავს — ფორმალისტური გატაცებით, თუ მეშჩანური წარმოდგენით ხელოვნებაში, ყოფაცხოვრებაში „ლამაზის“ შესახებ.

ყველაზე მშვენიერია ადამიანის შრომა, და არ არის იმაზე უფრო კეთილშობილური ამოცანა, ვიდრე მართლად ვუჩვენოთ ახალი ადამიანი — მშრომელი, მისი სულიერი ინტერესების სიმდიდრე, მისი ბრძოლა ძველის, დრომოჭმულის წინააღმდეგ. ჩვენ საბჭოთა ადამიანებს უნდა მივცეთ წარმტაცი ნაწარმოებნი, რომლებიც ასახავენ კომუნისტური შრომის რომანტიკას, უნერგავენ ინიციატივასა და სიმტკიცეს მიზნის მიღწევაში.

ჩვენი პარტია დარწმუნებულია, რომ საბჭოთა ლიტერატურა და ხელოვნება კვლავაც იქნება საბჭოთა ხალხის საამედო იარაღი, კეთილი და ჭკვიანი მრჩეველი მთელ მის ცხოვრებაში!

6. სოციალისტური საზოგადოებრივი ურთიერთობის გადაზრდა კომუნისტურ ურთიერთობად. საბჭოთა დემოკრატიის განვითარება. სოციალიზმი და კიროვნების თავისუფლება

ამხანაგებო! ახორციელებდა რა XX ყრილობის გადაწყვეტილებებს, პარტია დიდ ყურადღებას აქცევდა სოციალისტური საწარმოო და სხვა საზოგადოებრივი ურთიერთობის განვითარებასა და სრულყოფას. ჩვენს პარტიას ეს მიაჩნია კომუნისტურ საზოგადოებრივ ურთიერთობაზე — თავისუფალი, ყოველმხრივ განვითარებული და დიდად შეგნებული ადამიანების ყველაზე სრულყოფილი ტიპის ურთიერთობაზე, მეგობრობასა და ამხანაგობაზე დამყარებულ ურთიერთობაზე გადასვლის ძირითად გზად. გაიხსენეთ, რომ კ. მარქსის ხელმძღვანელობით შექმნილ პირველ საერთაშორისო მუშათა ორგანიზაციას ეწოდებოდა „მუშების საერთაშორისო ამხანაგობა“. სიტყვა „ამხანაგი“ გამოხატავს თანამოაზრეობასაც, თანასწორობასაც, ძმობასაც, პატივისცემასაც, თანამშრომლობასაც.

სოციალიზმის პირობებში მოქმედებს პრინციპი „თვითეულისაგან — უნარის მიხედვით, თვითეულს — შრომის მიხედვით“. იმისათვის, რომ გადავიდეთ კომუნისტურ პრინციპზე „თვითეულისაგან — უნარის მიხედვით, თვითეულს — მოთხოვნილების მიხედვით“ საჭიროა დრო, საჭიროა გარკვეული პირობები. კომუნიზმის პრინციპები კეთილშობილური, მშვენიერი და მიმზიდველი პრინციპებია. ყველას უნდა, რომ ისინი მალე დამკვიდრდნენ ჩვენს ცხოვრებაში.

მაშ რატომ არ ვამკვიდრებთ მათ დაუყოვნებლივ, რატომ ითვალისწინებს პარტია ორ ათწლეულს იმისათვის, რომ ძირითადად აშენდეს კომუნისტური საზოგადოება? ხომ არ ვაჭიანურებთ კომუნისტური პრინციპების განხორციელების ვადებს? არა, ამხანაგებო! ჩვენ, რა თქმა უნდა, გვინდა რაც შეიძლება მალე შემოვიღოთ ყველა ეს პრინციპი, მაგრამ მარტო სუბიექტური სურვილი ცოტაა. უნდა ვემყარებოდეთ ობიექტურ პირობებს, ვითვალისწინებდეთ საზოგადოებრივი განვითარების კანონებს.

კომუნისტურ პრინციპებზე გადასვლა შესაძლებელია, მაგრამ არა იმაზე ადრე, სანამ შეიქმნებოდეს მატერიალურ-ტექნიკური ბაზა, მიღწეულ იქნებოდეს ადამიანთა შეგნების მაღალი დონე, მთლიანად განვითარდებოდეს და ბოლომდე გამოვლინდებოდეს სოციალიზმის პრინციპების პროგრესული შესაძლებლობანი. კომუნისტური საზოგადოებრივი ურთიერთობისაკენ არ არის სხვა გზა, გარდა სოციალისტური ურთიერთობის განვითარებისა და სრულყოფისა.

ამ უკანასკნელ წლებში პარტიამ საბჭოთა საზოგადოების ცხოვრების ყველა დარგში განახორციელა დიდი სოციალურ-ეკონომიური ღონისძიებანი. **მათი რევოლუციური მნიშვნელობა მარტო ის კი არ არის, რომ ხელს უწყობდნენ მატერიალურ-ტექნიკური ბაზის განმტკიცებას, არამედ ისიც, რომ დიდმნიშვნელოვანი როლი შეასრულეს საზოგადოებრივი ურთიერთობის განვითარებაში, სოციალისტური საკუთრების ორი ფორმის შემდგომ დაახლოებაში.**

სულ უფრო მკაფიოდ ჩანს ახლის ყლორტები შრომის ხასიათში, წარმოების მუშაკთა ურთიერთობაში. მთავარი ის არის, რომ მშრომელთა სულ უფრო ფართო ფენებში ინერგება ჩვეულება იშრომონ შეგნებულად, მთელი ძალებით, მთელი უნარით. უკვე ახლა ბევრი საბჭოთა ადამიანისათვის შრომა გახდა არა მარტო შემოსავლის საშუალება, არამედ საზოგადოებრივი მოწოდება, მორალური მოვალეობა. გაიხსენეთ ვალენტინა გაგანოვას მაგალითი. მას ამოძრავებდა არა რაღაც ანგარებითი მიზნები, როცა ნებაყოფლობით გადავიდა მოწინავე უბნიდან ჩამორჩენილზე, არამედ მაღალი შეგნებულობა და ჩვენი საერთო საქმისადმი იდეური თავდადება. გაგანოვას მაგალითს მრავალმა მშრომელმა მიბაძა.

პარტია მხარს უჭერდა და კვლავაც დაუჭერს მხარს საბჭოთა ადამიანების მისწრაფებას ისწავლონ, იმუშაონ და იცხოვრონ კომუნისტურად. ჩვენ სერიოზულ მნიშვნელობას ვანიჭებთ კომუნისტური შრომის კოლექტივებისა და დამკვრელების მოძრაობას. შეიძლება ეჭვი არ ვიქონიოთ, რომ დროთა განმავლობაში ცხოვრება წამოაყენებს სოციალისტური შეჯიბრების სხვა, კიდევ უფრო სრულყოფილ ფორმებს.

აქტიურად ვითარდება საზოგადოებრივი ურთიერთობა მატერიალური და კულტურული სიკეთის განაწილების სფეროშიც. რით გამოიხატება ეს?

პირველ რიგში, შრომის მიხედვით განაწილების სოციალისტური პრინციპის შემდგომი განვითარებით, როგორც უმნიშვნელოვანესი წანამძღვარისა მოთხოვნილების მიხედვით განაწილების კომუნისტურ პრინციპზე გადასასვლელად. პარტია თანამიმდევრულად ახორციელებს პირადი მატერიალური დაინტერესებულობის პრინციპს, გადაჭრით ილაშქრებს გათანაბრების წინააღმდეგ შრომის ანაზღაურებაში. ჩვენ იმას ვითვალისწინებთ, რომ სანამ შექმნილი არ არის მატერიალური სიკეთის სიუხვე, ხოლო შრომა არ გადაქცეულა ყოველი ადამიანის უპირველეს სასიცოცხლო მოთხოვნილებად, არ არის საფუძველი უარი ვთქვათ განაწილების სოციალისტურ პრინციპზე, შევასუსტოთ კონტროლი საზოგადოებისა და სახელმწიფოს მხრივ შრომის ზომისა და მოხმარების ზომისადმი.

ჩვენს ქვეყანაში სოციალიზმის მშენებლობის მთელმა გამოცდილებამ დაადასტურა მატერიალური დაინტერესებულობის ლენინური პრინციპის სისწორე. ლენინის გენიალობა ის იყო, რომ მას შეეძლო ღრმა ანალიზი გაეკეთებინა და განეზოგადებინა ცხოვრების მოვლენები, გამოენახა სწორი გადაწყვეტა სოციალისტური მშენებლობის ყოველი კონკრეტული პერიოდისათვის.

გაიხსენეთ, როგორ მოითხოვა სამოქალაქო ომის დამთავრებისთანავე ვ. ი. ლენინმა მისთვის ჩვეული გამჭრიახობით და გამბედაობით პოლიტიკის ძირეული გადასინჯვა, მკვეთრად მოაბრუნა ბერკეტი სამხედრო კომუნიზმის პოლიტიკიდან ახალი ეკონომიური პოლიტიკისაკენ.

ადვილი როდი იყო ახალ ეკონომიურ პოლიტიკაზე გადასვლა, იგი სიძნელეებს იწვევდა თვით პარტიაში. იყვნენ ისეთი კომუნისტებიც, რომლებიც პარტიიდან გავიდნენ ისე, რომ ვერ გაიგეს ახალი ეკონომიური პოლიტიკის არსი. ვ. ი. ლენინი კარგად ხედავდა მდგომარეობის სირთულეს, მაგრამ მტკიცედ გადაწყვიტა ახალი ეკონომიური პოლიტიკის შემოღება და პარტიამ მთლიანად მხარი დაუჭირა ლენინურ პოლიტიკას სოციალიზმის გამარჯვებისათვის ბრძოლაში. მაშინ ლენინურ კურსს რომ არ გაემარჯვებინა, ჩვენ ვერ გადავწყვეტდით სოციალიზმის აშენების ამოცანას. საქმე ის იყო, რომ განგვემტკიცებინა მუშათა კლასის კავშირი გლეხთა მასებთან, მატერიალურად დაგვინტერესებინა ქალაქისა და სოფლის ყველა მშრომელი ეკონომიკის განვითარებით, სოციალისტური მშენებლობით. გათანაბრების პრინციპის ნაცვლად შემოღებულ იქნა წარმოებული პროდუქციის რაოდენობისა და ხარისხის მიხედვით ანაზღაურების პრინციპი.

ვ. ი. ლენინი გვასწავლის რეალიზმს პოლიტიკაში. შეიძლება დავხატოთ ყველაზე სამური პერსპექტივები, დავსახოთ ეკონომიური განვითარების ყველაზე სწრაფი ტემპი, მაგრამ თუ თვითონ მშრომელები არ შეიგნებენ საზოგადოების გარდაქმნის აუცილებლობას, თუ ისინი მატერიალურად არ იქნებიან დაინტერესებული, დასახული გეგმები ვერ განხორციელდება. მატერიალური დაინტერესებულობის პრინციპის უგულებელყოფა იმას ნიშნავს, რომ საქმის გაძღოლისს ეხელმძღვანელოთ სუბიექტური მოსაზრებებით, გადავახტეთ ეტაპს, ნიშნავს დავღუპოთ სოციალისტური, კომუნისტური მშენებლობის საქმე.

ჩვენ განუწყვეტლივ უნდა ვსწავლობდეთ ვ. ი. ლენინისაგან მუშაობას ადამიანებთან, როგორიც ისინი სინამდვილეში არიან. არ შეიძლება სუბიექტივისტები ვიყოთ პოლიტიკაში, ვიმოქმედოთ შემდეგი წესით: „რასაც მინდა, იმას ვიზამ.“ ფხიზლად უნდა დავუკვირდეთ ხალხის ცხოვრებას, ვისწავლოთ იგი, ყური დავუგდოთ მის ხმას. მატერიალური და იდეური სტიმულების შეხამება პარტიას მიაჩნია უტყუარ გზად, რომელსაც მივყავართ და აუცილებლად მიგვიყვანს სიუხვის შექმნამდე და მოთხოვნილების მიხედვით განაწილებამდე, კომუნისტური შრომის გამარჯვებამდე.

წარმოდგენა სიუხვის შესახებ, როგორც პირადი საკუთრების უსაზღვროდ ზრდის შესახებ, ჩვენი წარმოდგენა როდია, იგი უცხოა კომუნიზმისათვის. მშრომელის პირადი საკუთრება ბევრ საგანზე, როგორც პირადი მოხმარების ფორმა, არ ეწინააღმდეგება კომუნისტურ მშენებლობას, სანამ იგი ინარჩუნებს გონივრულ ზომას და არ იქცევა თვითმიზნად. მაგრამ გარკვეულ პირობებში გაბერილი პირადი საკუთრება შეიძლება გადაიქცეს, და ხშირად იქცევა, საზოგადოებრივი პროგრესის მუხრუჭად, კერძომესაკუთრული ზნე-ჩვეულებების ბუდედ, მას შეიძლება მოჰყვეს წვრილბურჟუაზიული გადაგვარება. ისეც ხდება, რომ ნივთები იმონებენ ზოგიერთ ადამიანს, და იგი ხდება ნივთების მონა.

კომუნისტები უარყოფენ ბურჟუაზიული საზოგადოების მორალს, სადაც ცნება „ჩემი“ უმაღლესი პრინციპია, ხოლო ზოგიერთთა სიმდიდრე შესაძლებელია სხვათა გაჩანაგებით, სადაც ინერგება ეგოიზმის, მომხვეჭელობის, გამდიდრების წყურვილის გამხრწნელი ფსიქოლოგია. კომუნისტები კერძო საკუთრების სამყაროს უპირისპირებენ საზოგადოებრივ საკუთრებას, ბურჟუაზიულ ინდივიდუალიზმს — ამხანაგობისა და კოლექტივიზმის პრინციპს.

სოციალისტური საწარმოო ურთიერთობის ყველა მხარის პროგრესი კანონზომიერად იწვევს განსხვავებათა თანდათანობით გაქრობას ქალაქსა და სოფელს შორის, საბჭოთა საზოგადოების კლასებსა და სოციალურ ჯგუფებს შორის, იწვევს კომუნისტური საწყისების ზრდასა და განმტკიცებას მუშების, გლეხებისა და ინტელიგენციის ურთიერთობაში. სულ უფრო უახლოვდება ერთმანეთს ჩვენი საზოგადოების ორი მეგობარი კლასი — მუშათა კლასი და კოლმეურნე გლეხობა, მტკიცდება მათი ურღვევი კავშირი. საბჭოთა გლეხობა უახლოვდება მუშათა კლასს კვალიფიკაციით და შრომის პირობებით, კულტურულ-ტექნიკური დონით. გლეხებს აქვთ მუშების თანაბარი პოლიტიკური უფლებები, მათი ძირეული ინტერესები ერთიანია. განსხვავება მუშათა კლასსა და გლეხობას შორის გადამწყვეტში, მთავარში დაძლეულია; კლასობრივი საზღვრების საბოლოო გაქრობის პროცესი მოხდება ახლა სულ უფრო სწრაფად და სწრაფად.

ტექნიკური პროგრესის, მშრომელთა კულტურულ-ტექნიკური დონის აღმავლობის საფუძველზე მიმდინარეობს გონებრივ და ფიზიკურ შრომას შორის არსებითი განსხვავების ლიკვიდაციის პროცესი. მოწინავე ტექნიკით და ცოდნით შეიარაღებული მუშისა და კოლმეურნის შრომაში შეხამებულია როგორც ფიზიკური, ისე გონებრივი შრომის ელემენტები. საშუალო და უმაღლესი განათლება ახლა აქვს მუშების 40 პროცენტს და კოლმეურნეების 23 პროცენტზე მეტს. ახლა უკვე ბევრ შემთხვევაში ძნელია განასხვაო მოწინავე მუშა ინჟინრისაგან, მოწინავე კოლმეურნე — აგრონომისაგან.

ამრიგად, თანამედროვე პირობებში **კლასობრივი ურთიერთობა ჩვენს ქვეყანაში შევიდა თავისი განვითარების ახალ ეტაპში.** პროლეტარული დემოკრატია იქცევა საყოველთაო-სახალხო სოციალისტურ დემოკრატიად. ჩვენ დიდი კმაყოფილებით აღვნიშნავთ, რომ ახლა მივუახლოვდით ვ. ი. ლენინის მიერ დასახული მიზნის განხორციელებას — ჩავაბათ უკლებლივ ყველა მოქალაქე სახელმწიფოებრივი ფუნქციების შესრულებაში. ათეულ მილიონობით საბჭოთა ადამიანი მონაწილეობს ჩვენი ქვეყნის საქმეების მართვაში საბჭოებისა და მათი კომისიების, კოოპერატივების, პროფკავშირული, კომკავშირული და სხვა საზოგადოებრივი ორგანიზაციების არჩევითი ორგანოების შემადგენლობაში, ასრულებს საზოგადოებრივ დავალებებს.

ყოველი საბჭოთა ადამიანი უნდა იყოს აქტიური მონაწილე საზოგადოების საქმეების მართვაში! — აი ჩვენი ლოზუნგი, ჩვენი ამოცანა.

სახავს რა მთავარ ამოცანად სახელმწიფო ორგანოების განვითარებას, მშრომელთა დეპუტატების საბჭოებია გარდაქმნას საზოგადოებრივი თვითმმართველობის ორგანოებად, ჩვენი პარტია ამავე დროს კვლავაც განახორციელებს იმ კურსს, რომ სულ უფრო მეტი სახელმწიფოებრივი ფუნქციები გადაეცეს საზოგადოებრივ ორგანიზაციებს. მაგრამ უნდა გავითვალისწინოთ თვით საზოგადოებრივი ორგანიზაციების განვითარების დონე, მათი თვითმოქმედების ზრდა, ჩვენ გვესაჭიროება არა აბრების ფორმალური შეცვლა, არამედ არსებითი გარდაქმნა.

ბევრი დიდმნიშვნელოვანი სახელმწიფოებრივი ფუნქციის გადაცემა საზოგადოებრივი ორგანიზაციებისათვის, დარწმუნებისა და აღზრდის ძალის თანდათანობით გადაქცევა საბჭოთა საზოგადოების ცხოვრების რეგულირების ძირითად მეთოდად როდი ნიშნავს და არც შეიძლება ნიშნავდეს შევასუსტოთ კონტროლი საბჭოთა სამართლის ნორმების, შრომისა და ცხოვრების დისციპლინის მტკიცედ დაცვისადმი. **ჩვენ უნდა დავნერგოთ პატივისცემა საბჭოთა კანონებისადმი. მთლიანად უნდა გამოვიყენოთ კანონის ძალაც და საზოგადოებრივი ზემოქმედების, „გავლენის ძალაც.**

ჩვენი პარტია მუშაობდა და იმუშავებს საზოგადოებრივი ურთიერთობის განვითარებაზე ცხოვრების ყველა დარგში. არა მარტო ეკონომიკა და პოლიტიკა, არამედ ავრეთვე ადამიანთა ყოფაცხოვრება, კულტურა, ფსიქოლოგია, შეგნება ასპარეზია ახალი ურთიერთობის — მეგობრობის, ამხანაგობის, ურთიერთდახმარებისა და კოლექტივიზმის ურთიერთობის აქტიური ფორმირებისა. მხოლოდ სოციალისტურ საზოგადოებაში, ადამიანთა ახალი ურთიერთობის საფუძველზე, შესაძლებელია პიროვნების ნამდვილი თავისუფლება და ყოველმხრივი აყვავება. პირადი ინტერესების ჰარმონიული შეხამება მთელი საზოგადოების ინტერესებთან.

ჩვენი იდეური მოწინააღმდეგენი დაუსრულებლად გაიძახიან, რომ კომუნიზმი ვითომდაც ქმნის გარდუვალ კონფლიქტს პიროვნებასა და საზოგადოებას შორის, იწვევს პიროვნების დათრგუნვას. სოციალიზმს მტრები უარს არ ამბობენ იმაზეც, რომ ცნონ ჩვენი წარმატებანი მატერიალური წარმოების სფეროში, მაგრამ იქვე ამტკიცებენ, რომ ეს წარმატებანი მიღწეულია ადამიანის თავისუფლებისა და უფლებათა შელახვის გზით. იმპერიალისტები ცნებებს თავის ყაიდაზე ზომავენ და პიროვნების თავისუფლებად მიაჩნიათ პირადის ანარქიული დაპირისპირება საზოგადოებრივისადმი, პიროვნებისა — კოლექტივისადმი. მათ იციან მხოლოდ ერთი მორალი: „ან ყველა დღრღენი, ან ტალახში იწექი.“

ნამდვილი თავისუფლებისა და ბედნიერების კრიტერიუმია ისეთი საზოგადოებრივი წყობილება, რომელიც ათავისუფლებს ადამიანს ექსპლოატაციის ჩაგვრისაგან, აძლევს მას ფართო დემოკრატიულ უფლებებს, უზრუნველყოფს შესაძლებლობას იცხოვროს ღირსეულ პირობებში, აძლევს მას ხვალინდელი დღის რწმენას, ავლენს მის ინდივიდუალურ უნარსა და ნიჭს, განუმტკიცებს შეგნებას, რომ მისი შრომა სასარგებლოა მთელი საზოგადოებისათვის. სწორედ სოციალიზმია ასეთი საზოგადოებრივი წყობილება. **ყველა ფასეულობიდან, რომლებიც სოციალისტურმა წყობილებამ შექმნა, ყველაზე დიდი ფასეულობაა ახალი ადამიანი, — კომუნიზმის აქტიური მშენებელი.** საბჭოთა ხალხი იძლევა იმის სულ ახალ და ახალ დადასტურებას, თუ რა უნარი შესწევს ახალი სამყაროს ნამდვილად თავისუფალ ადამიანს.

იმპერიალიზმის იდეოლოგები კაპიტალიზმის სამყაროს უწოდებენ „თავისუფალ სამყაროს.“ მაგრამ რა უნდა დაუპირისპირონ კაპიტალიზმმა ნამდვილ თავისუფლებას, ეკონომიკის, მატერიალური კეთილდღეობის, კულტურის ზრდას, პიროვნების გაფურჩქვნას საბჭოთა კავშირში? თავისუფლება მდიდრებისათვის — ექსპლოატაცია გაუწიონ და ძარცვონ ღარიბები, სამუშაოდან „თავისუფალი“ მილიონობით ადამიანი, გადასახადების ზრდა, გამალებული შეიარაღება, რასობრივი დისკრიმინაცია, ფულის ტომრის დიქტატურა, დემოკრატიულ ორგანიზაციათა აკრძალვა? ეს რაღა თავისუფალი სამყაროა? არა, ეს არ არის თავისუფალი სამყარო, ეს არის მონობისა და ექსპლოატაციის სამყარო!

იმპერიალიზმის იდეოლოგები კაპიტალიზმის ქვეყნებს უწოდებენ „ღია საზოგადოებას“, ხოლო საბჭოთა კავშირს — „დახურულ საზოგადოებას!“ დიახ, ჩვენ თანახმანი ვართ, ჩვენი სოციალისტური სახელმწიფო ნამდვილად დახურულია მონოპოლისტური კაპიტალის მხრივ ექსპლოატაციისა და ძარცვისაგან, უმუშევრობისაგან, ყაჩაღობისაგან, დაცემულობის გამხრწნელი იდეოლოგიისაგან. რა თქმა უნდა, ბატონ იმპერიალისტებს სურთ, რომ სოციალისტური საზოგადოება ღია იყოს ჯაშუშური საქმიანობისათვის. მაგრამ სოციალიზმის წინააღმდეგ ძირგამომთხრელი საქმიანობისათვის საბჭოთა საზოგადოება დახურულია, მაგრად არის დახურული!

ჩვენი საზოგადოება ღიაა იმ საზღვარგარეთელი ადამიანებისათვის, რომლებიც ჩვენთან წმინდა გულით ჩამოდიან. იგი ღიაა პატიოსანი ვაჭრობისათვის, მეცნიერული, ტექნიკური და კულტურული მიღწევების, მართალი ინფორმაციის გაცვლისათვის. რაკი რკინის ფარდაზე ვლაპარაკობთ, იგი არსებობს სწორედ კაპიტალიზმის სამყაროში, რომელიც თავს უწოდებს რა „თავისუფალ სამყაროს,“ დროდადრო შიშით უკეტავს თავის კარს ხან საბჭოთა მზარეულებს, ხან მოჭადრაკეებს. იყო შემთხვევა, როცა ერთ სახელმწიფოს, რომელიც თავისთავს „ყველაზე ღიას“ უწოდებს, შეეშინდა შეეშვა საბჭოთა მოცეკვავეები. ნუთუ იქ შეეშინდათ, რომ რუსული ცეკვა შეარყევდა კაპიტალისტური სამყაროს საყრდენებს?!

ჩვენ დიდი ხანია ვთავაზობთ კაპიტალისტურ სამყაროს შევეჯიბროთ არა გამალებულ შეიარაღებაში, არამედ მშრომელთა ცხოვრების გაუმჯობესებაში. ჩვენ დარწმუნებული ვართ, რომ კაპიტალიზმი ვერ გაუძლებს ასეთ შეჯიბრებას! ჩვენ დარწმუნებული ვართ, რომ ბოლოს და ბოლოს ყველა ხალხი გააკეთებს სწორ არჩევანს, უპირატესობას მისცემს კომუნიზმის ნამდვილად თავისუფალ სამყაროს და ზურგს შეაქცევს კაპიტალიზმის ეგრეთწოდებულ „თავისუფალ სამყაროს.“

• • •

ამხანაგებო! როცა პარტიამ დასახა ჩვენი ქვეყნის ეკონომიკის განვითარების დიდი ღონისძიებანი, ბურჟუაზიული პოლიტიკოსები და ეკონომისტები ცოტას როდი ლაპარაკობდნენ იმაზე, რომ კომუნისტები მძიმე მრეწველობას მსხვერპლად სწირავენ ადამიანთა საარსებო ინტერესებსო, რომ საბჭოთა კავშირში წარმოება ვითომდა არსებობს მხოლოდ წარმოებისათვის. რა ბოროტი ცილისწამებაა სოციალიზმზე! **არა წარმოება წარმოებისათვის, არამედ წარმოება ადამიანისათვის პარტიისა და საბჭოთა სახელმწიფოს საქმიანობის წმიდათა წმიდა პრინციპია.** ახლა ყველა, ყველაზე გაუსწორებელი სკეპტიკოსები და ურწმენნიც კი, ერთხელ კიდევ დარწმუნდებიან, რომ ჩვენი პარტია მუდამ პატიოსნად ასრულებს თავის ვალდებულებებს ხალხის წინაშე.

საშინაო პოლიტიკის დარგში უახლოესი წლებისათვის ჩვენი პარტია კომუნისტების წინაშე, საბჭოთა ხალხის წინაშე სახავს შემდეგ ამოცანებს:

1. ხალხის მთელი ღონისძიებანი უნდა მოხმარდეს იმას, რომ მთლიანად და გადაჭარბებით შესრულდეს შვიდწლიანი გეგმა — დიდმნიშვნელოვანი ეტაპი კომუნიზმის მატერიალურ-ტექნიკური ბაზის შექმნაში. ჩვენ კვლავაც უნდა ავამაღლოთ მატერიალური წარმოების დონე, ჯეროვან სიმაღლეზე ვიქონიოთ ჩვენი ქვეყნის თავდაცვა. ვეუფლებით რა ახალ სიმაღლეებს საბჭოთა სამშობლოს ეკონომიურ განვითარებაში, უნდა გვახსოვდეს, რომ მხოლოდ დაუცხრომელი წინსვლა უზრუნველყოფს ჩვენთვის სრულ უპირატესობას და მოგვიახლოვებს კაპიტალიზმთან მშვიდობიან ეკონომიურ შეჯიბრებაში ჩვენი დიადი გამარჯვების დღეს.

2. მივაღწიოთ ტექნიკური პროგრესის დაჩქარებას სოციალისტური მრეწველობის უკლებლივ ყველა დარგში. განსაკუთრებით წინ წავწიოთ ელექტროენერგეტიკა, ქიმია, მანქანათმშენებლობა, მეტალურგია, სათბობის მრეწველობა. უფრო ფართოდ უნდა განვავითაროთ საწარმოთა სპეციალიზაცია, მივაღწიოთ საწარმოო პროცესების კომპლექსურ მექანიზაციასა და ავტომატიზაციას, უფრო სწრაფად დავნერგოთ წარმოებაში მოწინავე მეცნიერებისა და ტექნიკის მიღწევები, ნოვატორთა გამოცდილება. შრომის ნაყოფიერების განუხრელი ზრდა, პროდუქციის თვითღირებულების შემცირება, მისი ხარისხის გაუმჯობესება ყველა საბჭოთა საწარმოს კანონი უნდა გახდეს.

3. ვეცადოთ მივაღწიოთ მრეწველობისა და სოფლის მეურნეობის განვითარების ისეთ დონეს, რომელიც შესაძლებელს გახდის სულ უფრო სრულად დაკმაყოფილდეს მოსახლეობის მოთხოვნილებანი სამრეწველო საქონელსა და კვების პროდუქტებზე. სახსრები, რომლებიც დაგროვდება სამრეწველო წარმოების გეგმების გადაჭარბებით შესრულების შედეგად, უნდა მოხმარდეს უმთავრესად სოფლის მეურნეობას, მსუბუქ და კვების მრეწველობას და მრეწველობის სხვა დარგებს, რომლებიც აწარმოებენ სახალხო მოხმარების საქონელს.

4. სოფლის მეურნეობის განვითარება მთელი პარტიის, მთელი ხალხის საქმეა. პარტიული და საბჭოთა ორგანოები მოვალენი არიან ყოველდღიურად უხელმძღვანელონ სასოფლო-სამეურნეო წარმოებას, მთლიანად დამოიყენონ მოწინავე კოლმეურნეობებისა და საბჭოთა მეურნეობების გამოცდილება. საჭიროა უზრუნველვყოთ შვიდწლიანი გეგმის დავალებათა მთლიანად და გადაჭარბებით შესრულება მარცვლეულის, ბამბის, შაქრის ჭარხლის, ზეთოვანი კულტურების, ჩაისა და სხვა კულტურების, ხორცის, რძის, მატყლის, კვერცხისა და სოფლის მეურნეობის სხვა პროდუქტების წარმოებისა და შესყიდვის დარგში.

5. ვიაროთ წინ კულტურული და სოციალური მშენებლობის მთელი ფართო ფრონტით. განუწყვეტლივ ვავითარებდეთ საბჭოთა მეცნიერებას, სახალხო განათლებას, ლიტერატურასა და ხელოვნებას. ვაუმჯობესებდეთ მშრომელთა კეთილდღეობას, დავამთავროთ ხელფასის მოწესრიგება, განვახორციელოთ სამუშაო დღის და სამუშაო კვირის შემოკლების დასახული ღონისძიებანი, სწრაფი ტემპით ვაწარმოოთ საბინაო მშენებლობა, გავაუმჯობესოთ საპენსიო უზრუნველყოფა, ვაჭრობა, საზოგადოებრივი კვება, მშრომელთა სამედიცინო და საყოფაცხოვრებო მომსახურება.

ჩვენი სამშობლო დიდი შემოქმედებითი აღმავლობის გზაზეა. მრავალეროვანი საბჭოთა კავშირის ყველა ხალხი კომუნიზმის მშენებლობას ხვდება როგორც თავის ღვიძლ საქმეს, ისინი შრომობენ ხელიხელჩაკიდებულნი, ფასდაუდებელი წვლილი შეაქვთ საერთო გამარჯვებაში. ჩვენს მიერ გადასაწყვეტი ამოცანების სიდიადის შეგნება აათკეცებს საბჭოთა ადამიანების ძალღონეს, ადიდებს მომთხოვნელობას საკუთარი თავისადმი, შეურიგებლობას ნაკლოვანებებისადმი, უძრაობისადმი, ინერტულობისადმი. ჩვენ ბოლომდე უნდა გამოვიყენოთ უდიდესი მამოძრავებელი ძალები, რომლებსაც შეიცავს სოციალისტური წყობილება.

III.

ლენინური პარტია კომუნიზმის გამარჯვებისათვის ბრძოლის ორგანიზატორია

ამხანაგებო! ჩვენი დიადი წარმატებანი, როგორც საგარეო, ისე საშინაო პოლიტიკის დარგში, მიღწეულია იმის მეოხებით, რომ მტკიცედ და თანამიმდევრულად ვახორციელებდით პარტიის ლენინურ გენერალურ ხაზს, რომელმაც თავისი ღრმა გამოხატულება ჰპოვა XX ყრილობის ისტორიულ გადაწყვეტილებებში. ცენტრალურ კომიტეტს საჭიროდ მიაჩნია მოგახსენოთ, რომ XX ყრილობის პოლიტიკურმა კურსმა მთლიანად გაიმარჯვა. თვით ცხოვრების მიერ ნაკარნახევი, ლენინური რევოლუციური შემოქმედების სულისკვეთებით გამსჭვალული ეს პოლიტიკური კურსი გახდა მთელი ჩვენი საბჭოთა ხალხის საქმე. პარტიამ კიდევ უფრო განამტკიცა თავისი კავშირი ხალხთან და, მის მძლავრ ენერგიაზე დაყრდნობით კიდევ უფრო განადიდა საბჭოთა კავშირი.

დიდი ნიშანსვეტი იყო რიგგარეშე XXI ყრილობა. მისი ისტორიული მნიშვნელობა ის არის, რომ მან მიიღო სახალხო მეურნეობის განვითარების შვიდწლიანი გეგმა და გამოაცხადა საბჭოთა კავშირის შესვლა კომუნიზმის გაშლილი მშენებლობის პერიოდში.

სკკპ XXII ყრილობამ მსოფლიო-ისტორიული როლი უნდა შეასრულოს: იგი განიხილავს და დამტკიცებს პარტიის ახალ პროგრამას — კომუნისტური საზოგადოების აშენების პროგრამას, რომელიც პარტიისა და ხალხის ძლევამოსილი დროშა და იდეური იარაღი გახდება კომუნიზმის გამარჯვებისათვის ბრძოლაში.

(გაგრძელება მე-4 გვერდზე).

ეროვნული ბიბლიოთეკა

ამხანაგ ნ. ს. ხრუშჩოვის მოხსენება

(გაგრძელება)

დიდი, ძნელი და სახელოვანი გზა განვლო კომუნისტების ლენინურმა პარტიამ, რომელიც მუშათა კლასის, მთელი მშრომელი ხალხის ხორცი ხორცთაგანი, მისი ტვინი, მისი გულია, მისი სასიცოცხლო ინტერესების, მისი რევოლუციური ნების გამომხატველია. მსოფლიოში არ არსებობს სხვა პარტია, რომელსაც თავისი არსებობის წლების მანძილზე ესოდენ დიადი გამარჯვებებისათვის მიეღწიოს საზოგადოების გარდაქმნაში. თქვენ გახსოვთ ვლადიმერ ილიას-ძე ლენინის წინასწარმეტყველური სიტყვები: „მოგვეცით რევოლუციონერთა ორგანიზაცია — და ჩვენ გადავაბრუნებთ რუსეთს!“. მას შემდეგ სამოცი წელიწადი გაგიდა. ახლა მთელი მსოფლიო ხედავს, რომ ბოლშევიკებმა ნამდვილად გადაბრუნეს ქვეყანა. ყოფილი მეფის რუსეთი ეკონომიურად ჩამორჩენილ კაპიტალისტურ ქვეყნიდან გადაიქცა მძლავრ და აყვავებულ სოციალისტურ სახელმწიფოდ. და დღეს ჩვენ გულითადად მივესალმებით ბოლშევიკების ძველ გვარდიას, რომელიც ათეულწლების მანძილზე ლენინური პარტიის რიგებში ეწეოდა მამაცურ რევოლუციურ ბრძოლას ხალხის ბედნიერებისათვის, სოციალიზმისათვის. ჩვენ მხურვალედ მივესალმებით ამ ძველი გვარდიის სახელოვან წარმომადგენლებს, რომლებიც პარტიის XXII ყრილობის დელეგატებად არიან არჩეული.

ჩვენი პარტია სამართლიანად ამაყობს იმით, რომ წარმატებით განახორციელა თავისი პირველი და მეორე პროგრამა.

უზრუნველყო რა სოციალიზმის სრული და საბოლოო გამარჯვება საბჭოების ქვეყანაში, ჩვენმა ლენინურმა პარტიამ ამით ღირსეულად შეასრულა არა მარტო თავისი ეროვნული ამოცანა, არამედ აგრეთვე თავისი ინტერნაციონალური მოვალეობა ყველა ქვეყნის პროლეტარების წინაშე, საერთაშორისო კომუნისტური მოძრაობის წინაშე!

სკკპ ახალ პროგრამაში, რომლის პროექტი ყრილობისათვის მზადების დღეებში მხურვალედ მოიწონა პარტიამ, მთელმა საბჭოთა ხალხმა, კომუნისტური საზოგადოების აშენება დასახულია როგორც მთავარი და უშუალო პრაქტიკული ამოცანა. ახალ პროგრამასთან ერთად ყრილობა განიხილავს აგრეთვე საკითხს პარტიის ახალი წესდების შესახებ, რომლის გარშემო მოხსენებას გააკეთებს ამხ. ფ. რ. კოზლოვი. ჩვენ ყოველთვის ვემყარებოდით და ვემყარებით ლენინის მითითებებს პარტიის პროგრამისა და წესდების ურღვევი ერთიანობის შესახებ. ორგანიზაციულმა პრინციპებმა, რომლებსაც შეიცავს წესდება, უნდა უზრუნველყოონ პროგრამის წარმატებით შესრულება, განამტკიცონ პარტიის — კომუნიზმისათვის ბრძოლაში საბჭოთა ხალხის მებრძოლი ავანგარდის მჭიდროდ შეკავშირება და ერთიანობა!

1. პიროვნების კულტის შედეგების დაძლევა. პარტიული ცხოვრების ლენინური ნორმების და ხელმძღვანელობის პრინციპების განვითარება. პარტიის გრძოლისუნარიანობის ამაღლება

ამხანაგებო! პარტიული ცხოვრების ლენინური ნორმებისა და ხელმძღვანელობის პრინციპების აღდგენა და შემდგომი განვითარება უმნიშვნელოვანესი მხარეა ჩვენი პარტიის მოღვაწეობისა საანგარიშო პერიოდში. XX ყრილობამ, დაგმო რა პიროვნების კულტი, რომელიც უცხოა მარქსიზმ-ლენინიზმის სულისკვეთებისათვის, ფართო ასპარეზი გაუხსნა პარტიისა და ხალხის შემოქმედებითს ძალებს, ხელი შეუწყო მასებთან პარტიის კავშირის გაფართოებასა და განმტკიცებას, პარტიის ბრძოლისუნარიანობის ამაღლებას.

XX ყრილობის წინ საკითხი ასე იდგა: ან პარტია აშკარად, ლენინურად დაგმობს ი. ბ. სტალინის პიროვნების კულტის პერიოდში დაშვებულ შეცდომებსა და დამახინჯებებს, უარყოფს პარტიული და სახელმწიფოებრივი ხელმძღვანელობის იმ მეთოდებს, რომლებიც წინსვლის შემაფერხებელნი გახდნენ, ან პარტიაში გაიმარჯვებენ ის ძალები, რომლებიც ებღაუჭებოდნენ წარსულს, წინააღმდეგობას უწევდნენ ყოველივე ახალს, შემოქმედებითს. სწორედ ასე მწვავედ იყო დასმული საკითხი.

იყო თუ არა საჭირო, რომ ესოდენ მკვეთრად და ასე გულახდილად გაგვეკრიტიკებინა პიროვნების კულტთან დაკავშირებული დიდი შეცდომები და მძიმე შედეგები?

დიახ, ასეთი საჭიროება იყო. დაუძინებელი მტრისა და ავანტიურისტის ბერიას მხილების შემდეგ, მთელი რიგი დოკუმენტების გულმოდგინე ანალიზისა და ღრმად შესწავლის შედეგად ცენტრალური კომიტეტის წინაშე მთელი სისრულით გამომჟღავნდა სოციალისტური კანონიერების ყოვლად უხეშ დარღვევათა, ძალაუფლების ბოროტად გამოყენების ფაქტები, თვითნებობისა და ბევრი პატიოსანი ადამიანის, მათ შორის პარტიისა და საბჭოთა სახელმწიფოს თვალსაჩინო მოღვაწეების წინააღმდეგ რეპრესიების ფაქტები. ცენტრალურ კომიტეტს, რომელსაც ღრმად ჰქონდა შეგნებული პასუხისმგებლობა პარტიისა და ხალხის წინაშე, არ შეეძლო დადგომოდა წარსულში დაშვებული შეცდომებისა და დამახინჯებების დაფარვის ან მიჩქმალვის გზას. ხელმძღვანელობდა რა ლენინის ანდერძით, ცენტრალურმა კომიტეტმა გადაწყვიტა სიმართლე ეთქვა პიროვნების კულტის პერიოდში ძალაუფლების ბოროტად გამოყენების შესახებ. ეს იყო პარტიის, მისი ხელმძღვანელობის შინაგანი მორალური მოთხოვნილება და მოვალეობა. ეს სწორი გადაწყვეტილება იყო. ამას უდიდესი მნიშვნელობა ჰქონდა პარტიის ბედისათვის, კომუნიზმის მშენებლობისათვის.

ვლადიმერ ილიას-ძე ლენინი მოუწოდებდა პარტიას არ დაემალა შეცდომები, არამედ აშკარად გაეკრიტიკებინა და გაესწორებინა ისინი. „პოლიტიკური პარტიის დამოკიდებულება თავისი შეცდომებისადმი,—წერდა იგი,—იმის ერთ-ერთი უაღრესად მნიშვნელოვანი დასწორი კრიტერიუმია, თუ რაოდენ სერიოზული პარტია და როგორ ასრულებს იგი **საქმით** თავის მოვალეობებს თავისი კლასისა და მშრომელთა **მასებისადმი.** შეცდომის აშკარად აღიარება, მისი მიზეზების გამორკვევა, მისი გამომწვევი ვითარების ანალიზი, შეცდომის გასწორების საშუალებათა ყურადღებით განხილვა — აი ეს არის სერიოზული პარტიის ნიშანი, აი ეს არის მის მიერ თავის მოვალეობათა შესრულება, აი ეს არის **კლასის,** ხოლო შემდეგ აგრეთვე **მასის** აღზრდა და სწავლება“. (თხზ., ტ. 31, გვ. 52).

რა მოუვიდოდა პარტიასა და ქვეყანას, რომ არ დაგვეგმო პიროვნების კულტი, არ დაგვეძლია მისი მავნე შედეგები და არ აღგვედგინა პარტიული და სახელმწიფოებრივი საქმიანობის ლენინური პრინციპები? ამას შეიძლებოდა მოჰყოლოდა პარტიის მოწყვეტა მასებისაგან, ხალხისაგან, საბჭოთა დემოკრატიისა და რევოლუციური კანონიერების სერიოზული დარღვევები, ქვეყნის ეკონომიური განვითარების შენელება და კომუნისტური მშენებლობის ტემპის შესუსტება და, მაშასადამე, მშრომელთა კეთილდღეობის გაუარესებაც. საერთაშორისო ურთიერთობის დარგში ეს გამოიწვევდა საბჭოთა კავშირის პოზიციების შესუსტებას მსოფლიო ასპარეზზე, სხვა ქვეყნებთან ურთიერთობის გაუარესებას, რასაც სერიოზული შედეგები მოჰყვებოდა. აი რატომ ჰქონდა უდიდესი პოლიტიკური და პრაქტიკული მნიშვნელობა პიროვნების კულტის კრიტიკას და მისი შედეგების დაძლევას.

მარქსიზმ-ლენინიზმი ყოველთვის მკაცრად გმობდა პიროვნების კულტის ყოველ გამოვლინებას, მიაჩნდა, რომ იგი უცხოა პროლეტარული რევოლუციური მოძრაობის სულისკვეთებისათვის, უცხოა კომუნიზმის სულისკვეთებისათვის. მარქსს, ენგელსს, ლენინს ხალხი მიაჩნდათ ისტორიის ნამდვილ შემოქმედად, ისინი ხაზს უსვამდნენ მუშათა კლასის პარტიის ხელმძღვანელ და მაორგანიზებელ როლს. მარქსიზმ-ლენინიზმი არ უარყოფს მუშათა კლასის ლიდერებისა და ბელადების დიდმნიშვნელოვან როლს, მაგრამ იგი გადაჭრით ილაშქრებს ამა თუ იმ პიროვნების განდიდების და მით უფრო გაღმერთების წინააღმდეგ. ერთი პიროვნების განდიდება გარდუვალად უკანა პლანზე აყენებს ხალხსა და პარტიას, აკნინებს მათს როლსა და მნიშვნელობას.

საბჭოთა ხალხმა თავისი შრომითა და გმირული ბრძოლით პარტიის ხელმძღვანელობით დიდ წარმატებებს მიაღწია სოციალისტურ მშენებლობაში. მან შესანიშნავი გამარჯვება მოიპოვა დიდ სამამულო ომში ფაშიზმის წინააღმდეგ. მაგრამ, როგორც გახსოვთ, პარტიისა და ხალხის ყველა წარმატებას და გამარჯვებას პიროვნების კულტის პერიოდში ერთ ადამიანს მიაწერდნენ. რა თქმა უნდა, ი. ბ. სტალინს დიდი დამსახურება ჰქონდა პარტიისა და კომუნისტური მოძრაობის წინაშე, და ჩვენ მას ჯეროვნად ვაფასებთ. მაგრამ სწორი არ იქნებოდა, რომ პარტიისა და ხალხის ყველა გამარჯვება ერთი ადამიანის სახელთან დაგვეკავშირებინა. ეს იქნებოდა ნამდვილი ვითარების უხეში დამახინჯება.

XX ყრილობამ აღადგინა სამართლიანობა, აღმოფხვრა დამახინჯებანი და ხაზგასმით აღნიშნა ხალხის დიადი როლი, პარტიის როლი როგორც მუშათა კლასის და მთელი ხალხის ავანგარდისა, როგორც ხელმძღვანელი და წარმმართველი ძალისა კომუნიზმისათვის ბრძოლაში. ყრილობამ ცენტრალურ კომიტეტს დაავალა თანამიმდევრულად განეხორციელებინა ღონისძიებანი, რომლებიც უზრუნველყოფდნენ პიროვნების კულტის სრულ დაძლევას, მისი შედეგების ლიკვიდაციას პარტიული, სახელმწიფოებრივი და იდეოლოგიური მუშაობის ყველა დარგში, პარტიული ცხოვრების იმ ნორმებისა და ხელმძღვანელობის კოლექტიურობის პრინციპის ზუსტად განხორციელებას, რომლებიც ვლადიმერ ილიას-ძე ლენინმა შეიმუშავა.

პიროვნების კულტის პრინციპულ და გაბედულ კრიტიკაში ჩვენი პარტია ხელმძღვანელობდა ვლადიმერ ილიას-ძე ლენინის მითითებებით, მისი ანდერძით. ცნობილია, რომ ვ. ი. ლენინი აფასებდა სტალინს, მაგრამ ხედავდა მის ნაკლოვანებებსაც, მანკიერებებსაც კი. ზრუნავდა რა პარტიისა და საბჭოთა სახელმწიფოს ბედისათვის, ვლადიმერ ილიას-ძე 1922 წლის დეკემბერში, ესე იგი სულ მალე მას შემდეგ, რაც ცენტრალური კომიტეტის გენერალურ მდივნად აირჩიეს სტალინი, წერილში პარტიის მორიგი ყრილობის სახელზე წერდა:

„ამხ. სტალინმა, გენერალური მდივანი რომ გახდა, მთლიანად თავის ხელში აიღო უსაზღვრო ძალაუფლება, და მე დარწმუნებული არა ვარ, შეძლებს თუ არა იგი ყოველთვის საკმაოდ ფრთხილად გამოიყენოს ეს ძალაუფლება... სტალინი ერთობ უხეშია, და ეს ნაკლი, რომელიც სავსებით ასატანია ჩვენს, კომუნისტების წრეში და ურთიერთობაში, აუტანელი ხდება გენერალური მდივნის თანამდებობაზე. ამიტომ მე წინადადებით მივმართავ ამხანაგებს მოიფიქრონ ამ ადგილიდან სტალინის სხვაგან გადაყვანის საშუალება და დანიშნონ ამ ადგილზე სხვა ადამიანი, რომელიც ყველა სხვა მხრივ განსხვავდება ამხ. სტალინისაგან მხოლოდ ერთი უპირატესობით, სახელდობრ, უფრო შემწყნარებელია, უფრო ლოიალურია, უფრო თავაზიანი და უფრო ყურადღებიანია ამხანაგებისადმი, ნაკლებ ჭირვეულია და ა. შ“.

როგორც ხედავთ, ვლადიმერ ილიას-ძეს კარგად ესმოდა, რომ სტალინის უარყოფითს თვისებებს შეეძლო დიდი ზიანი მიეყენებინათ პარტიისა და სახელმწიფოსათვის. სამწუხაროდ, ლენინს გაფრთხილება და მისი რჩევა თავის დროზე არ იყო მხედველობაში მიღებული და ამის შედეგად პარტიამ და ჩვენმა ქვეყანამ განიცადეს პიროვნების კულტის მიერ წარმოშობილი ბევრი სიძნელე. XX ყრილობაზე პარტიამ გააკრიტიკა პიროვნების კულტი. ასრულებდა რა ყრილობის გადაწყვეტილებებს, პარტიამ დაძლია დამახინჯებანი და შეცდომები და დასახა ღონისძიებანი, რომლებიც გამორიცხავდნენ მომავალში მსგავსი მოვლენების გამეორების შესაძლებლობას. ეს იყო გაბედული გადაწყვეტილება. ჩვენი პარტიის, მისი ცენტრალური კომიტეტის პოლიტიკური სიმწიფის ახალი ატესტატი.

რა თქმა უნდა, პარტია ითვალისწინებდა, რომ გამოვლინებულ შეცდომებსა და დამახინჯებებს, ძალაუფლების ბოროტად გამოყენებას შეეძლო წარმოეშვათ პარტიის რიგებსა და ხალხში ერთგვარი გრძნობა გულისტკივილისა და უკმაყოფილებისაც კი, გამოეწვია ერთგვარი ზიანი და მინუსები, შეექმნა დროებითი სიძნელენი საბჭოთა კავშირის კომუნისტური პარტიისა და მოძმე მარქსისტულ-ლენინური პარტიებისათვის. მაგრამ პარტია გაბედულად შეხვდა სიძნელეებს, მან პატიოსნად და გულახდილად უთხრა ხალხს მთელი სიმართლე იმის ღრმა რწმენით, რომ მის ხაზს სწორად გაიგებდა ხალხი. და პარტია არ შემცდარა. ჩვენი წინსვლა კომუნიზმის გზით დაჩქარდა. ახლა ჩვენ უფრო თავისუფლად ვშლით მხრებს, უფრო აღვილად ვსუნთქავთ, უფრო მახვილი და გამჭრიახია ჩვენი თვალი. მთელი ცხოვრება ჩვენი ქვეყნის შიგნით სწრაფად ვითარდება. ჩვენმა მრეწველობამ, სოფლის მეურნეობამ, მეცნიერებამ და კულტურამ ახალი, მაღალი ზღუდეები აიღეს. მილიონობით საბჭოთა ადამიანი, როგორც ვიცით, უფრო აქტიურად მონაწილეობს სახელმწიფოებრივი და საზოგადოებრივი საქმეების მართვაში.

საბჭოთა კომუნისტებს შეუძლიათ სიამაყით თქვან: ჩვენ არ შევლახეთ ლენინური პარტიის სახელი და ღირსება, მისი ავტორიტეტი განუზომლად გაიზარდა, ახალ, უფრო მაღალ საფეხურზე ავიდა საერთაშორისო კომუნისტური მოძრაობა. ამჟამად ჩვენი პარტია ერთიანი და მონოლითურია, როგორც არასდროს!

XX ყრილობის მიერ გამოხატულ ლენინურ კურსს პირველ ხანებში ჩვენ ვახორციელებდით ისეთ პირობებში, როცა გააფთრებულ წინააღმდეგობას გვიწევდნენ ანტიპარტიული ელემენტები, პიროვნების კულტის ხანაში გაბატონებული მეთოდებისა და წესების თავგამოდებული მომხრეები, რევიზიონისტები და დოგმატიკოსები. პარტიის ლენინური კურსის წინააღმდეგ გამოდიოდა ფრაქციული ანტიპარტიული ჯგუფი, რომელშიც შედიოდნენ მოლოტოვი, კაგანოვიჩი, მალენკოვი, ვოროშილოვი, ბულგანინი, პერვუხინი, საბუროვი და მათთან მიმხრობილი შეპილოვი.

პირველ ხანებში პარტიის ხაზს — პიროვნების კულტის დაგმობას, შინაპარტიული დემოკრატიის განვითარებას, ძალაუფლების ბოროტად გამოყენების ყველა ფაქტის დაგმობასა და გამოსწორებას, რეპრესიების კორექტულ დამნაშავეთა გამოვლინებას მკვეთრ წინააღმდეგობას უწევდნენ მოლოტოვი, კაგანოვიჩი, მალენკოვი და ვოროშილოვი. მათი ასეთი პოზიცია შემთხვევითი როდი იყო: მათ ეკისრებათ პერსონალური პასუხისმგებლობა პარტიული, საბჭოთა, სამეურნეო, სამხედრო და კომკავშირული კადრების მიმართ მრავალი მასობრივი რეპრესიისა და სხვა მსგავსი მოვლენებისათვის, რომლებიც პიროვნების კულტის პერიოდში ხდებოდა. თავდაპირველად ეს ჯგუფი უმნიშვნელო უმცირესობას შეადგენდა ცენტრალური კომიტეტის პრეზიდიუმში.

მაგრამ, როცა პარტიამ გაჩაღა ბრძოლა პარტიული და სახელმწიფოებრივი ცხოვრების ლენინური ნორმების აღდგენისათვის და შეუდგა ისეთი გადაუდებელი ამოცანების გადაჭრას, როგორიც არის ყამირი მიწების ათვისება, მრეწველობისა და მშენებლობის მართვის გარდაქმნა, მოკავშირე რესპუბლიკების უფლებათა გაფართოება, საბჭოთა ადამიანების კეთილდღეობის გაუმჯობესება, რევოლუციური კანონიერების აღდგენა, მაშინ ფრაქციულმა ჯგუფმა გააქტიურა თავისი ანტიპარტიული ძირგამომთხრელი საქმიანობა და შეუდგა მომხრეების შეგროვებას ცენტრალური კომიტეტის პრეზიდიუმის შიგნით. ამ ჯგუფს შეუერთდნენ ბულგანინი, პერვუხინი და საბუროვი, მათ მიემხრო შეპილოვიც. როცა ანტიპარტიული ჯგუფის მომხრეებმა იგრძნეს, რომ მოახერხეს ცენტრალური კომიტეტის პრეზიდიუმში არითმეტიკული უმრავლესობის შეკოწიწება, მათ დაიწყეს აშკარა იერიში. ცდილობდნენ შეეცვალათ პოლიტიკა პარტიასა და ჩვენს ქვეყანაში, პოლიტიკა, რომელიც პარტიის XX ყრილობამ დასახა.

შეთანხმდნენ რა თავიანთ ფარულ შეკრებებზე, ფრაქციონერებმა მოითხოვეს პრეზიდიუმის რიგგარეშე სხდომის მოწვევა. ისინი ვარაუდობდნენ, რომ განახორციელებდნენ თავიანთ ანტიპარტიულ ზრახვებს, ხელში ჩაიგდებდნენ პარტიისა და ქვეყნის ხელმძღვანელობას. ანტიპარტიულ ჯგუფს უნდოდა მომხდარი ფაქტის წინაშე დაეყენებინა ცენტრალური კომიტეტის წევრები, მთელი პარტია.

მაგრამ ფრაქციონერები ანგარიშში მოტყუვდნენ. როცა ცენტრალური კომიტეტის წევრებმა, რომლებიც იმ დროს მოსკოვში იმყოფებოდნენ, შეიტყვეს პრეზიდიუმის შიგნით ანტიპარტიული ჯგუფის ფრაქციული მოქმედება, მათ მოითხოვეს ცენტრალური კომიტეტის პლენუმის დაუყოვნებლივ მოწვევა.

ცენტრალური კომიტეტის პლენუმმა, რომელიც 1957 წლის ივნისში გაიმართა, გადაჭრით ამხილა და იდეურად გაანადგურა ანტიპარტიული ჯგუფი. ივნისის პლენუმმა ცხადყო ცენტრალური კომიტეტის პოლიტიკური სიმწიფე. მონოლითური ერთიანობა და შეკავშირება XX ყრილობის ლენინური ხაზის საფუძველზე. როცა პლენუმის მსვლელობაში ანტიპარტიული ჯგუფის მონაწილეები იდეურად განადგურებულ იქნენ და ცენტრალური კომიტეტის პლენუმმა ისინი ერთსულოვნად დაგმო, მათ აღიარეს, რომ პირი შეკრეს, აღიარეს თავიანთი ანტიპარტიული საქმიანობის მავნეობა. პლენუმზე თავისი შეცდომების აღიარებით გამოვიდა ამხ. ვოროშილოვი, რომელმაც განაცხადა, რომ იგი „შეაცდინეს ფრაქციონერებმა“, რომ იგი მთლიანად აღიარებს და გადაჭრით გმობს თავის შეცდომებს, ისევე როგორც ანტიპარტიული ჯგუფის მთელ ძირგამომთხრელ საქმიანობას.

ცენტრალური კომიტეტის პლენუმის დადგენილება ანტიპარტიული ჯგუფის შესახებ, როგორც იცით, მიღებულ იქნა ერთსულოვნად, მას ხმა მისცეს ანტიპარტიული ჯგუფის მონაწილეებმაც, გარდა მოლოტოვისა, რომელმაც კენჭისყრის დროს თავი შეიკავა. უფრო გვიან პირველად საბჭოთა პარტიულ ორგანიზაციაში პლენუმის შედეგების განხილვის დროს მოლოტოვმაც განაცხადა, რომ პლენუმის გადაწყვეტილება სწორად მიაჩნია და უერთდება ამ გადაწყვეტილებას.

ანტიპარტიულ ჯგუფთან ბრძოლა პრინციპული, მწვავე პოლიტიკური ბრძოლა, ძველთან ახლის ბრძოლა იყო. საქმე ეხებოდა იმას, კვლავაც განახორციელებდა ჩვენი პარტია XX ყრილობის მიერ დასახულ ლენინურ პოლიტიკას, თუ კვლავ აღორძინდებოდა პიროვნების კულტის პერიოდის მეთოდები, რომლებიც მთელმა პარტიამ დაგმო.

ამ ბრძოლას ართულებდა ის, რომ პარტიის ხაზის წინააღმდეგ, XX ყრილობის კურსის წინააღმდეგ გაილაშქრა პოლიტიკურ მოღვაწეთა ჯგუფმა, რომელთა შორის იყვნენ ადამიანები, ხანგრძლივი დროის განმავლობაში თვალსაჩინო მდგომარეობა რომ ეკავათ პარტიასა და საბჭოთა სახელმწიფოში. ისტორიიდან ცოტა მაგალითი როდია ცნობილი, როცა ამა თუ იმ მოღვაწემ თავისი ცხოვრების რომელიღაც ეტაპზე თავი გამოიჩინა და შესამჩნევ როლს ასრულებდა, მაგრამ შემდეგ, თითქოს გაიყინა და თანდათანობით ჩაქრობაც კი იწყო.

ასეთი მოვლენები სხვადასხვა მიზეზებით ხდება: ერთი ძალღონეს კარგავს, მეორე — ცხოვრებას სწყდება, თავს გასდის, არ მუშაობს; მესამე აღმოჩნდება უპრინციპო, უხერხემლო შემგუებელი, არამტკიცე მებრძოლი პარტიის საქმისათვის. ამ დროს კი ბრძოლის მსვლელობაში იზრდებიან ახალი პოლიტიკური მოღვაწენი, რომლებიც გამოდიან ყოველივე იმის წინააღმდეგ, რაც ახლის განვითარებას აფერხებს, სძლევენ ძველის წინააღმდეგობას. ხდება რაღაც იმის მსგავსი, რასაც ასტრონომიაში ჩამქრალი ვარსკვლავის კაშკაშს უწოდებენ. ძალიან დიდი მანძილით დაშორებული ზოგიერთი ვარსკვლავი თითქოს განაგრძობს კაშკაშს, თუმცა სინამდვილეში ის დიდი ხნის ჩამქრალია. ზოგიერთი იმ ადამიანის უბედურება, რომელიც საზოგადოებრივ ჰორიზონტზე ვარსკვლავთა მდგომარეობაში აღმოჩნდა, ის არის, რომ მათ მიაჩნიათ თითქოს განაგრძობენ გამოსხივებას, თუმცა დიდი ხანია გადაიქცნენ მბეჟუთავ მუგუზლებად. ასე დაემართა ცხოვრებაში ზოგიერთ პოლიტიკურ მოღვაწეს, რომლებიც ფრაქციული, ანტიპარტიული ბრძოლის გზაზე დაექანცნენ.

ცენტრალური კომიტეტის ივნისის პლენუმის გადაწყვეტილებანი ერთსულოვნად მოიწონა მთელმა ჩვენმა პარტიამ, მთელმა საბჭოთა ხალხმა. რამდენადმე უფრო გვიან, 1957 წლის ოქტომბერში, სკკპ ცენტრალური კომიტეტის პლენუმმა გადამწყვეტი წინააღმდეგობა გაუწია თავდაცვის ყოფილი მინისტრის ჟუკოვის ცდებს — დასდგომოდა ავანტიურიზმის გზას. დასდგომოდა პარტიისაგან შეიარაღებული ძალების მოწყვეტის, პარტიული ხელმძღვანელობისათვის საბჭოთა არმიის დაპირისპირების ხაზს. პარტიამ უკუაგდო გაკოტრებული ფრაქციონერები, ინტრიგანი კარიერისტები, კიდევ უფრო მჭიდროდ შეაკავშირა თავისი რიგები, განამტკიცა ხალხთან კავშირი, დარაზმა მთელი ძალები თავისი გენერალური ხაზის წარმატებით განხორციელებისათვის.

XX ყრილობის კურსმა საერთაშორისო კომუნისტური მოძრაობის, მომძმე მარქსისტულ-ლენინური პარტიების მხურვალე მოწონება ჰპოვა. ეს აისახა მოძმე პარტიების ყრილობების გადაწყვეტილებებსა და სხვა მასალებში, კომუნისტური და მუშათა პარტიების წარმომადგენელთა 1957 და 1960 წლების თათბირების დოკუმენტებში.

მაგალითად, მოსკოვის 1960 წლის თათბირის განცხადებაში აღნიშნული იყო, რომ „სკკპ XX ყრილობის ისტორიულმა გადაწყვეტილებებმა... დასაბამი მისცეს ახალ ეტაპს საერთაშორისო კომუნისტურ მოძრაობაში, ხელი შეუწყეს მის შემდგომ განვითარებას მარქსიზმ-ლენინიზმის საფუძველზე“.

ამასთან ერთად უნდა აღინიშნოს, რომ პიროვნების კულტის მავნე შედეგების დასაძლევად ჩვენი პარტიის მიერ აღებულ კურსს, როგორც შემდეგ აღმოჩნდა, ჯეროვანი გაგებით არ შეხვდნენ ალბანეთის შრომის პარტიის ხელმძღვანელები, უფრო მეტიც, მათ ბრძოლა დაიწყეს ამ კურსის წინააღმდეგ.

ყველამ იცის, რომ უკანასკნელ დრომდე საბჭოთა კავშირსა და ალბანეთის სახალხო რესპუბლიკას შორის, საბჭოთა კავშირის კომუნისტურ პარტიასა და ალბანეთის შრომის პარტიას შორის კარგი, მეგობრული ურთიერთობა იყო. ჩვენი ქვეყნის ხალხები ყოველმხრივ უანგარო დახმარებას უწევდნენ ალბანეთს მისი ეკონომიკის განვითარებაში, სოციალისტურ მშენებლობაში. ჩვენ გულწრფელად გვსურდა და გვსურს, ალბანეთი გახდეს აყვავებული სოციალისტური რესპუბლიკა, ხოლო მისი ხალხი ბედნიერი იყოს, ახალი ცხოვრების ყველა სიკეთით სარგებლობდეს.

მრავალი წლის მანძილზე ალბანელი ხელმძღვანელები აღნიშნავდნენ, რომ სავსებით იზიარებდნენ ჩვენი პარტიის ცენტრალური კომიტეტისა და საბჭოთა მთავრობის შეხედულებებს საერთაშორისო კომუნისტური მოძრაობის ყველა საკითხში. მათ არაერთხელ განუცხადებიათ, რომ მხარს უჭერენ XX ყრილობის კურსს. ამას ამბობდა თავის გამოსვლებში ჩვენი პარტიის XX და XXI ყრილობებზე ალბანეთის შრომის პარტიის ცენტრალური კომიტეტის პირველი მდივანი ენვერ ხოჯა. ალბანეთის შრომის პარტიის III ყრილობამ, რომელიც XX ყრილობის შემდეგ გაიმართა, მთლიანად და სავსებით მოიწონა პიროვნების კულტის კრიტიკა და აგრეთვე მისი მავნე შედეგების დასაძლევად მიღებული ღონისძიებანი.

ჩვენ, საბჭოთა ადამიანებს, გვჯეროდა ალბანელი ხელმძღვანელებისა და მიგვაჩნდა, რომ ჩვენს პარტიასა და ალბანეთის შრომის პარტიას შორის ურთიერთგაგება და შეხედულებათა ერთიანობა არსებობს.

მაგრამ ფაქტები ცხადყოფენ, რომ უკანასკნელ ხანს ალბანელმა ხელმძღვანელებმა, თავიანთ წინანდელ განცხადებათა და თავიანთი პარტიის ყრილობის გადაწყვეტილებათა საწინააღმდეგოდ, სრულიად უსაბაბოდ მკვეთრად შეცვალეს პოლიტიკური კურსი, დაადგნენ ჩვენს პარტიასთან, საბჭოთა კავშირთან ურთიერთობის მკვეთრად გაუარესების გზას. მათ დაიწყეს თანამედროვეობის უმნიშვნელოვანეს საკითხებში მთელი მსოფლიო კომუნისტური მოძრაობის საერთო შეთანხმებული ხაზიდან გადახვევა, რაც განსაკუთრებით მკაფიოდ გამოვლინდა გასული წლის შუახანებიდან.

ახლა ალბანელი ხელმძღვანელები არ მალავენ იმას, რომ მათ არ მოსწონთ კურსი, რომელიც ჩვენმა პარტიამ აიღო სტალინის პიროვნების კულტის მავნე შედეგების გადაჭრით დასაძლევად, არ მოსწონთ ძალაუფლების ბოროტად გამოყენების მკაცრი დაგმობა, პარტიული და სახელმწიფოებრივი ცხოვრების ლენინური ნორმების აღდგენა.

ჩანს, ალბანელი ხელმძღვანელები გულში არ ეთანხმებოდნენ მომძმე პარტიების 1957 და 1960 წლების თათბირების დასკვნებს, თათბირებისა, რომლებმაც, როგორც ცნობილია, მოიწონეს XX ყრილობის გადაწყვეტილებანი და პიროვნების კულტის მავნე შედეგების დასაძლევად ჩვენი პარტიის მიერ აღებული კურსი. ალბანელ ხელმძღვანელთა ასეთი პოზიცია იმით აიხსნება, რომ თვითონ ისინი, ჩვეხდა სამწუხაროდ, იმეორებენ იმ მეთოდებს, რომლებსაც ადგილი ჰქონდა ჩვენს ქვეყანაში პიროვნების კულტის პერიოდში.

გმირი ალბანელი ხალხის ბედისათვის შეშფოთების გრძნობით ვადევნებთ ჩვენ თვალს მოვლენებს, რომლებიც ალბანეთში ხდება. ჩვენ გული გვტკივა, როცა ვხედავთ, რომ ალბანელ ხელმძღვანელთა მცდარი ხაზისათვის იძულებული არიან პასუხი აგონ რიგითმა ალბანელმა კომუნისტებმა, მთელმა ალბანელმა ხალხმა, რომელიც სასიცოცხლოდ დაინტერესებულია იმით, რომ მეგობრული ურთიერთობა ჰქონდეს და თანამშრომლობდეს ყველა სოციალისტურ ქვეყანასთან. ჩვენ ღრმად ვართ შეშფოთებული ასეთი მდგომარეობით და გულმოდგინედ ვეძებდით და ვეძებთ წარმოშობილი უთანხმოების დაძლევის გზებს.

კურსი, რომელიც ჩვენი პარტიის XX ყრილობამ შეიმუშავა, ლენინური კურსია, და ჩვენ ვერ დავუთმობთ ასეთ პრინციპულ საკითხში ვერც ალბანელ ხელმძღვანელებს, ვერც ვინმე სხვას. XX ყრილობის ხაზიდან გადახვევა იმის მომასწავებელი იქნებოდა, რომ ყურად არ გვეღო ბრძნული მითითებანი ლენინისა, რომელმაც ჩანასახშივე დაინახა სტალინის პიროვნების კულტის წარმოშობის საშიშროება. ეს იქნებოდა იმის მომასწავებელი, რომ უგულებელგვეყო ისტორიის მძიმე გაკვეთილები, დაგვევიწყებინა, თუ რა ძვირად დაუჯდა ჩვენს პარტიას ის, რომ თავის დროზე არ მიიღო მხედველობაში თავისი დიდი ბელადის მითითებანი.

ახლა, გამოდიან რა XX ყრილობის კურსის წინააღმდეგ, ალბანელი ხელმძღვანელები ცდილობენ უკან ეწოდნენ ჩვენს პარტიას ისეთი წესებისაკენ, რომლებიც მათ მოსწონთ, მაგრამ რომლებიც არასოდეს აღარ გამეორდება ჩვენს ქვეყანაში. ჩვენი პარტია კვლავაც გადაჭრით და განუხრელად განახორციელებს თავისი XX ყრილობის ხაზს, რომელმაც დროის გამოცდას გაუძლო. ვერავინ ვერ აგვაცდენს ლენინურ გზას!

თუ ალბანელი ხელმძღვანელებისათვის ძვირფასია თავისი ხალხის ინტერესები და ალბანეთში სოციალიზმის მშენებლობის საქმე, თუ მათ ნამდვილად სურთ მეგობრობა საბჭოთა კავშირის კომუნისტურ პარტიასთან, ყველა მოძმე პარტიასთან, მათ უნდა უარყონ თავიანთი მცდარი შეხედულებანი, დაუბრუნდნენ სოციალისტური თანამეგობრობის ძმურ ოჯახში ერთიანობისა და მჭიდრო თანამშრომლობის გზას, მთელ საერთაშორისო კომუნისტურ მოძრაობასთან ერთიანობის გზას.

რაც შეეხება ჩვენს პარტიას, იგი კვლავაც, თავისი ინტერნაციონალური მოვალეობის შესაბამისად, გააკეთებს ყოველივეს, რაც კი მასზეა დამოკიდებული, რათა ალბანური ყველა სოციალისტურ ქვეყანასთან ერთიან მწყობრში იდგეს.

XXII ყრილობის ტრიბუნიდან ჩვენ ვაცხადებთ, რომ მარქსისტულ-ლენინური მოძღვრების სიწმინდე, მისი დიადი პრინციპების ყოველგვარი დამახინჯებისადმი შეურიგებლობა კანონია ჩვენი პარტიისათვის. კომუნისტები რევოლუციის საქმეს, ხალხის საქმეს ყველაფერზე მაღლა აყენებენ, ხოლო ხალხის ხელმძღვანელები ასეთი სახელის ღირსნი მხოლოდ მაშინ არიან, როცა მშრომელთა ძირეულ ინტერესებს გამოხატავენ და სწორი გზით მიდიან. ასეთი ხელმძღვანელები და ბელადები თვით

(გაგრძელება მე-5 გვერდზე)

1. პიროვნების კულტის შედეგების დაძლევა. პარტიული ცხოვრების ლენინური ნორმებისა და ხელმძღვანელობის პრინციპების განვითარება. პარტიის გრძოლისუნარიანობის ამაღლება

ამხანაგ ნ. ს. ხრუშჩოვის მოხსენება

(გაგრძელება)

გრძოლის მსვლელობაში იწრთობიან, ავტორიტეტს იხვეჭენ თავიანთი სამსახურით ხალხისადმი, კომუნიზმის საქმისადმი, ხალხს ემსახურებიან და მის კონტროლს უნდა ექვემდებარებოდნენ.

ამხანაგებო! არ არის ჩვენი პარტიის არც საშინაო, არც საგარეო პოლიტიკის არც ერთი დიდი საკითხი, რომელიც ჩვენს პარტიაში კოლექტიურად არ განხილულიყო, და მიღებული გადაწყვეტილებანი პარტიის კოლექტიური გამოცდილების გამოხატულებას წარმოადგენენ. სწორედ ეს არის ლენინური პრინციპების განხორციელება. წესად დამკვიდრდა იმ საკითხების ფართო საერთო-პარტიული და საყოველთაო-სახალხო განხილვა, რომლებიც ცენტრალური კომიტეტის პლენუმების და სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს სესიების განსახილველად გამოგვაქვს. კარგი ნაყოფი გამოიღო ღონისძიებებმა, რომლებიც მიეიღეთ რეკოლუციური კანონიერების აღსადგენად, პარტიული და საბჭოთა დემოკრატიის განსავითარებლად, ადგილობრივი პარტიული და საბჭოთა ორგანოების უფლებების გასაფართოებლად და მათი როლის ასამაღლებლად, მშრომელთა შემოქმედებითი ინიციატივის გასაშლელად.

ცენტრალურმა კომიტეტმა განსაკუთრებული ყურადღება დაუთმო არჩევითი ორგანოების რეგულარულ მოწვევას, დაწყებული პარტიის ყრილობებით და ცენტრალური კომიტეტის პლენუმებით. ცნობილია, რა რეგულარულად იმართებოდა პარტიის ყრილობები ვ. ი. ლენინის სიცოცხლეში: საბჭოთა ხელისუფლების პირველ შვიდ მძიმე წელიწადში ყრილობები იმართებოდა ყოველწლიურად, და ამ ყრილობებზე განიხილავდნენ პარტიისა და ახალგაზრდა საბჭოთა სახელმწიფოს მთავარ ამოცანებს. პიროვნების კულტის პერიოდში ეს წესი უხეშად დაირღვა: XVIII ყრილობის შემდეგ „თითქმის თოთხმეტი წლის მანძილზე არ ყოფილა მოწვეული ყრილობები, მიუხედავად იმისა, რომ ჩვენმა ქვეყანამ გადაიტანა დიდი სამამულო ომი, გაიარა სახალხო მეურნეობის აღსადგენად დიდი და მძიმე მუშაობის ხანა. მეტად იშვიათად იმართებოდა პარტიის ცენტრალური კომიტეტის პლენუმები. ასეთ ვითარებაში იქმნებოდა ნიადაგი ძალაუფლების ბოროტად გამოყენებისათვის, იმისათვის, რომ თავიდან აეცილებინა პარტიისა და ხალხის კონტროლი.

ახლა პარტიაში არ არის და არ შეიძლება იყოს მსგავსი მოვლენები. XIX ყრილობის შემდეგ გასული ცხრა წლის მანძილზე მოწვეული იქნა პარტიის XX, რიგგარეშე XXI და ახლანდელი XXII ყრილობები. ცენტრალური კომიტეტის პლენუმები, რომლებიც რეგულარულად იმართება, განიხილავენ პარტიისა და ჩვენი ქვეყნის ცხოვრების უმნიშვნელოვანეს საკითხებს, მწვავედ აკრიტიკებენ მთელი რიგი პარტიული ორგანიზაციებისა და მათი ხელმძღვანელების საქმიანობას, მათ შორის სკკპ ცენტრალური კომიტეტის ცალკეული წევრებისა და ცენტრალური კომიტეტის პრეზიდიუმის წევრების საქმიანობას. იმ მუშაკებს, რომლებმაც პარტიის ნდობა ვერ გაამართლეს, ვათავისუფლებდით მათი პოსტებიდან.

წარსულში, პიროვნების კულტის პერიოდში, გავრცელებული იყო პარტიული, სახელმწიფოებრივი და სამეურნეო ხელმძღვანელობის ისეთი მანკიერი ნიშნები, როგორიც არის ადმინისტრირება, ნაკლოვანებათა მიჩქმალვა, გაუბედავად მუშაობა, შიში ახლის წინაშე. ასეთ ვითარებაში საკმაოდ ბევრნი გაჩნდნენ მლიქნელები, კვერისდამკვრელები, თვალისმბზეველები. პარტია იბრძვის და კვლავაც გადაჭრით იბრძოლებს პარტიული და სახელმწიფოებრივი დისციპლინის დამრღვევთა და იმ ადამიანთა წინააღმდეგ, რომლებიც პარტიისა და სახელმწიფოს მოტყუების გზას ადგებიან. პარტია გაბედულად ავითარებს პრინციპულ კრიტიკასა და თვითკრიტიკას, იყენებს მათ, როგორც ყველაზე მახვილ და ქმედითს იარაღს.

შინაპარტიული დემოკრატიის განვითარებამ, ადგილობრივი პარტიული ორგანოების უფლებათა გაფართოებამ და მათი როლის ამაღლებამ, ხელმძღვანელობის კოლექტიურობის პრინციპის დაცვამ კიდევ უფრო ბრძოლისუნარიანი გახადა პარტია, განამტკიცა მისი კავშირი მასებთან. ხალხთან პარტიის ურღვევი კავშირი თვალნათლივ იჩენს თავს პარტიული რიგების ზრდით, პარტიაში ახალი ძალების განუწყვეტლივ მოსვლით.

საანგარიშო პერიოდში ჩვენი პარტიის რიცხობრივი შემადგენლობა თითქმის ორნახევარი მილიონი კაცით გაიზარდა. თუ XX ყრილობისათვის პარტიის რიგებში 7.215.505 კომუნისტი ირიცხებოდა, XXII ყრილობისათვის (1961 წლის 1 ოქტომბრისათვის) კომუნისტების რიცხვი 9.716.005 კაცამდე გაიზარდა. პარტიაში მიღებულთა შორის მუშები შეადგენენ 40.7 პროცენტს, კოლმეურნეები — 22,7 პროცენტს, მოსამსახურენი — 35,6 პროცენტს, მოსწავლენი — 1 პროცენტს. ხოლო რას წარმოადგენს ჩვენს დროში პარტიაში მიღებულ მოსამსახურეთა კატეგორია? მათგან თითქმის ორი მესამედი არიან ინჟინერ-ტექნიკური მუშაკები, აგრონომები, ზოოტექნიკოსები და სხვა სპეციალისტები.

უნდა ითქვას, რომ თვით ცნება — მოსამსახურე ახლა შეიცვალა. საბჭოთა ხელისუფლების პირველ წლებში ინტელიგენციას შეადგენდნენ უმთავრესად ადამიანები, რომლებიც რევოლუციამდე შეძლებულ კლასებთან იყვნენ დაკავშირებული. ამიტომ მოსამსახურეთა კატეგორიის მიმართ გარკვეული შემზღუდავი ღონისძიებები ხორციელდებოდა. ახლა სულ სხვა მდგომარეობაა: ამჟამად მოსამსახურეთა უდიდეს უმრავლესობას შეადგენენ ყოფილი მუშები და კოლმეურნეები, ან მათი შვილები. სწორედ ამიტომ სხვანაირი გახდა დამოკიდებულებაც მოსამსახურეთა მიმართ. მეცნიერებისა და ტექნიკის განვითარების, წარმოების ავტომატიზაციისა და მექანიზაციის პროცესში იმ ადამიანთა კატეგორია, რომლებსაც ჩვენ მოსამსახურეებს ვუწოდებთ, გაიზრდება და სულ უფრო დიდ როლს შეასრულებს წარმოებაში. დრო მოვა და ჩვენ აღარ დაგვჭირდება პარტიის წევრთა დაყოფა მუშებად, კოლმეურნეებად და მოსამსახურეებად, რამდენათაც საგანგებოდ გაქრება კლასობრივი განსხვავებანი და ყველანი კომუნისტური საზოგადოების მშრომელნი იქნებიან.

სასიამოვნოა მოგახსენოთ, ამხანაგებო, რომ ჩვენი პარტიის რიგებში სულ უფრო მატულობს კარგად განათლებულ ადამიანთა რიცხვი. ახლა ჩვენში ყოველ მესამე კომუნისტს უმაღლესი ან საშუალო განათლება აქვს. განსაკუთრებით საჭიროა აღინიშნოს, რომ **ამჟამად მატერიალური წარმოების სფეროში მუშაობს პარტიის წევრთა და წევრობის კანდიდატთა მთელი შემადგენლობის 70 პროცენტზე მეტი.** კომუნისტების ძირითადი მასა შრომობს გადამწყვეტ უბნებზე — სამრეწველო და სასოფლო-სამეურნეო წარმოებაში.

სკკპ რიგებში არიან სსრ კავშირში მოსახლე ასზე მეტი ეროსა და ეროვნების წარმომადგენლები. ჩვენი პარტია წარმოიშვა და ვითარდება როგორც მუშათა კლასის ინტერნაციონალური ორგანიზაცია და იგი განასახიერებს კომუნიზმის მშენებელთა ერთსულოვან ოჯახად შეკავშირებული თანასწორუფლებიანი სოციალისტური ერების დიად ერთიანობას და ძმურ მეგობრობას.

კომუნიზმისადმი უანგარო სამსახური ლენინური პარტიის წევრის უმაღლესი მოწოდებაა. კომუნისტი მგზნებარე უნდა იყოს, სულით და გულით ემსახურებოდეს სახალხო საქმეს, და თუ პარტიის წევრი არ ასრულებს თავის მაღალ მოვალეობას, იგი არ შეიძლება იყოს პარტიის რიგებში. უკანასკნელი ექვსი წლის განმავლობაში სხვადასხვა მიზეზების გამო პარტიიდან გაირიცხა ორასი ათასზე მეტი კაცი. პარტია, მის რიგებში შემთხვევით მოხვედრილი ასეთი ადამიანებისაგან რომ გაიწმინდა, იგი უფრო მტკიცე და ძლიერი გახდა.

უნდა ვაღიაროთ, რომ ჯერ კიდევ არიან ისეთი ადამიანები, რომლებსაც თავიანთი ყოფნა პარტიის რიგებში მიაჩნიათ, როგორც შესაძლებლობა უკეთესად მოაწყონ თავიანთი პირადი კარიერა. როგორ დავიცვათ პარტია ასეთი შემგუებლებისაგან? რევოლუციის პირველ წლებში და სამამულო ომის პერიოდშიც კომუნისტის თვისებების შემოწმება ხდებოდა ბრძოლის ცეცხლში. მე მაგონდება ასეთი შემთხვევა სამოქალაქო ომის დროიდან. როცა ჩვენი ჯარის ნაწილი წითელ არმიის მიერ განთავისუფლებულ ერთ სოფელში შევიდა, მე მომმართა ადგილობრივმა მასწავლებელმა ასეთი კითხვით:

— როგორ თანამდებობას მომცემთ, ბოლშევიკების პარტიაში რომ შევიდე?

— ყველაზე მაღალს — მოგცემთ შაშხანას და გაგგზავნით ბურჟუაზიის წინააღმდეგ საბჭოთა ხელისუფლებისათვის საბრძოლველად, — ვუთხარი მე.

— არა, ეს ხელს არ მომცემს, — განაცხადა ჩემმა თანამოსაუბრემ.

აქ ყველაფერი ისეა ნათელი, როგორც ხელის გულზე. თქვენ იცით, რომ ჩვენი პარტიის რიგებში იყო ინტელიგენციის ბევრი წარმომადგენელი, მათ შორის მასწავლებლებიც, რომლებიც პატიოსნად იცავდნენ დიდი ოქტომბრის მონაპოვრებს, იბრძოდნენ პარტიის საქმისათვის.

ახლა, როცა ვიბრძვით კომუნიზმისათვის, თვითეულს, ვინც შემოდის პარტიაში, ჩვენ უნდა წავუყენოთ მოთხოვნილება — იყოს მოწინავე მებრძოლი კომუნისტური მშენებლობის ყოველ უბანზე. პარტიის წესდება მოითხოვს კომუნისტისაგან უჩვენებდეს მაგალითს შრომისადმი კომუნისტური დამოკიდებულებით, მაღალი იდეურობით, ნაკლოვანებებისადმი, სიხარბისადმი, მუქთახორობისადმი შეურიგებლობით, მოითხოვს გულისხმიერებასა და ყურადღებას ადამიანებისადმი, ერთგულებას პარტიისა და ხალხისადმი. კომუნისტი უნდა უჩვენებდეს მაგალითს კომუნისტური მორალის მაღალი პრინციპების დამკვიდრებისათვის ბრძოლაში.

ამიტომ ყველა პარტიული ორგანიზაცია მტკიცედ უნდა იცავდეს ინდივიდუალური შერჩევის პრინციპს, ყოველმხრივ ამოწმებდეს პარტიაში შემსვლელთა პირად თვისებებს. საჭიროა კვლავაც მივიღოთ საბჭოთა კავშირის კომუნისტურ პარტიაში მუშათა კლასის, კოლმეურნე გლეხობისა და საბჭოთა ინტელიგენციის მოწინავე ადამიანები, საბჭოთა ხალხის საუკეთესო ადამიანები.

ჩვენი პარტია, რომლის რიგებში თითქმის ათი მილიონი კაცია, კვლავაც წმიდად შეასრულებს ლენინურ ანდერძს — სულ უფრო მეტად აამაღლებს კომუნისტის წოდებას!

2. პარტიის ორგანიზატორული მუშაობა და კადრების აღზრდა. ფართო მასების აქტიური მონაწილეობა საზოგადოებრივ საქმიანობაში ახალ წარმატებათა საფუძველია

ამხანაგებო! უკანასკნელ წლებში პარტიამ განახორციელა მკვეთრი შემობრუნება სახალხო მეურნეობის კონკრეტული ხელმძღვანელობის საკითხებისაკენ. ცენტრალური კომიტეტი პარტიული ორგანიზაციებისა და ხელმძღვანელი კადრების ყურადღებას წარმართავდა მრეწველობასა და სოფლის მეურნეობაში მოწინავე გამოცდილების გულდასმით შესწავლისა და ფართოდ გავრცელებისაკენ; კონკრეტულ დადებითს მაგალითებზე ასწავლიდა მათ ჩვენი დიადი კომუნისტური მშენებლობის სწორად წარმართვას.

როგორ უნდა შევაფასოთ პარტიული მუშაკის შრომა, როგორი კრიტერიუმი უნდა არსებობდეს იმისათვის, რომ შეგვძლოს ერთი მივიჩნიოთ უნარიან და ენერგიულ ორგანიზატორად, ხოლო მეორეს პრეტენზიებს ვუყენებდეთ და ვაკრიტიკებდეთ. ცნობილია, რომ მეფოლადის, მთესველის, მშენებლის შრომის აღრიცხვა შედარებით ადვილია, როგორც რაოდენობის, ისე ხარისხის მხრივ. პარტიულ ორგანოთა ხელმძღვანელების საქმიანობას უნდა ვაფასებდეთ ქარხნისა და მშენებლობის, კოლმეურნეობისა და საბჭოთა მეურნეობის, სამეცნიერო დაწესებულების, რაიონის, ოლქის, რესპუბლიკის მუშაობის კონკრეტული შედეგების მიხედვით.

ორგანიზატორული მუშაობის წარმატება, ხელმძღვანელობის დონე ბევრად დამოკიდებულია მასებთან ხელმძღვანელების კავშირზე, იმის უნარზე, რომ ადამიანთა ღონისძიებანი წარმართონ ყველაზე მთავარი ამოცანების გადასაწყვეტად. მაგრამ მასებთან კავშირი შეიძლება სხვადასხვანაირი იყოს: ღრმა და ცოცხალი, ან ზერელე და ნაჩქარევი. ცოცხალი კავშირისათვის პარტიულ ხელმძღვანელს ესაჭიროება მრავალი თვისება: საქმის ცოდნა, პროგრესული მიდგომა სამეურნეო და კულტურული მშენებლობის სხვადასხვა მხარისადმი. ხელმძღვანელი ვალდებულია განუწყვეტლივ იმდიდრებდეს ცოდნას ცხოვრებასთან კავშირის განმტკიცებით, წარმოების ნოვატორთა მოწინავე გამოცდილების, მეცნიერებისა და ტექნიკის მიღწევების შესწავლით. პარტიული მოღვაწე ასეთ ცოდნას შეიძენს, როცა ის მარქსისტულ ანალიზს უკეთებს ცხოვრების მოვლენებს, მახვილი თვალით ამჩნევს ახალს, ხელს უწყობს მის დამკვიდრებას, გზას უკაფავს მას.

ეს სრულიადაც არ ნიშნავს, რომ პარტიული მოღვაწე უნდა იყოს სპეციალისტი ცოდნის ყველა დარგში. რასაკვირველია, მან უნდა ბევრი იცოდეს, იყოს დიდად განათლებული და საქმეში ჩახედული, მაგრამ ის განსაკუთრებით კარგად უნდა ერკვეოდეს მინდობილ საქმეში, ღრმად ესმოდეს და უყვარდეს ადამიანებთან ცოცხალი მუშაობა. **პარტიული ხელმძღვანელობის ძალაა მისი კოლექტიურობა. სწორედ ის უწყობს ხელს მრავალი ადამიანის ნიჭის, ცოდნისა და გამოცდილების შეერთებას ასე ვთქვათ ერთიან ტალანტად, რომელსაც შეუძლია დიდი საქმეების კეთება.**

XX ყრილობის გადაწყვეტილებებში მითითებული იყო, რომ აუცილებელია პირველადი პარტიული ორგანიზაციების და პარტიის რაიონული კომიტეტების როლის ამაღლება ორგანიზატორულ და პოლიტიკურ მუშაობაში. სწორედ აქ, პირველადს ორგანიზაციებში, რაიონებში წყდება სამეურნეო და კულტურული მშენებლობის სულ სხვადასხვა საჭირბოროტო საკითხები. პირველადი ორგანიზაციები პარტიის საფუძველია, ისინი ყოველდღიურად მუშაობენ მასებთან. სამრეწველო საწარმოებში არის 41.830 პირველადი ორგანიზაცია, მშენებლობებზე — 10.427, ტრანსპორტზე — 18.938, კოლმეურნეობებში — 44,387, საბჭოთა მეურნეობებში — 9.206. პარტიის ძირეული რგოლების ორგანიზატორული და პოლიტიკური მუშაობის დონეზე ბევრად დამოკიდებულია მთელი ჩვენი საქმის წარმატება.

პირველადი ორგანიზაციების მუშაობის დონის ამაღლების მიზნით ცენტრალური კომიტეტი სისტემატურად აწვდიდა ყველა კომუნისტს ინფორმაციას საშინაო და საგარეო პოლიტიკის დარგში მიღებული უმნიშვნელოვანესი ღონისძიებების შესახებ, საერთაშორისო კომუნისტური მოძრაობისა და იდეოლოგიური მუშაობის საკითხებზე. ცენტრალურ კომიტეტს არაერთხელ მიუმართავს პირველადი პარტიული ორგანიზაციებისა და პარტიის რაიკომებისადმი წერილებით, რომლებშიც ჩამოყალიბებული იყო კომუნისტური მშენებლობის გადაუდებელი ამოცანები.

ჩვენ ყველას შეგვიძლია ვთქვათ, რომ არაფერია იმაზე უფრო საინტერესო და მნიშვნელოვანი ჩვენთვის, კომუნისტებისათვის, ვიდრე პარტიული მუშაობა, რომლის სული და გულია ცოცხალი კავშირი მასებთან, ხალხთან. მოვახმაროთ სიცოცხლე ასეთ მუშაობას, თანაც არ დავიყოთ ზრუნვა პატარა და დიდ ზრუნვად, ვიყოთ გულისხმიერნი ადამიანებისადმი, რა საქმეზეც უნდა მოდიოდნენ ჩვენთან, საგნებს ვხედავდეთ ფართოდ და პარტიული პრინციპულობით, არ მოვწყდეთ ცხოვრებას — ასეთია ჩვენი მოვალეობა და ჩვენი ვალდებულება პარტიის წინაშე, ხალხის წინაშე. მხოლოდ ასეთ შთაგონებულ და შემოქმედებითს მუშაობას შეუძლია აღანთოს ადამიანები, წაახალისოს ისინი შრომასა და ბრძოლაში დიადი გმირობისათვის.

ყოველთვის უნდა გვახსოვდეს, რომ პარტია ძლიერია კომუნისტების აქტიურობით, შეგნებულობით და საბრძოლო შეკავშირებით. პარტიული მუშაობა არსებითად არის საზოგადოებრივი მოღვაწეობის სფერო და მასში აქტიური მონაწილეობა თითოეული კომუნისტის მოვალეობაა. ჩვენ მივდივართ კომუნიზმისაკენ, სადაც ადამიანები თვითონ, სპეციალური აპარატის დაუხმარებლად განახორციელებენ საზოგადოების საქმეთა მართვას.

ჩვენს ქვეყანაში მიმდინარეობს სოციალისტური სახელმწიფოებრიობის საზოგადოებრივ თვითმმართველობად გადაზრდის პროცესი. პარტია, როგორც კომუნისტური საზოგადოების მშენებელი ხალხის მოწინავე რაზმი, უნდა მიდიოდეს წინ თავისი შინაპარტიული ცხოვრების ორგანიზაციის საქმეშიც, გვიჩვენებდეს კომუნისტური საზოგადოებრივი თვითმმართველობის ყველაზე სრულყოფილი ფორმების შემუშავების მაგალითს და ნიმუშს. პრაქტიკულად ეს შეიძლება ნიშნავდეს იმას, რომ, ვთქვათ, პარტიულ ორგანოთა აპარატი განუხრელად შემცირდება, ხოლო პარტიული აქტივის რიგები გაიზრდება. პარტიულ ორგანოებში სულ უფრო მეტად უნდა გამრავლდეს საზოგადოებრივ საწყისებზე მომუშავე კომისიები, განყოფილებანი, რაიკომებისა და საქალაქო კომიტეტების ინსტრუქტორები, მდივნები. მასებთან კავშირის განმტკიცება, ლენინური გულიანობა, მისწრაფება, რომ ტრიალებდე ადამიანთა წრეში, ცხოვრობდე მათი ცხოვრებით და მათი საზრუნავით, პარტიული მგზნებარება ახლისათვის ბრძოლაში—აი რა უნდა განსაზღვრავდეს პარტიული ხელმძღვანელის სახეს.

ამხანაგებო! პარტიამ გამოზარდა მრავალრიცხოვანი მომწიფებული, იდეურად გამოწრთობილი ხელმძღვანელი კადრები მუშაობის ყველა დარგისათვის. ხალხისადმი უანგარო სამსახური უმაღლესი მოვალეობაა მათთვის. თუ წინათ ბევრი ადგილობრივი მუშაკი ყოველგვარი საკითხის გამო ელოდებოდა დირექტივებს და მითითებებს ზემოდან და ხშირად არ ჰქონდა შესაძლებლობა საკუთარი ინიციატივა გამოეჩინა, ახლა, ადგილობრივ ორგანოთა უფლებების გაფართოებასთან და მათი პასუხისმგებლობის გადიდებასთან დაკავშირებით, მათ მოეთხოვებათ მეტი დამოუკიდებლობა და შემოქმედებითი მიდგომა საქმისადმი. ჩვენ გვყავს ასეთი კადრები და ისინი ტონის მიმცემნი არიან მთელ მუშაობაში.

მაგრამ განა ჩვენ ჯერ კიდევ არ გვყავს ისეთი ხელმძღვანელები, რომლებიც უხალისოდ, უინიციატივოდ მუშაობენ, შეეჩვევნენ თავისი საწარმოს ან რაიონის, ოლქისა თუ რესპუბლიკის ჩამორჩენას? ჩვენ ჯერ კიდევ ყოველთვის არ ვიჩენთ საჭირო მომთხოვნელობას ასეთი კადრებისადმი და ისინი დიდხანს რჩებიან თავიანთ პოსტებზე. თუ საწარმო არ ასრულებს თვიურ ან კვარტალურ გეგმებს, მის დირექტორს ალბათ დიდხანს არ გააჩერებენ. გეგმის შეუსრულებლობა სამრეწველო საწარმოში სამართლიანად ითვლება შეუწყნარებლად და დაუშვებლად.

მაგრამ რატომ არის, რომ ასეთსავე პრინციპს ყოველთვის არ ვიყენებთ სოფლის მეურნეობის მუშაკების მიმართ. ჩვენში არის არა მარტო კოლმეურნეობები, არამედ მთელი რაიონები და ოლქები, რომლებმაც „მოიპოვეს“ თავიანთთვის „უფლება“ არ ასრულებდნენ გეგმებს, თუ შეიძლება ასე ითქვას, იმის „უფლება“, რომ ირიცხებოდნენ მომხმარებელთა და არა მწარმოებელთა სვეტში. მომხმარებლებად ისინი ხდებიან იმიტომ, რომ მათ აქვთ მიწათმოქმედების ძალზე დაბალი კულტურა და სჯერდებიან ჰექტარზე ხუთი-შვიდი ცენტნერი შვრიის მოსავლის მიღებას. მე უკვე ვილაპარაკე, როგორი მდგომარეობა შეიქმნა კიროვის ოლქში, სადაც პარტიის საოლქო კომიტეტის მდივნად რვა წელზე მეტ ხანს მუშაობდა ამხ. პჩელიაკოვი. როცა ის, როგორც იყო, გაათავისუფლეს მუშაობის ჩაშლისა და თვალის ახვევისათვის, მას გაუკვირდა და მოითხოვა ახსნა: რა საფუძვლით, რა მიზეზით გამათავისუფლეთო. განა შეუძლია ასეთ მუშაკს პარტიული ორგანიზაციის მეთაურობა?

ავიღოთ კიდევ ერთი ტიპი მუშაკებისა, რომლებსაც უყვართ სახელმწიფოს ხარჯზე ცხოვრება. ზოგიერთი საწარმოს დირექტორი, კოლმეურნეობათა თავმჯდომარეები, საბჭოთა მეურნეობებისა და სხვადასხვა უწყებების ხელმძღვანელები სპეციალდებიან იმაზე, რომ წლითიწლობით მოითხოვენ წარმოების გეგმის შემცირებას, ხელფასის ფონდის და კაპიტალური დაბანდების გადიდებას. ასეთ მუშაკებს ნამდვილ ხელმძღვანელებს ვერ ვუწოდებთ: ისინი ვერ რაზმავენ ადამიანებს უკეთესი შრომისათვის, სტიმულს არ აძლევენ მათ თავიანთი ბაგალითით, არამედ ნერგავენ სხვის კმაყოფაზე ყოფნის განწყობილებას.

ასეთი ხელმძღვანელები, რომლებიც თავის თავს კომუნისტებად თვლიან, სერიოზულად რომ დაფიქრებულიყვნენ, თუ რა გამოვა, ყველა საწარმომ, საბჭოთა მეურნეობამ და კოლმეურნეობამ რომ სცადოს მიაღწიოს წარმოების გეგმების შემცირებას და სახელმწიფო ასიგნობათა გადიდებას, მაშინ ისინი მიხვდებოდნენ, რომ ასეთი მიდგომით ჩვენ წინ ვერ წავალთ. ხომ ყველასათვის ნათელი უნდა იყოს, რომ სიუხვის შექმნა, ხალხის მოთხოვნილების დაკმაყოფილება, რაც წლითიწლობით იზრდება, შეიძლება მხოლოდ მაშინ, თუ ყოველი საწარმო, ყოველი საბჭოთა ადამიანი თავის წვლილს შეიტანს კომუნისტური მშენებლობის საერთო საქმეში.

ჩვენს საქმეს დიდ ზიანს აყენებენ გაყოყოჩებული ხელმძღვანელები. მათ შორის ყველაზე ხშირად შეიძლება შევხვდეთ ისეთ ადამიანებს, რომლებიც უდარდელად ეკიდებიან თავიანთი საქმიანი კვალიფიკაციისა და იდეურ-პოლიტიკური დონის ამაღლებას და ამიტომ ხშირად ექანებიან უპრინციპობის პოზიციებზე, ხდებიან საქმოსნები და მოლაყბენი.

საერთოდ, ამხანაგებო, კადრებთან მუშაობა, მათი სწორად შერჩევისა და აღზრდის უნარი ძალიან სათუთი და რთული საქმეა. ხდება ხოლმე, რომ ადამიანს დაუწინაურებენ გარკვეულ სამუშაოზე, ის კი თავს ვერ ართმევს მას. აქ შეიძლება იყოს სხვადასხვა მიზეზები და ისინი ყოველთვის არ უნდა წავუყენოთ ბრალად ამა თუ იმ ადამიანს, მაგრამ ცხადი ხდება, რომ დაწინაურების დროს დაშვებულია შეცდომა და ამის გამო საქმე ფერხდება. ცხადია, რომ შეცდომა უნდა გამოსწორდეს. მაგრამ აბა სცადეთ ზოგიერთი ამხანაგის დაბრუნება ძველ ადგილზე, სადაც ის წინათ მუშაობდა და თანაც კარგად მუშაობდა. ეს თითქმის შეუძლებელი გახდება. და რატომ? თურმე ნუ იტყვით, მან მოიპოვა უფლება იწოდებოდეს საოლქო, რესპუბლიკურ მუშაკად და საკავშირო მასშტაბის მუშაკადაც კი, ის თითქმის მომაკვდინებელ წყენად მიიჩნევს, თუ მას შესთავაზებენ მისი ძალის შესაფერ სამუშაოს. ამბიცია, ყოყოჩობა და ქედმაღლობა ასეთ შემთხვევაში ნიშნავს არაპარტიული თვისებების გამომჟღავნებას.

კადრებთან მუშაობაში საჭიროა მტკიცედ დავიცვათ ლენინური პრინციპი, სწორად შევახამოთ პარტიის ხაზისათვის ბრძოლაში გამოწრთობილი ძველი, გამოცდილი მუშაკები და ახალგაზრდა ენერგიული ორგანიზატორები, რომლებმაც კარგად იციან საქმე. უაღრესად საჭიროა ჩვენს მუშაობაში დავიცვათ მონაცვლეობა, იგი ხელს უწყობს საუკეთესო პარტიული ტრადიციების შენარჩუნებას და განვითარებას, ახალგაზრდა ძალების მოსვლას, რომელთაც ახასიათებს ახლის გრძნობა, თაოსნობა მუშაობაში და ოპერატიულობა. სრულიად შეუწყნარებელია, რომ პარტიული ხელმძღვანელის პოსტზე მუშაობდეს თვალისმბზეველი, ან გაუსწორებელი ბიუროკრატი. თვალის ახვევისა და მოტყუების ფაქტებს პარტია კვლავაც პარტიული და საბჭოთა კანონების მთელი სიმკაცრით დაგმობს.

ჩვენი პარტია, საბჭოთა ხალხი მდიდარია ნიჭიერი ადამიანებით. პარტიული ორგანიზაციების უპირველესი მოვალეობაა დაიწინაურონ და აღზარდონ კადრები პარტიული და სახელმწიფოებრივი მუშაობის, სამეურნეო და კულტურული მშენებლობის სხვადასხვა დარგებისათვის. კადრების მომზადებისა და პოლიტიკური წრთობის საუკეთესო სკოლაა ცხოვრების სკოლა, პრაქტიკული საქმიანობის სკოლა. პარტიის ხაზის განხორციელებისათვის, კომუნისტური მშენებლობის ამოცანების გადაჭრისათვის ბრძოლაში იკალიდება ლენინური ტიპის პარტიული და სახელმწიფო მოღვაწის ნიშნები. ჩვენ მზრუნველობით უნდა ვზრდიდეთ ასეთ კადრებს!

ამხანაგებო! ამჟამად უპირველესი მნიშვნელობის საკითხია **პარტიული, სახელმწიფოებრივი და საზოგადოებრივი კონტროლი** ზემოდან ქვევით და ქვემოდან ზევით. კონტროლი შეიცავს კომუნისტური მშენებლობისადმი ხელმძღვანელობის სრულყოფის ქმედითს საშუალებას. ამა თუ იმ ორგანიზაციისა და ყველა ხელმძღვანელი პარტიული ორგანოს მუშაობას უნდა ვაფასებდეთ, უწინარეს ყოვლისა, იმის მიხედვით, თუ როგორ ახორციელებენ ისინი საქმით სკკპ პროგრამისა და წესდების მოთხოვნებს, პარტიის დირექტივებს.

თუ საბჭოთა ხელისუფლების პირველ წლებში ვ. ი. ლენინი ასეთ უდიდეს მნიშვნელობას ანიჭებდა ყველა სახეობის კონტროლს და პარტიულ გადაწყვეტილებათა შესრულების შემოწმებას, გასაგებია, როგორ უნდა ვზრუნავდეთ ამისათვის დღეს, როცა ესოდენ გიგანტურად გაიზარდა ჩვენი სახალხო მეურნეობა! მსგავსად იმისა, როგორც კარგ მექანიკოსს მახვილი ყური აქვს და ესმის უზარმაზარი მანქანის სიცოცხლე, მოძრაობა და ძლივს გასაგონი ბგერით ხვდება, სად რა უწესივრობაა, ასე ვთქვათ, ხედავს თითოეულ ნამცეცს, რომელსაც შეუძლია მანქანის გაჩერება, ისე ჩვენ ყველანი მოვალენი ვართ ყოველდღიურად და ყოველ საათს ყურს ვუგდებდეთ უდიდესი საბჭოთა ქვეყნის ცხოვრების მაჯისცემას, აღმოვფხვრათ ბიუროკრატიზმისა და საქმის გაჭიანურების გამოვლინებანი, დროზე შევნიშნოთ და აღვგავოთ ჩვენი გზიდან ყოველივე ის, რაც აფერხებს წარმატებით წინსვლას.

კონტროლის გაძლიერება და შესრულების შემოწმება უნდა დაიწყონ, უწინარეს ყოვლისა, პარტიულმა ორგანიზაციებმა. საჭიროა შემოვიღოთ მტკიცე წესი, რომ ადგილობრივი პარტიული ორგანოები ზემდგომ პარტიულ კომიტეტებს, კომუნისტების მასას აბარებდნენ ანგარიშს პარტიის გადაწყვეტილებების შესრულების შესახებ. უნდა გვახსოვდეს და განუხრელად ვასრულებდეთ ლენინურ მოთხოვნას — ვამოწმებდეთ ადამიანებს, ვამოწმებდეთ საქმის ფაქტიურ შესრულებას.

დიდი მუშაობა უნდა გავწიოთ სახელმწიფო კონტროლის გასაუმჯობესებლად, უკანასკნელ დრომდე საბჭოთა კონტროლის კომისიების მუშაობაში დიდი ნაკლოვანებები იყო. უწინარეს ყოვლისა ისინი სუსტად იყვნენ დაკავშირებული ცხოვრებასთან, მასებთან, ხოლო თუ ფართო მასები აქტიურ მონაწილეობას არ მიიღებენ და დახმარებას არ გაგვიწევენ, ისე შეუძლებელი გახდება სახელმწიფო კონტროლის ორგანოთა მუშაობის აწყობა.

პარტიული, სახელმწიფოებრივი და საზოგადოებრივი კონტროლის სისტემა იმის მძლავრი საშუალებაა, რომ ნამდვილი დემოკრატიული პრინციპების საფუძველზე სრულვყოთ კომუნისტური მშენებლობისადმი ხელმძღვანელობა. ეს არის უფართოესი მასების კომუნისტური აღზრდის შესანიშნავი სკოლა. აი რატომ არის საჭირო, რომ ახლანდელი პირობების გათვალისწინებით რაც შეიძლება სრულად გამოვიყენოთ რჩევა-დარიგება, რაც ვლადიმერ ილიას-ძე ლენინს გამოთქმული აქვს სტატიაში: „როგორ გარდავქმნათ მუშგლეხინი“.

საზოგადოებრივი კონტროლი, გადაწყვეტილებათა შესრულების მკაცრი შემოწმება — აი სწორედ ეს არის კრიტიკისა და თვითკრიტიკის პრინციპის ამოქმედების ერთ-ერთი ფორმა. მზრუნველობით უნდა ვუვლიდეთ ყოველივე ახალს, რაც ცხოვრებაში იბადება, კომუნიზმის ყლორტებს, ვასუფთავებდეთ კომუნისტურ ყანას სარეველებისა და ეკალ-ბარდისაგან, ვავითარებდეთ კომუნისტური საზოგადოების მშენებელთა დიადი არმიის შემოქმედებითს აქტივობას.

ყველა ხედავს, რა დიდ წარმატებებს მიაღწია ჩვენმა ხალხმა პარტიის ხელმძღვანელობით. ეს წარმატებები ახარებს ყველა საბჭოთა ადამიანს და უნერგავს რწმენას, რომ მომავალში ჩვენ კიდევ უფრო წარმატებით და სწრაფად ვიგლით წინ.

ლენინი ასწავლიდა პარტიას არასოდეს არ დაეშვა ყოყოჩობა და განცხრომა, დაენახა არა მარტო წარმატებანი, არამედ აგრეთვე ნაკლოვანებანი მუშაობაში, გაემახვილებინა ყურადღება გადაუჭრელი ამოცანების განხორციელებაზე. ასეთი ამოცანები ჩვენ ჯერ კიდევ ბევრი გვაქვს. პარტიული და საბჭოთა ორგანოების მუშაობაში ბევრი ნაკლია, რომლებიც უნდა აღმოვფხვრათ.

ჩვენ უნდა მივიღოთ ღონისძიებანი იმისათვის, რომ უფრო სწრაფად იზრდებოდეს ეკონომიკა, უმჯობესდებოდეს ხალხის კეთილდღეობა. საჭიროა ვიბრძოლოთ სოფლის მეურნეობის პროდუქტების წარმოების შემდ-

(გაგრძელება მე-6 გვერდზე)

ეროვნული ბიბლიოთეკა

ამხანაგ ნ. ს. ხრუშჩოვის მოხსენება

(გაგრძელება)

გომი ზრდისათვის, საბინაო მშენებლობის გეგმების შესრულებისათვის, სახალხო მეურნეობის ყველა დარგში შრომის ნაყოფიერების გადიდებისათვის, პროდუქციის, განსაკუთრებით სახალხო მოხმარების საქონლის ხარისხის მნიშვნელოვანი გაუმჯობესებისათვის.

რაც უფრო აქტიურად დაუჭერთ ძხარს და ფართოდ დავნერგავთ წარმოებაში ყოველივე ახალსა და მოწინავეს, რაც უფრო მწვავედ და შეურიგებლად გამოვავლენთ და აღმოვფხვრით ნაკლოვანებებს, მით უფრო სწრაფად გადაიჭრება ჩვენს წინაშე მდგომი ამოცანები. კომუნისტური მშენებლობის საქმე მილიონობით ადამიანის დიადი საქმეა, მთელი ხალხის საქმეა.

პარტიის ყველა საქმეში მას გვერდში უდგანან **მშრომელთა მასობრივი ორგანიზაციები** — საბჭოები, პროფკავშირები, კომკავშირი, კოოპერაცია.

საბჭოები, რომლებიც რევოლუციის ქარცეცხლში წარმოიშვნენ როგორც ძალაუფლებისათვის ხალხის ბრძოლის ორგანოები, ახლა გახდნენ ხალხის ყოვლისმომცველი ორგანიზაციები, განასახიერებენ ხალხის ერთიანობას, გახდნენ მილიონთა საზოგადოებრივი მუშაობის სკოლა, როგორიც არ ახსოვს კაცობრიობას მთელი თავისი განვითარების ისტორიაში.

საბჭოების მთელი საქმიანობა ჩვენი საზოგადოების დიადი დემოკრატიულობის საუკეთესო დადასტურებაა. ძალიან ბევრის მთქმელია მარტო ის ფაქტი, რომ საბჭოების დეპუტატთა საერთო რიცხვი ორ მილიონამდე კაცს შეადგენს. გარდა ამისა, კიდევ ორ მილიონზე მეტი აქტივისტი მონაწილეობს საბჭოების მუდმივ კომისიებში. რომელ წყობილებას შეუძლია მოგვცეს თავისი ნამდვილი დემოკრატიულობის, ჭეშმარიტი ხალხურობის ასეთი დადასტურება?! საბჭოებმა კიდევ უფრო მეტად უნდა განამტკიცონ თავიანთი კავშირი მასებთან, უფრო ღრმად და ყოველმხრივად იმუშაონ სახელმწიფო მმართველობის საკითხებზე, ეკონომიკისა და კულტურის განვითარების საკითხებზე.

ჩვენი ქვეყნის ცხოვრებაში საუკუნის უკანასკნელ მეოთხედში, იმ მომენტიდან, როცა მიღებულ იქნა ამჟამად მოქმედი სსრ კავშირის კონსტიტუცია, დიდი ცვლილებები მოხდა. საბჭოთა კავშირი შევიდა თავისი განვითარების ახალ ეტაპში, უფრო მაღალ საფეხურზე ავიდა სოციალისტური დემოკრატია. სსრ კავშირის ახალმა კონსტიტუციამ, რომლის შემუშავებას ჩვენ ვიწყებთ, უნდა ასახოს საბჭოთა საზოგადოების ცხოვრების ახალი ნიშნები კომუნიზმის გაშლილი მშენებლობის პერიოდში.

თანამედროვე პირობებში სულ უფრო იწრდება **პროფესიული კავშირების** როლი და მნიშვნელობა. XX ყრილობის შემდეგ მნიშვნელოვნად გაფართოვდა პროფკავშირების უფლებები და ფუნქციები ყველა იმ საკითხის გადაჭრაში, რომლებიც მშრომელთა საარსებო ინტერესებს ეხება. საბჭოთა პროფკავშირები, რომლებიც თავიანთ რიგებში 60 მილიონზე მეტ მშრომელს აერთიანებენ, ჩვენი ქვეყნის მშრომელთათვის წარმოადგენენ აღზრდის, მართვის, მეურნეობის გაძღოლის სკოლას, კომუნიზმის სკოლას. თანამედროვე ეტაპზე პროფკავშირების საქმიანობაში მთავარი უნდა იყოს ბრძოლა კომუნისტური მშენებლობის პროგრამის განხორციელებისათვის. ზრუნვა მშრომელი ადამიანისათვის პროფესიული კავშირების უმაღლესი მოვალეობა და ვალდებულებაა. ჩვენი პროფესიული კავშირები მოწოდებული არიან გამოიყენონ პროფკავშირული მუშაობის ტრადიციული პრინციპები, ახალი კომუნისტური ფორმებით და მეთოდებით გაამდიდრონ ისინი, და ამის საფუძველზე აქტიურად ჩაბან მშრომელთა მასები წარმოების მართვაში, საზოგადოების ყველა საქმის მართვაში.

რაც უფრო დაუახლოვდება საბჭოთა საზოგადოება კომუნიზმს, მით უფრო გაფართოვდება პროფესიული კავშირების ფუნქციები, მათი საქმიანობის სფეროს მიემატება ახალი და ახალი პრობლემები, რომლებზეც წინათ სახელმწიფო აპარატის ორგანოები მუშაობდნენ. ჩვენი პარტია დაეხმარება პროფკავშირებს, რათა გაძლიერონ საქმიანობა მეურნეობისადმი ხელმძღვანელობის დარგში, რათა, კერძოდ, მუდმივი საწარმოო თათბირები გახდნენ უფრო ქმედითი ორგანოები, რომლებიც ხელს შეუწყობენ საწარმოთა მუშაობის გაუმჯობესებას.

საჭიროა განსაკუთრებით აღინიშნოს, რომ პროფესიული კავშირების ამოცანაა: აამაღლოს მშრომელთა კომუნისტური შეგნებულობა, მოაწყოს შეჯიბრება კომუნისტური შრომისათვის, ჩაუნერგოს მასებს სახელმწიფოებრივ და საზოგადოებრივ საქმეთა მართვის ჩვევები.

პროფკავშირების წინაშე დასახულია ამოცანა—სრულყონ თავიანთი მუშაობის ფორმები და მეთოდები. თვით ცხოვრება დაბეჯითებით მოითხოვს, რომ უფრო ფართოდ დაინერგოს საზოგადოებრივი საწყისები პროფესიული კავშირების საქმიანობაში, შემცირდეს მათი ორგანიზაციების ხელფასიანი აპარატი. რაც უფრო ფართოდ იქნება გამოყენებული საზოგადოებრივი საწყისები მუშაობაში, მით უფრო აქტიურ მონაწილეობას მიიღებენ მშრომელები საზოგადოების ცხოვრებაში.

ჩვენ ყველანი დიდად ვაფასებთ პარტიის მებრძოლი თანამშრომის — **ახალგაზრდობის სახელოვანი ლენინური კომუნისტური კავშირის საქმიანობას.** მასთან არის დაკავშირებული ბევრი ჩვენგანის ცხოვრება, ბევრ კომუნისტს გავლილი აქვს კომკავშირის სკოლა. კომკავშირი ჩვენი მომავალია, ჩვენი რეზერვია. სოციალისტური მშენებლობის ყველა ეტაპზე საბჭოთა ახალგაზრდობა, კომკავშირელები ცხადყოფდნენ პარტიის მიერ დასახული ამოცანების ნათელ გაგებას. თავისი შრომით ისინი ადასტურებენ, რომ არიან დიადი რევოლუციური ტრადიციების ღირსეული მემკვიდრენი, თავიანთი მამებისა და დედების სახელოვანი საქმეების გამგრძელებელნი.

ძნელია კომკავშირის, საბჭოთა ახალგაზრდობის შესანიშნავი გმირობის ჩამოთვლა. ჩვენი ხალხი ამაყობს და უფლება აქვს იამაყოს თავისი ახალგაზრდობით.

პიონერთა ორგანიზაციაში გვეზრდებიან ნორჩი ლენინელები, და პარტია ავალებს კომკავშირს მზრუნველობით და სიყვარულით ზარდოს ისინი და ძნელი და გაბედული გზებით წაუძღვეს მათ ცხოვრებაში.

ჩვენ არ უნდა ვივიწყებდეთ, რომ ძველი სამყარო ჯერ კიდევ გვიშლის ხელს ძველი იდეებით და ჩვევებით. უნდა ვიქონიოთ მხედველობაში, რომ არიან ახალგაზრდა ადამიანები, რომლებიც ეწოვნენ წარსულის სიბინძურეს, ეფლობიან მეშჩანობაში, განიცდიან ბურჟუაზიული იდეოლოგიის გამხრწნელ გავლენას.

ახალგაზრდობის ლენინური კომუნისტური კავშირის მთავარი ამოცანაა აღზარდოს ქალიშვილები და ჭაბუკები რევოლუციური ბრძოლის გმირულ ტრადიციებზე, მუშათა, კოლმეურნეთა, ინტელიგენციის თავდადებული შრომის მაგალითებზე, მარქსიზმ-ლენინიზმის დიად იდეებზე.

ახალგაზრდობის წინაშე ისახება გრანდიოზული პერსპექტივები, დიადი და მიმზიდველი მიზნები. საბჭოთა კავშირის კომუნისტური პარტიის პროგრამა ფართოდ ღებულ მას მომავლის კარს. რაოდენ დიდებული და საუცხოო მიზანია კომუნიზმის აშენება! მაგრამ კომუნიზმის აშენება, უწინარეს ყოვლისა, ნიშნავს იმას, რომ უნდა განვავითაროთ ეკონომიკა, გავადიდოთ მატერიალურ და სულიერ სიკეთეთა წარმოება, ჩავუნერგოთ თვითეულს კომუნისტური საზოგადოების ადამიანის ნიშნები. ახალგაზრდობას მართებს მოიპოვოს ჩვენი წიაღის ახალი სიმდიდრენი, ააშენოს ფაბრიკები, საბჭოთა მეურნეობები, ქარხნები, ქალაქები, მაგრამ წიაღის სიმდიდრე როდია მოსკოვში, ლენინგრადში, იგი ტაიგაში, მთებში, უდაბნოებშია. ეს სიმდიდრენი ხალხის სამსახურში რომ ჩავაყენოთ, საჭიროა ამოვიღოთ ისინი წიაღიდან.

მოსკოველები და ლენინგრადელები, კიეველები და გორკელები, დასახლებული ადგილების მთელი ახალგაზრდობა არ უნდა შეუშინდეს სიძნელეებს, უნდა მოაწყოს დიდი ლაშქრობა ჩვენი ხალხისათვის ახალი სიმდიდრეების მოსაპოვებლად. სადაც ადამიანია, სადაც მისი შრომაა, იქ ყველაფერი იქნება. ხომ ამბობდა ჯერ კიდევ ნეკრასოვი წარსულში: „ადამიანის ნებისყოფა და შრომა საოცრებასა და საკვირველებას ქმნიან“. ასე იყო ნეკრასოვის ხანაში, როცა ადამიანი შრომობდა წერაქვითა და ბარით, ხერხითა და ნაჯახით. ახლა საბჭოთა ახალგაზრდობა მშენებლობებზე მიდის ღრმა ცოდნით, ყველაზე თანამედროვე ტექნიკით შეიარაღებული. რამდენი კარგი რამ უკვე გააკეთა მან ჩვენს მიწა-წყალზე და რამდენს გააკეთებს კიდევ კომუნისტური მშენებლობის დიადი გეგმებით აღფრთოვანებული.

პარტია რწმენით შეჰყურებს კომკავშირს, საბჭოთა ახალგაზრდობას და მოუწოდებს ჩვენს ახალგაზრდა თაობას: წინ, საიერიშოდ, კომუნიზმის მშენებლობაზე!

3. პარტიის იდეოლოგიური საქმიანობა, ხალხის ცხოვრებასთან კავშირის განმტკიცება. კომუნისტური მშენებლობა და რევოლუციური თეორიის განვითარება

ამხანაგებო! XX ყრილობამ ფართო გაქანება მისცა მარქსიზმ-ლენინიზმის შემოქმედებითად განვითარებას. ჩვენ კმაყოფილებით აღვნიშნავთ, რომ ყრილობის შემდეგ განვლილ წლებში პარტიამ აღადგინა და განავითარა იდეოლოგიური მუშაობის ლენინური პრინციპები, ნაყოფიერად წყვეტდა კომუნისტური მშენებლობის მომწიფებულ თეორიულ პრობლემებს. დაძლია რა პიროვნების კულტის უარყოფითი შედეგები, პარტიამ იდეოლოგიურ მუშაობაში განახორციელა ცხოვრების მოთხოვნებისაკენ შემობრუნება, თეორიისა და პრაქტიკის ერთიანობის განმტკიცების კურსი. იგი თავის პოლიტიკას აგებდა მეცნიერულ, მარქსისტულ-ლენინურ საფუძველზე, მთელ თავის თეორიულ და იდეურ-აღმზრდელობითს საქმიანობას უქვემდებარებდა კომუნისტური მშენებლობის კონკრეტული ამოცანების გადაჭრას.

იდეურ-თეორიული მუშაობის დონის ამაღლებისათვის დიდი მნიშვნელობა ჰქონდა იმას, რომ გამოქვეყნდა კ. მარქსისა და ფ. ენგელსის თხზულებათა მეორე გამოცემა, ვ. ი. ლენინის თხზულებათა მეხუთე სრული კრებული, პარტიის გადაწყვეტილებათა კრებულები, ვ. ი. ლენინის მეცნიერული ბიოგრაფია, სახელმძღვანელოები და წიგნები სკკპ თეორიისა და ისტორიის საკითხებზე, ფილოსოფიასა და პოლიტიკურ ეკონომიაში, სამოქალაქო ომისა და დიდი სამამულო ომის ისტორიაში. ცენტრალური კომიტეტის გადაწყვეტილებით დაიწყო მომზადება სკკპ მრავალტომიანი ისტორიისა, რომელშაც უნდა განზოგადოს კომუნიზმის გამარჯვებისათვის პარტიისა და საბჭოთა ხალხის ბრძოლის გამოცდილება.

პარტია ეყრდნობა ლენინის მითითებას იმის შესახებ, რომ განუხრელად იზრდება მასების შეგნებული ისტორიული შემოქმედების როლი. ყველა უმნიშვნელოვანეს, ყველაზე მწვავე და საჭირბოროტო საკითხებზე პარტია ეთათბირება ხალხს. პარტიული ორგანიზაციების იდეოლოგიური მუშაობა ამაღლებს კომუნისტურ შეგნებულობას, მასების შრომითსა და პოლიტიკურ აქტივობას, იგი კომუნიზმის მშენებლობის უმნიშვნელოვანესი მუდმივმქმედი ფაქტორია.

მასებზე პარტიის იდეური გავლენის გაღრმავებასა და გაფართოებაში დიდ როლს ასრულებს პოლიტიკური განათლება, ლექციური პროპაგანდა, მასობრივ-პოლიტიკური და კულტურულ-აღმზრდელობითი მუშაობა, პრესა, რადიო, ტელევიზია, კინო, ლიტერატურა და ხელოვნება. უაღრესად დამახასიათებელია, რომ უკანასკნელი ხუთი წლის მანძილზე გაზეთების ერთჯერადი ტირაჟი ჩვენში ოცი მილიონი ეგზემპლარით გადიდდა, ხოლო ჟურნალებისა და სხვა პერიოდულ გამოცემათა ერთი წლის ტირაჟი — 417 მილიონი ეგზემპლარით. გამოცემული წიგნების რაოდენობით საბჭოთა კავშირს პირველი ადგილი უჭირავს მსოფლიოში. ეს, ამხანაგებო, პარტიის დიდი მიღწევაა სოციალისტური კულტურის განვითარებაში, კომუნისტური იდეოლოგიის გავრცელებაში. პარტია და საბჭოთა ხალხი დიდად აფასებენ პროპაგანდისტების და აგიტატორების, მეცნიერების, განათლებისა და კულტურის, იდეოლოგიურ მუშაკთა მთელი არმიის — მარქსიზმ-ლენინიზმის იდეების გამარჯვებისათვის აქტიურ მებრძოლთა საქმიანობას.

ამჟამად იდეოლოგიურ მუშაობაში პირველ პლანზეა წამოწეული ამოცანა — მშრომელებს ღრმად განვუმარტოთ სკკპ ახალი პროგრამა, რომელიც პარტიასა და მთელ ხალხს აიარაღებს კომუნიზმის სრული გამარჯვებისათვის ბრძოლის დიადი გეგმით. ჩვენი ახალი პროგრამა კომუნიზმის სულისკვეთებით მასების აღზრდის საფუძველია. ვლადიმერ ილიას-ძე ლენინი აღნიშნავდა, რომ პარტიული პროგრამა უძლიერესი მასალაა პროპაგანდისა და აგიტაციისათვის. „ჩვენს პროგრამაში, — ამბობდა იგი, — ყოველი პარაგრაფი წარმოადგენს იმას, რაც უნდა იცოდეს, შეითვისოს და ესმოდეს ყოველ მშრომელს“. (თხზ. ტ. 29, გვ. 214).

იდეოლოგიური მუშაობა თვითმიზანი როდია, არამედ კომუნისტური მშენებლობის ძირეული ამოცანების გადაჭრის უმნიშვნელოვანესი საშუალებაა. ამიტომ მაღალი ქმედითობა, ეფექტიანობა — აი თანამედროვე პირობებში იდეურ-აღმზრდელობითი მუშაობისადმი მოთხოვნების დედაარსი.

კომუნიზმის აშენებისათვის საჭიროა ხალხის, თითქმის ყველა საბჭოთა ადამიანის დიდი შრომითი მეცადინეობა. უშრომლად არ არსებობს აყვავებული საზოგადოება, კეთილდღეობა და ადამიანის ბედნიერება. ცხოვრების სიკეთე ჩვენთან მანანასავით კი არ ჩამოცვივა ზეციდან. თითოეულ მშრომელს ეს კარგად უნდა ესმოდეს და თავისი წვლილი შეჰქონდეს კომუნიზმის მშენებლობის საერთო-სახალხო საქმეში.

თქვენ იცით, თუ რა დიდად შრომისმოყვარენი არიან ფუტკრები: თითოეულ ფუტკარს საერთო სკაში შეაქვს ნექტარის თავისი წვეთი. ხატოვნად რომ ვთქვათ, საბჭოთა საზოგადოება წარმოადგენს თითქოს დიდ კომუნისტურ სკას. ჩვენს საზოგადოებაში თვითეული თავისი შრომით უნდა ამრავლებდეს საერთო სახალხო სიმდიდრეს და მაშინ გარკვეულ დროში ჩვენ შევძლებთ დავაკმაყოფილოთ ადამიანთა ყველა მოთხოვნილება. მაგრამ ისევე როგორც ფუტკრების ოჯახში არიან მამალი ფუტკრები, რომელთა განდევნასაც ცდილობენ თვითონ ფუტკრები და მეფუტკრე, ასევე ჩვენს საბჭოთა კოლექტივშიც ჯერ კიდევ არიან ისეთი ადამიანები, რომლებიც არაფერს ქმნიან საზოგადოებისათვის და სურთ მის ხარჯზე იცხოვრონ, ჩვენ ჯერ კიდევ გვყავს ადამიანები, რომლებიც კომუნიზმს უყურებენ როგორც უქმად ყოფნისა და უსაქმურობის საზოგადოებას. სამწუხაროდ, ზეპირსა და ბეჭდვითს პროპაგანდაში ხშირად ცალმხრივად და გაუბრალოებულად წარმოადგენენ ხოლმე მომავლის საზოგადოებას, ზოგიერთი ფიქრობს, რომ ადამიანი კომუნიზმის დროს არც დათესავს, არც მომკის, არამედ მხოლოდ ნამცხვარს შეჭამს. კომუნიზმის შესახებ ასეთი წარმოდგენა დამახასიათებელია სულიერად ღარიბი ადამიანებისათვის, ობივატელებისა და მუქთახორებისათვის.

კომუნიზმი და შრომა განუყოფელია. დიადი პრინციპი „ვინც არ მუშაობს, ის არ ჭამს“ — იმოქმედებს კომუნიზმის დროსაც, გახდება წმიდათაწმიდა პრინციპი ყველასათვის. ადამიანი ღამაზი და სახელოვანია თავისი შრომით, თავისი საქმეებით, იმით, რაც მან შექმნა, რაც გააკეთა. შრომაში მეღვაწდება ადამიანების უნარი და ნიჭი, ადამიანის გენია, შრომაში კაცობრიობის უკვდავება.

ადამიანის მომზადება შრომითი საქმიანობისათვის, ადამიანების შრომითი გამოწრთობა, შრომისადმი როგორც უმთავრესი საარსებო მოთხოვნილებისადმი სიყვარულისა და პატივისცემის ჩანერგვა წარმოადგენს კომუნისტური აღზრდის დარგში მთელი მუშაობის დედაარსსა და გულს.

ახალი ადამიანის აღზრდა რთული და ხანგრძლივი პროცესია. შეუძლებელია ადამიანები კაპიტალიზმის სამეფოდან მექანიკურად გადმოვასახლოთ კომუნიზმის სამეფოში. არ შეიძლება კომუნიზმში წავიყვანოთ ადამიანი, რომელიც კაპიტალისტური ცრურწმენებით არის დახავსებული. საჭიროა უწინარეს ყოვლისა იმაზე ვიზრუნოთ, რომ იგი წარსულის ტვირთისაგან გავათავისუფლოთ. ადამიანების შეგნებაში კაპიტალიზმის გადმონაშთების წინააღმდეგ ბრძოლა, მილიონობით ადამიანების საუკუნეობით შემუშავებული ჩვევებისა და ზნეჩვეულებების შეცვლა, რაც ჩვენმა რევოლუციამ დაიწყო. ხანგრძლივი და არც თუ იოლი საქმეა. წარსულის გადმონაშთები საშინელი ძალაა, რომელიც კომშმარვით აწვება ცოცხალთა გონებას. ისინი მილიონობით ადამიანების ყოფაცხოვრებასა და შეგნებაში კიდევ დიდხანს ბუდობენ მას შემდეგ, რაც ქრება მისი წარმომშობი ეკონომიური პირობები.

კომუნისტური მშენებლობის თანამედროვე ეტაპზე უფრო მტკიცედ უნდა ვიბრძოლოთ კაპიტალიზმის ისეთი გადმონაშთების წინააღმდეგ, როგორიც არის უსაქმურობა და მუქთახორობა, ლოთობა და ხულიგნობა, თაღლითობა და ანგარება, ვიბრძოლოთ დიდმპყრობელური შოვინიზმისა და ადგილობრივი ნაციონალიზმის რეციდივების წინააღმდეგ, ბიუროკრატიზმის, ქალისადმი არასწორი დამოკიდებულების წინააღმდეგ და სხვ. ასეთი სარეველები არ უნდა იყვნენ ჩვენს ცხოვრებაში.

კომუნისტური აღზრდა გულისხმობს შეგნების განთავისუფლებას რელიგიური ცრურწმენებისა და ცრუმორწმუნეობისაგან, რომლებიც ჯერ კიდევ ცალკეულ საბჭოთა ადამიანებს ხელს უშლის სრულად გამოავლინონ თავისი შემოქმედებითი ძალები. საჭიროა მეცნიერულ-ათეისტური აღზრდის მოფიქრებული და მწყობრი სისტემა, რომელიც მოიცავდა მოსახლეობის ყველა ფენასა და ჯგუფს, საშუალებას არ მისცემდა რელიგიურ შეხედულებებს გავრცელებულიყო განსაკუთრებით ბავშვებსა და მოზარდებში.

არ უნდა დაგვავიწყდეს აგრეთვე, რომ ადამიანთა შეგნებაში კაპიტალიზმის გადმონაშთების დაძლევა, ახალი ადამიანის აღზრდა წარმოებს სოციალიზმის სამყაროსა და კაპიტალიზმის სამყაროს შორის მძაფრი იდეოლოგიური ბრძოლის ვითარებაში. იმპერიალიზმის იდეოლოგები ყველაფერს აკეთებენ იმისათვის, რომ საბჭოთა ადამიანების შეგნებაში შეინარჩუნონ და გამოაცოცხლონ ბურჟუაზიული ზნეჩვეულებანი და ცრურწმენები, რათა შეაფერხონ ჩვენი წინსვლა კომუნიზმისაკენ.

ახალი ადამიანის აღზრდა მოითხოვს დიდ მეცადინეობას, გონივრულ მიდგომას. ჩვენ ხომ ცოცხალ ადამიანებთან გვაქვს საქმე. ადამიანში ყველაფერი გონივრულია, ურთიერთ დაკავშირებულია. მაგრამ ეს ისეთი ურთიერთკავშირი როდია, რომელიც მანქანის ნაწილებს შორის არსებობს. აქ მდგომარეობა გაცილებით უფრო რთულია. ერთხელ დნეპრჰესის მშენებლობის დროს მ. გორკიმ ნახა, თუ როგორ აფეთქებდნენ ჭორომებს. მუშებმა კლდეში ჩადეს ასაფეთქებელი ნივთიერება, გაისმა აფეთქების ხმა, წყალი აქაფქაფდა, ჭორომის ლოდები ჩამოწვნენ, და დნეპრი მდორედ და ფართოდ წავიდა. და გორკიმ შენიშნა: ადამიანთა საზოგადოებაში რომ შეიძლებოდეს ერთი ასეთი აფეთქებით მოსპო ყველა ჭორომი, ყველაფერი ძველი, ბნელი, ბარბაროსული, რა შესანიშნავი იქნებოდა! მაგრამ საზოგადოების გარდაქმნაში ყველაფერი უფრო რთული და ძნელია. ოფლის დაუღვრელად, სულიერი ტანჯვის განუცდელად ვერ გასწმენდ ადამიანთა საზოგადოებას ყოველივე იმისაგან, რაც ხელს უშლის ბედნიერსა და საამურ ცხოვრებას.

ახალი ადამიანის, დიადი იდეალებისა და მაღალი მორალური პრინციპების ადამიანის აღზრდა პარტიის ერთ-ერთი მთავარი მიღწევაა. ჩვენს მოწინააღმდეგეებს ამტკიცებთ საბჭოთა ადამიანების პოლიტიკური და კულტურული ზრდა, მათი ერთგულება კომუნიზმის საქმისადმი. ყოველივე ეს, რა თქმა უნდა, თავისთავად არ მოსულა, არამედ მოპოვებულია პარტიის მრავალი წლის აღმზრდელობითი მუშაობის შედეგად. ჩვენ ახლა საშუალება გვაქვს წამოვაყენოთ და გადავჭრათ უაღრესად კეთილშობილური პრინციპები ადამიანთა ურთიერთობაში, რაზეც ოცნებობდა მშრომელთა მრავალი თაობა. ეს პრინციპები ასახულია კომუნისტური მორალის კოდექსის კონკრეტულ პუნქტებში.

კომუნისტური მშენებლობის ინტერესები მოითხოვენ, რომ კომუნისტური აღზრდის საკითხები იდგნენ თვითეული პარტიული ორგანიზაციის ყურადღებისა და საქმიანობის ცენტრში.

დროა ბოლო მოვუღოთ იდეოლოგიური მუშაობის შეუფასებლობის, ორგანიზატორული საქმიანობისაგან მისი მოწყვეტის ფაქტებს. იდეოლოგიური და ორგანიზაციული მუშაობის ყოველგვარი დაპირისპირება არასწორი და საზიანოა. იდეოლოგიური მუშაკი, თუ იგი მართლაც ცდილობს, რომ მისი საქმიანობა ნაყოფიერი იყოს, უეჭველად მასების პოლიტიკური ორგანიზატორი უნდა გახდეს. მეორე მხრივ, ყოველთვის უნდა გვახსოვდეს, რომ თვით ორგანიზატორული მუშაობის ძირითადი მეთოდებია ადამიანების დარწმუნება და აღზრდა. იდეოლოგიური მუშაობის დონის ამაღლება მთელი ჩვენი პრაქტიკული საქმიანობის წარმატების აუცილებელი პირობაა.

ამხანაგებო! ჩვენი პარტიის ძალა ის არის, რომ მან შეძლო თავის რევოლუციურ გარდამქმნელ საქმიანობაში შეეერთებინა მეცნიერული კომუნიზმის თეორია და პრაქტიკა. საბჭოთა ხალხის მიერ მოპოვებული მსოფლიო ისტორიული გამარჯვებები მარქსისტულ-ლენინური თეორიის სწორად გამოყენებისა და შემოქმედებითად განვითარების ყველაზე დამაჯერებელი დადასტურებაა. უკანასკნელ წლებში პარტიის თეორიული საქმიანობის გაქანება და მნიშვნელობა ბევრად ამაღლდა.

მარქსის, ენგელსის, ლენინის დიადი მოძღვრება ჩვენთვის ყოველთვის იყო და რჩება მოქმედების სახელმძღვანელოდ. პარტია კვლავაც მაღლა დაიჭერს და წმიდად შეინახავს მარქსიზმ-ლენინიზმის ყოვლისმძლე დროშას, გადაჭრით აღგვის თავისი გზიდან რევიზიონისტებსა და სხვა რენეგატებს, რომლებიც კომუნისტური თეორიის „განახლების“ მარკით ცდილობენ დაამახინჯონ იგი, გამოაცალონ მას რევოლუციური პრინციპები.

მეცნიერული კომუნიზმის შემოქმედებმა წინასწარ განჭვრიტეს, რომ ცხოვრება დააყენებს სულ ახალ და ახალ საკითხებს, და რომ კომუნისტები მოვალენი იქნებიან მუდამ განავითარონ რევოლუციური თეორია საზოგადოების სოციალისტურ გარდაქმნასთან განუყოფელ კავშირში. ეს მითითება განსაკუთრებული აქტუალობითა და ძალით ჟღერს ჩვენს დღეებში — საზოგადოებრივი ურთიერთობის სწრაფი და რევოლუციური ნგრევის, კაცობრიობის ისტორიაში ძირეული ცვლილებების დღეებში. ახლა, როდესაც ჩვენთან არ არიან მეცნიერული კომუნიზმის გენიალური ფუძემდებლები, ცხოვრება კი სულ ახალ და ახალ საკითხებს აყენებს, მათ პასუხი უნდა გასცენ მარქსისა და ლენინის მოწაფეებმა და მიმდევრებმა.

კომუნისტური საზოგადოების გაშლილი მშენებლობის ეპოქის თავისებურება სწორედ ის არის, რომ ჩვენს წინაშე დგება სულ უფრო მეტი ისეთი თეორიული საკითხები, რომელთა პასუხიც უნდა ვეძიოთ არა მარტო წიგნებში, არამედ უწინარეს ყოვლისა თვით კომუნისტური მშენებლობის ცხოველმოქმედ პრაქტიკაში. ჩვენ ვუღალატებდით ჩვენი მოძღვრების სულისკვეთებას, რომ ამ ახალ პირობებში არ შეგვძლებოდა შემოქმედებითად გამოგვეყენებინა და განგვევითარებინა მარქსიზმ-ლენინიზმი, რომ არ გაგვემდიდრებინა იგი ახალი თეორიული დებულებებითა და დასკვნებით, რომ არ გვყოფნოდა გამბედაობა დაგვეზუსტებინა ფორმულები და დებულებები, რომლებიც აღარ შეესაბამებიან ახალ ისტორიულ გამოცდილებას.

ცხოვრება ყოველგვარ ფორმულაზე განუზომლად უფრო მდიდარია. თეორიული დებულებები უნდა დაზუსტდეს და შეიცვალოს საზოგადოების ცხოვრებაში მომხდარი ცვლილებების გათვალისწინებით. ჩვენმა პარტიამ მოგვცა რევოლუციური თეორიისადმი ასეთი, ჭეშმარიტად მარქსისტულ-ლენინური დამოკიდებულების შესანიშნავი ნიმუშები.

საანგარიშო პერიოდი პარტიის ცხოვრებაში აღინიშნა კომუნიზმის მშენებლობის მრავალი დიდი საკითხისა და საერთაშორისო განმათავისუფლებელი მოძრაობის აქტუალური პრობლემების შემოქმედებითი გადაჭრით. მათ შორის უმნიშვნელოვანესი თეორიული დასკვნებია: თანამედროვე პირობებში პროლეტარიატის დიქტატურის შესახებ; კომუნიზმში სოციალიზმის გადაზრდის კანონზომიერების შესახებ; კომუნიზმის მატერიალურ-ტექნიკური ბაზის შექმნის გზების შესახებ; კომუნისტური საზოგადოებრივი ურთიერთობის ჩამოყალიბების და ახალი ადამიანის აღზრდის შესახებ; კაპიტალიზმიდან სოციალიზმზე გადასვლის ფორმების სხვადასხვაობის შესახებ; კომუნიზმში სოციალისტური ქვეყნების ცოტად თუ ბევრად ერთსა და იმავე დროს შესვლის შესახებ; ჩვენს დროში მსოფლიო ომის თავიდან აცილების შესაძლებლობის შესახებ; თანამედროვე ეპოქის ხასიათის შესახებ და სხვა.

საბჭოთა კავშირის კომუნისტური პარტიის დიდი თეორიული მუშაობა ყველაზე სრულად ასახულია მის ახალ პროგრამაში, რომელიც წარმოადგენს ჩვენს ქვეყანაში კომუნიზმის აშენების ფილოსოფიურ, ეკონომიურ და პოლიტიკურ დასაბუთებას. პროგრამამ შემუშავება ადასტურებს არა მარტო სამეურნეო და კულტურული მშენებლობის დარგში მოპოვებულ ისტორიულ გამარჯვებებს, არამედ ცხადყოფს პარტიის დიდ და მრავალმხრივ თეორიულ მუშაობას. რევოლუციური თეორიის განვითარება მთელი პარტიის საქმე გახდა.

ჩვენი პრაქტიკული წარმატებები კომუნიზმის მშენებლობაში ამავე დროს თეორიის განვითარებაში მოპოვებული წარმატებებიც არის. სწორედ ასეთი თვალთახედვით უნდა განვიხილოთ დიდი სოციალურ-ეკონომიური ღონისძიებები, რომლებიც პარტიამ უკანასკნელ წლებში განახორციელა. ეს ღონისძიებებია: მრეწველობისა და მშენებლობის მართვის გარდაქმნა, მანქანა-ტრაქტორთა სადგურების რეორგანიზაცია და საკოლმეურნეო წყობილების შემდგომი განმტკიცება, სახალხო ნეურნეობის დაგეგმვის სრულყოფა, სკოლის დაახლოება ცხოვრებასთან, სახალხო განათლების სისტემის განვითარება და ზოგიერთი სხვა ღონისძიება. პარტიის მიერ განხორციელებული ღონისძიებები წარმოადგენენ დიდ, ჭეშმარიტად რევოლუციურ ნაბიჯს საბჭოთა საზოგადოების განვითარებაში, და ამავე დროს უმნიშვნელოვანეს წვლილს მარქსისტულ-ლენინურ თეორიაში. ეს იყო კომუნისტური მშენებლობის ობიექტური კანონების მოთხოვნებით ნაკარნახევი დიდმნიშვნელოვანი გადაწყვეტილებანი. პარტია ემყარებოდა იმის აუცილებლობას, რომ შეცვლილიყო სამეურნეო და კულტურული ხელმძღვანელობის ზოგიერთი მეთოდი, რომლებმაც თავის დროზე დადებითი როლი შეასრულეს და ახალ პირობებში უკვე აღარ შეესაბამებოდნენ ცხოვრების მოთხოვნებს და შეეძლოთ შეეფერხებინათ ჩვენი განვითარება. პარტია ამა თუ იმ დიდმნიშვნელოვან ღონისძიებებს რომ ახორციელებს, ითვალისწინებს, როგორც მორიგი სამეურნეო და პოლიტიკური ამოცანების გადაჭრის აუცილებლობას, ისე კომუნიზმისაკენ საბჭოთა კავშირის წინსვლის პერსპექტივას.

შემოქმედებითი მარქსიზმ-ლენინიზმი ვერ ურიგდება გონების ერთ წერტილზე გაყინვას, იმ ფორმულების წინაშე ქედის მოხრას, რომლებიც არ შეესაბამებიან რეალურ მდგომარეობას, ობიექტურ ვითარებას. არაფერი ისე არ ეწინააღმდეგება რევოლუციური მოძღვრების დედაარსსა და შემოქმედებითს სულისკვეთებას, როგორც იმის ცდა, რომ ჩაეჭიდო ისეთ დებულებებს, რომელთა შეუსაბამობასაც ცხოვრება ასაბუთებს. ჩვენს ეკონომიურ ლიტერატურაში, და არა მარტო ეკონომიურ ლიტერატურაში, მაგალითად, დიდ ხნის მანძილზე არსებობდა თეზისი, რომ სოციალიზმის დროს მოსახლეობის გადახდისუნარიანი მოთხოვნა თითქოს ყოველთვის წინ უნდა უსწრებდეს წარმოებას, თითქოს ეს არის კაპიტალიზმის წინაშე სოციალიზმის განსაკუთრებული უპირატესობა, ჩვენი განვითარების ერთ-ერთი მამოძრავებელი ძალა. ეს აშკარად მცდარი მტკიცება, რომელიც ეწინააღმდეგება მარქსისტულ-ლენინურ მოძღვრებას წარმოებისა და მოხმარების თანაფარდობის შესახებ, აღმოცენდა იმ ნიადაგზე, რომ არაკრიტიკულად, დოგმატურად აითვისეს ი. ბ. სტალინის მცდარი თეზისი იმის შესახებ, რომ სსრ კავშირში „მასების მოხმარების (მყიდველობითი უნარის) ზრდა ყოველთვის წინ უსწრებს წარმოების ზრდას“ ამ თვალსაზრისის მიმდევრებს არ აწუხებდა ის გარემოება, რომ ისინი არსებითად ამართლებდნენ პირველი საჭიროების საგნების ნაკლებობას, კონსერვაციას უკეთებდნენ საბარათო სისტემის წესებსა და ფსიქოლოგიას.

სოციალისტური მეურნეობა გეგმიური მეურნეობაა. ჩვენ შეგვიძლია და მოვალე ვართ ყოველმხრივ გავით-

(დასასრული მე-7 გვერდზე)

ეროვნული ბიბლიოთეკა

ამხანაგ ნ. ს. ხრუშჩოვის მოხსენება

(დასასრული)

ვალისწინოთ მოსახლეობის მოთხოვნილება გამოსაშვები პროდუქციის მოცულობისა და ხასიათის დაგეგმვის დროს. ვ. ი. ლენინი აღნიშნავდა, რომ სოციალიზმი ნიშნავს: „საზოგადოებრივ-საწარმოო პროცესის გეგმაშეწონილ ორგანიზაციას საზოგადოების ყველა წევრის კეთილდღეობისა და ყოველმხრივი განვითარების უზრუნველსაყოფად“. იგი არა ერთხელ ხაზგასმით აღნიშნავდა, რომ საჭიროა უზრუნველვყოთ წარმოების განვითარების ისეთი ტემპი, რომელიც საშუალებას მოგვცემდა შეგვექმნა პროდუქტების სიუხვე ხალხისათვის. ჩვენ უნდა ვიხელმძღვანელოთ ლენინის ამ მითითებებით. ჩვენი პარტია იბრძვის ხალხის მატერიალური და სულიერი მოთხოვნილების სრული დაკმაყოფილებისათვის.

მარქსიზმ-ლენინიზმის შემოქმედებითი განვითარება პარტიის მოღვაწეობის საფუძველთა საფუძველია, კომუნისტურ მშენებლობაში ჩვენი წარმატებების გადამწყვეტი პირობაა. ჩვენი პარტია, ხელმძღვანელობს რა თეორიისა და პრაქტიკის ერთიანობის ლენინური პრინციპით, მარქსიზმ-ლენინიზმის პრინციპების დაცვასა და შემოქმედების კვლავაც განვითარებას განახილავს, როგორც თავის უმნიშვნელოვანეს მოვალეობას ჩვენი ქვეყნის ხალხებისა და მთელი მსოფლიოს მშრომელების წინაშე.

ამხანაგებო! ჩვენი ყრილობა განიხილავს კომუნისტური საზოგადოების აშენების, იმ სანუკვარი მიზნის მიღწევის დიად ამოცანებს, რომლებიც მეცნიერულად დაასაბუთეს დიდმა მოაზროვნეებმა და რევოლუციონერებმა მარქსმა, ენგელსმა, ლენინმა. XXII ყრილობის გადაწყვეტილებები, პარტიის ახალი პროგრამა განსაზღვრავენ პარტიის მთელ პოლიტიკურ, ორგანიზატორულსა და იდეოლოგიურ მუშაობას.

როგორია ჩვენი მთავარი ამოცანები პარტიული მშენებლობის დარგში?

1. პარტია უწინარეს ყოვლისა საბჭოთა ხალხის ღონისძიებებს წარმართავს კომუნიზმის მატერიალურ-ტექნიკური ბაზის შექმნისათვის, ახალი საზოგადოებრივი ურთიერთობის სრულყოფისა და ყველა საბჭოთა ადამიანის კომუნისტური შეგნებულობის სულისკვეთებით აღზრდისათვის. პარტიამ, მისმა ორგანიზაციებმა, ყველა კომუნისტმა უნდა უზრუნველყოონ კომუნისტური მშენებლობისადმი სწორი ხელმძღვანელობა, უჩვენონ მაგალითი, იყვნენ ავანგარდში, კომუნისტური მშენებლობის მთელ მუშაობაში შეიტანონ ორგანიზებულობა, გეგმაზომიერება, განავითაროონ მასების შემოქმედებითი ინიციატივა და აქტივობა.

2. პარტიის ყურადღება მიპყრობილი უნდა იყოს შვიდწლიანი გეგმის შესრულებისაკენ, შრომის ნაყოფიერების განუხრელი ზრდისა და მშრომელთა კეთილდღეობის ამაღლებისაკენ. პარტიული ორგანიზაციები სათავეში უნდა ჩაუდგნენ ბრძოლას სახალხო მეურნეობის ყველა დარგში ტექნიკური პროგრესისათვის, ნოვატორების, სოციალისტური შეჯიბრების მოწინავეების გამოცდილების ფართოდ გავრცელებისათვის, კომუნისტური შრომისათვის მოძრაობის ყოველი ღონისძიებით განვითარებისათვის.

3. ახალი პროგრამისა და წესდების მოთხოვნების შესაბამისად პარტია განუხრელად დაიცავს პარტიული ცხოვრების ლენინურ ნორმებს და კოლექტიური ხელმძღვანელობის პრინციპებს, აამაღლებს პარტიული ორგანიზაციისა და მათი მუშაკების პასუხისმგებლობას პარტიისა და ხალხის წინაშე, უზრუნველყოფს ყველა კომუნისტის აქტივობისა და თვითმოქმედების ზრდას, მათს მონაწილეობას პარტიის პოლიტიკის გამომუშავებასა და განხორციელებაში, განავითარებს კრიტიკასა და თვითკრიტიკას. პარტია განამტკიცებს თავისი რიგების ერთიანობასა და მონოლითურობას, დაიცავს მარქსიზმ-ლენინიზმის სიწმინდეს, მტკიცედ იბრძოლებს ფრაქციულობისა და ჯგუფურობის ყოველგვარი გამოვლინების წინააღმდეგ, რომლებიც არ შეესაბამება მარქსისტულ-ლენინურ პარტიულობას.

4. პარტია ყოველი ღონისძიებით ხელს შეუწყობს მშრომელთა დეპუტატების საბჭოების, პროფკავშირების, კომკავშირისა და სხვა მასობრივი ორგანიზაციების საქმიანობის გაფართოებასა და გაუმჯობესებას, კომუნისტურ მშენებლობასა და კომუნისტურ აღზრდაში მათი როლის ამაღლებას, მასების შემოქმედებითი ინიციატივის განვითარებას, სსრ კავშირის ყველა ხალხის მეგობრობის განმტკიცებას. კომუნისტური მშენებლობის მასშტაბების ზრდა და ამოცანების სირთულე დაბეჯითებით მოითხოვს გაძლიერდეს პარტიული, სახელმწიფო და საზოგადოებრივი კონტროლი, სისტემატურად შემოწმდეს მიღებულ გადაწყვეტილებათა შესრულება. კონტროლის სრულყოფის დარგში წარმოებული მუშაობა უნდა დაეყრდნოს საზოგადოებრივ საწყისებს, რათა კონტროლი ნამდვილად სახალხო კონტროლად გადაიქცეს.

5. ავამაღლოთ იდეოლოგიური მუშაობის, როგორც კომუნიზმის გამარჯვებისათვის ბრძოლის მძლავრი ფაქტორის დონე. პარტია კვლავაც შეიმუშავებს ახალ თეორიულ საკითხებს, რომლებიც ცხოვრებამ დააყენა, ყველა საბჭოთა ადამიანს აღზრდის მარქსიზმ-ლენინიზმისადმი ერთგულების, ბურჟუაზიული იდეოლოგიის ყველა და ყოველგვარი გამოვლინებისადმი შეურიგებლობის სულისკვეთებით, კომუნიზმის მტრების ხრიკებისადმი პოლიტიკური სიფხიზლის გაძლიერების სულისკვეთებით.

6. პარტია სსრ კავშირში კომუნისტურ მშენებლობას განიხილავს როგორც ყველა ქვეყნის მშრომელთა წინაშე თავისი ინტერნაციონალური მოვალეობის შესრულებას. იგი კვლავაც განუხრელად იბრძოლებს მსოფლიო სოციალისტური სისტემის განმტკიცებისათვის, მთელი საერთაშორისო კომუნისტური და მუშათა მოძრაობის ერთიანობისათვის. ჩვენი პარტია განავითარებს ძმურ ურთიერთობას ყველა კომუნისტურ და მუშათა პარტიასთან, მათთან ერთად მტკიცედ იბრძოლებს მარქსიზმ-ლენინიზმის სიწმინდისათვის, ოპორტუნიზმის, თანამედროვე რევიზიონიზმის, როგორც მთავარი საშიშროების, ყოველგვარი გამოვლინების წინააღმდეგ, დოგმატიზმისა და სექტანტობის წინააღმდეგ.

მარქსიზმ-ლენინიზმის დიადი მოძღვრებისადმი ერთგულება, ხალხთან კავშირი საფუძველია ყველა ჩვენი გამარჯვებისა წარსულში, აწმყოსა და მომავალში, კომუნიზმის გამარჯვების საწინდარია!

ამხანაგებო! ჩვენი ყრილობა განიხილავს კომუნისტური საზოგადოების აშენების დიდებულ გეგმებს. ეს არის მშვიდობიანი შემოქმედების, ეკონომიკისა და კულტურის სწრაფი ზრდის, ხალხის კეთილდღეობის გაუმჯობესების გეგმები. მძლავრი სოციალისტური თანამეგობრობის ყველა ქვეყანა დიდი აღმავლობის გზაზეა. ჩვენს წინაშე დასახულია დიადი და ნათელი პერსპექტივები.

ხალხებს, რომლებიც სოციალიზმს, კომუნიზმს აშენებენ, ომი არ სჭირდებათ. ისინი მტკიცედ უჭერენ მხარს და ახორციელებენ მშვიდობიანი თანაარსებობის პრინციპს, რომელიც დიდმა ლენინმა გვიანდერძა.

კომუნისტური პარტიისა და საბჭოთა ხალხის სახელით XXII ყრილობის ტრიბუნიდან ჩვენ საქვეყნოდ ვაცხადებთ: საბჭოთა კავშირი კვლავაც განუხრელად განახორციელებს მშვიდობისმოყვარულ ლენინურ საგარეო პოლიტიკას, ეცდება დაამყაროს ურთიერთნდობა და თანამშრომლობა ყველა სახელმწიფოსთან, მათი სოციალური წყობილების მიუხედავად. საბჭოთა კავშირი კვლავაც იბრძოლებს საერთაშორისო დაძაბულობის შენელებისათვის, მკაცრი საერთაშორისო კონტროლით საყოველთაო და სრული განიარაღებისათვის.

ჩვენ მოწოდებით მივმართავდით და კვლავ მივმართავთ იმ ქვეყნების მთავრობებს და ხალხებს, რომლებიც საბჭოთა კავშირთან ერთად ჰიტლერული გერმანიის წინააღმდეგ ომობდნენ, — ბოლო მოვუღოთ მეორე მსოფლიო ომის ნაშთებს, აღმოვფხვრათ ყოველივე ის, რაც ხელს უშლის ხალხთა შორის მშვიდობისა და მეგობრობის განმტკიცებას, რაც ახალი ომის საფრთხეს შეიცავს. საბჭოთა კავშირის წინადადებანი, რომ დაიდოს გერმანიის საზავო ხელშეკრულება და ამის საფუძველზე გადაიჭრას დასავლეთ ბერლინის საკითხი, ზიანს არ აყენებს სხვა სახელმწიფოებს. ეს წინადადებანი გამსჭვალულია ზრუნვით ხალხთა შორის მშვიდობის განმტკიცებისათვის. ჩვენ გვსურს ვიწამოთ, რომ ბოლოს და ბოლოს გონიერება გაიმარჯვებს!

თანამედროვე პირობებში, როცა დიდ სახელმწიფოთა ხელში თავმოყრილია საშინელი გამანადგურებელი ძალის იარაღი, განსაკუთრებით საშიში და დანაშაულებრივია ომის ცეცხლთან თამაში. ჩვენ მოვუწოდებთ ყველა ქვეყნის მთავრობებს ურთიერთგაგებისა და თანამშრომლობისაკენ, მომწიფებული საერთაშორისო საკითხების მშვიდობიანი გზით გადაჭრისაკენ. ხალხების წმიდა მოვალეობაა ყველა მისაწვდომი საშუალებით მტკიცედ და აქტიურად იბრძოლონ დედამიწაზე მშვიდობის შენარჩუნებისა და განმტკიცებისათვის.

* * *

ამხანაგებო! პარტიის XXII ყრილობა მიმდინარეობს დიდი ოქტომბრის სოციალისტური რევოლუციის წლისთავის წინა დღეებში. ის ფაქტი, რომ ჩვენი პარტია თავის ყრილობაზე ახალ პროგრამას იღებს, სოციალიზმისა და კომუნიზმის მსოფლიო-ისტორიულ გამარჯვებათა მაჩვენებელია. დიდი ოქტომბრის საქმის ზეიმია, მარქსიზმ-ლენინიზმის ახალი ტრიუმფია.

სულ 44 წლის წინათ, 1917 წლის რევოლუციურ დღეებში, ჩვენი ქვეყნის წინაშე მთელი სიმწვავით დადგა გზის არჩევის საკითხი, საკითხი იმის შესახებ, თუ როგორ ეხსნათ რუსეთი მოახლოებული ეროვნული კატასტროფისაგან. იმ დღეებში მენშევიკების ერთ-ერთმა ლიდერმა განაცხადა, ჩვენ არა გვყავს ისეთი პარტია, რომელიც შეძლებდა ქვეყნის ბედისათვის პასუხისმგებლობა ეკისრაო. სწორედ მაშინ, 1917 წლის მრისხანე დღეებში, მთელ მსოფლიოში გაბედულად და ამაყად გაისმა პროლეტარული რევოლუციის ბელადის ლენინის შთამაგონებელი სიტყვები:

— არის ასეთი პარტია!

ვლადიმერ ილიას ძე საბჭოების სრულიად რუსეთის პირველ ყრილობაზე რომ გამოვიდა, ცენტრალური კომიტეტის სახელით განაცხადა, ბოლშევიკების პარტია მზად არის ხელში აიღოს ძალაუფლება, იკისროს პასუხისმგებლობა ჩვენი სამშობლოს ბედისათვისო. მან გადაშალა რევოლუციის გამარჯვებისათვის, სოციალიზმის საფუძვლებზე რუსეთის გარდაქმნისათვის ბრძოლის გაბედული პროგრამა. ახლა ყველა ხედავს, რომ ჩვენი ძვირფასი ილიჩის წინასწარმეტყველური სიტყვები ახდა. ჩვენმა პარტიამ უდიდესი ტვირთი, დიდი პასუხისმგებლობა იკისრა ჩვენი ქვეყნის ბედისათვის, ხალხის მომავლისათვის. და ეს ტვირთი კომუნისტების გმირული პარტიის ძალღონეს შეესაბამებოდა. პარტიამ, რომელიც სათავეში ჩაუდგა მუშათა კლასს, მთელ მშრომელ ხალხს. მოკლე ისტორიულ ვადაში პირნათლად შეასრულა ვალდებულება გარდაექმნა მშობელი ქვეყანა, მძლავრი და აყვავებული გაეხადა იგი!

ახლა ამას ყველა ხედავს და აღიარებს. იმ დღეებში კი, როდესაც ვლადიმერ ილიას ძემ განაცხადა, რომ კომუნისტების პარტია მზად არის იკისროს ქვეყნის ხელმძღვანელობაო, რუსეთის ბურჟუაზიულმა პრესამ დაიწყო კომუნისტების გაშმაგებული დევნა, დასცინოდა და აბუჩად იგდებდა მათ. აი რას წერდა იმ დღეებში მონარქისტული გაზეთი „ნოვოე ვრემია“:

„დავუშვათ ერთი წუთით, რომ კომუნისტები გაიმარჯვებენ. ვინ იქნება ჩვენს სათავეში? იქნებ, მზარეულები? ან მეხანძრეები? მეჯინიბეები, ცეცხლფარეშები? ან იქნებ ძიძები გაიქცევიან სახელმწიფო საბჭოს სხდომებზე ჩვრების რეცხვის შემდეგ? მაშ ვინ? ვინ არიან ეს სახელმწიფო მოღვაწეები? მეჯინიბეები, ძიძები, მზარეულები — აი ისინი, ვინც, კომუნისტების აზრით, მოწოდებული არიან, ალბათ, ქვეყანა მართონ. მოხდება კი ეს? არა! შესაძლებელია ეს? ასეთს უგნურ კითხვაზე, კომუნისტებს მტკიცედ უპასუხებს ისტორია“.

ისტორიამ მართლაც მტკიცედ უპასუხა ამ კითხვას. საბჭოთა ხალხის დიადმა გამარჯვებებმა სოციალიზმისა და კომუნიზმის მშენებლობაში, ეკონომიური საქმიანობის ყველა დარგში, მეცნიერების, კულტურის განვითარებაში კვამლივით გაფანტეს ლეგენდა იმის შესახებ, რომ მშრომელ მასებს არ შესწევთ შემოქმედებითი შრომის, სახელმწიფოს მართვის უნარი. ამ გამარჯვებებმა დაბეჯითებით ცხადყვეს, რომ მშრომელ ხალხს, — მუშებს, გლეხებს, მეშახტეებს, ცეცხლფარეშებსა და მზარეულებს — რომლებმაც თავიანთ ხელში აიღეს ძალაუფლება, უნარი შესწევთ სახელმწიფო მართონ უფრო უკეთ, უფრო გონივრულად, განავითარონ ეკონომიკა, მეცნიერება, კულტურა ბევრად უფრო წარმატებით, ვიდრე ამას აკეთებდნენ, მაგალითად, რუსეთის სახელმწიფო საბჭოს წევრები — თავადები, გრაფები, კაპიტალისტები და მემამულეები, რომლებმაც უსახელოდ დაასრულეს თავიანთი გზა ემიგრანტულ უკანა ეზოში.

საბჭოთა კავშირის მაგალითი აღფრთოვანებს მთელ პროგრესულ კაცობრიობას. არასოდეს არ გამომჟღავნებულა ასე ნათლად მარქსისტულ-ლენინური მოძღვრების ასეთი სასიცოცხლო ძალა, როგორც ჩვენს დღეებში, როდესაც სოციალიზმმა მთლიანად და საბოლოოდ გაიმარჯვა საბჭოთა კავშირში, როდესაც სოციალიზმის საქმე ახალ გამარჯვებებს აღწევს მსოფლიო სოციალისტური თანამეგობრობის ყველა ქვეყანაში, როდესაც სწრაფად იზრდება და ფართოვდება საერთაშორისო კომუნისტური და მუშათა მოძრაობა, ხალხთა ეროვნულ-განმათავისუფლებელი ბრძოლა. რევოლუციამ გამოადვიძა ხალხების დიადი ენერგია, რომელიც მსოფლიოს გარდაქმნის სოციალიზმისა და კომუნიზმის საწყისებზე. კომუნიზმის წარმატებების ზეგავლენით კოლოსალური ცვლილებები ხდება და მოხდება მთელ მსოფლიოში. კომუნიზმის გამარჯვება გარდუვალია!

პარიზის კომუნარების გმირობას რომ მიესალმა, კარლ მარქსმა 90 წლის წინათ მათ აღფრთოვანებით უწოდა გმირები, რომლებსაც ცაზე მოაქვთ იერიში. ეს პარიზის კომუნის მებრძოლთა გმირობის მაღალი შეფასება, რევოლუციური ბრძოლისაკენ მგზნებარე მოწოდება იყო. ახლა ჩვენ სიამაყით შეგვიძლია ვთქვათ, რომ საბჭოთა კავშირის ხალხებს, რომლებმაც სოციალიზმი ააშენეს და ამჟამად წარმატებით აგებენ კომუნისტური საზოგადოების შენობას, მართლაც იერიში მიაქვთ ცაზე ამ სიტყვის ხატოვანი და პირდაპირი მნიშვნელობით.

კომუნისტების, მარქსისტ-ლენინელების დიადი არმია გამოდის როგორც ხალხთა ავანგარდი მშვიდობისა და სოციალური პროგრესისათვის, ნათელი მომავლის — კომუნიზმისათვის ბრძოლაში. კომუნიზმის დიადი დროშით შეიკრიბება და შეკავშირდება სულ ახალი და ახალი მილიონობით ადამიანი. პროგრესის საქმე, კომუნიზმის საქმე გაიმარჯვებს!

გაუმარჯოს დიდ, გმირ საბჭოთა ხალხს — კომუნიზმის მშენებელს!

გაუმარჯოს მსოფლიო სოციალისტური ბანაკის ხალხების ურღვევ ერთიანობასა და ძმურ მეგობრობას!

გაუმარჯოს საბჭოთა კავშირის კომუნისტების გმირ პარტიას, რომელიც შექმნა და ბრძოლაში გამოაწრთო დიდმა ლენინმა!

გაუმარჯოს საერთაშორისო კომუნისტური და მუშათა მოძრაობის ურყევ ერთიანობას, ყველა ქვეყნის პროლეტარების ძმურ სოლიდარობას!

გაუმარჯოს მშვიდობას მთელ მსოფლიოში!

მარქსიზმ-ლენინიზმის ყოვლისმძლე დროშით, კომუნისტური პარტიის ხელმძღვანელობით, წინ — კომუნიზმის გამარჯვებისაკენ!

(ამხანაგ ნ. ს. ხრუშჩოვის მოხსენება მოსმენილ იქნა უდიდესი ყურადღებით და გამოიწვია მრავალგზის მქუხარე, ხანგრძლივი ტაში, მთელი დარბაზის მოწონება).

სკკპ ცენტრალური სარევიზიო კომისიის საანგარიშო მოხსენება საბჭოთა კავშირის კომუნისტური პარტიის XXII ყრილობას

ამხანაგ ა. თ. გორკინის მოხსენება

საბჭოთა კავშირის კომუნისტური პარტიის XXII ყრილობის 17 ოქტომბრის საღამოს სხდომაზე თავმჯდომარე ამხ. ფ. რ. კოზლოვი საანგარიშო მოხსენებისათვის სიტყვას აძლევს სკკპ ცენტრალური სარევიზიო კომისიის თავმჯდომარეს ამხ. ა. თ. გორკინს.

ამხ. გორკინი ამბობს, რომ ყრილობის მონაწილეებმა დიდი ყურადღებით, დიდი კმაყოფილების გრძნობით მოისმინეს ამხანაგ ნ. ს. ხრუშჩოვის მოხსენება სკკპ ცენტრალური კომიტეტის საქმიანობის შესახებ XX ყრილობის შემდეგ განვლილ პერიოდში. მკაფიო, ყოვლისმომცველ მოხსენებაში გაშუქებულია ამ წლების მანძილზე პარტიისა და ხალხის მიერ განვლილი სახელოვანი გზა ბრძოლისა და ბრწყინვალე გამარჯვებებისა, რომლებიც პარტიამ მოიპოვა ლენინური ცენტრალური კომიტეტის ხელმძღვანელობით კომუნისტური მშენებლობის საქმეში, მშვიდობის, დემოკრატიისა და სოციალიზმის ძალების განმტკიცებისათვის ბრძოლაში. პარტიის ცენტრალური კომიტეტის ბრძნული პოლიტიკის მეოხებით ჩვენმა ხალხმა უმაგალითო წარმატებებს მიაღწია მრეწველობისა და სოფლის მეურნეობის განვითარებაში, თავისი მატერიალური და კულტურული კეთილდღეობის აღმავლობაში, იგი ცხოვრობს და ჰქმნის მშვიდობის პირობებში.

საბჭოთა მეცნიერების მიღწევებმა საუკუნეებში გაუთქვეს სახელი ჩვენს დიად სოციალისტურ სამშობლოს. ჭეშმარიტად ფასდაუდებელია თეორიული და პრაქტიკული მნიშვნელობა პარტიის ახალი პროგრამის — ჩვენს ქვეყანაში კომუნისტური საზოგადოების აშენების პროგრამის პროექტისა, რომელიც მოამზადა ცენტრალურმა კომიტეტმა და წარმოადგინა XXII ყრილობის დასამტკიცებლად.

ამხ. გორკინი აღნიშნავს, რომ სკკპ ცენტრალურმა კომიტეტმა XX ყრილობის დირექტივების შესაბამისად დიდი მუშაობა განახორციელა პარტიული ცხოვრების ლენინური ნორმების აღსადგენად, რომლებიც დაირღვა ი. ბ. სტალინის პიროვნების კულტის პერიოდში. საანგარიშო პერიოდში რეგულარულად ეწყობოდა ცენტრალური კომიტეტის პლენუმები, იმართებოდა აქტივები და ფართო, სრულიად საკავშირო და ზონალური თათბირები სოფლის მეურნეობის, მრეწველობის, მშენებლობისა და კულტურის საკითხებზე. უმნიშვნელოვანესი საკანონმდებლო აქტების პროექტები გამოტანილი იყო საყოველთაო სახალხო განხილვისათვის. აქტივი, პარტიის წევრები ფართოდ ინფორმირებული იყვნენ ცენტრალური კომიტეტის გადაწყვეტილებათა შესახებ როგორც ჩვენი ქვეყნის საშინაო ცხოვრებისა და საგარეო პოლიტიკის საკითხებზე, ისე შინაპარტიული ცხოვრების საკითხებზე. ეს უზრუნველყოფდა პარტიაში ხელმძღვანელობის კოლეგიურობას, კომუნისტების დიდ აქტივობას.

საანგარიშო პერიოდში განხორციელდა დიდი გარდაქმნები სახელმწიფო მმართველობის, მრეწველობისა და სოფლის მეურნეობის ხელმძღვანელობის დარგში, გაფართოვდა მოკავშირე რესპუბლიკებისა და ადგილობრივი საბჭოების უფლებანი, ამაღლდა საზოგადოებრიობის როლი სახელმწიფო აპარატის საქმიანობაში, განმტკიცდა კანონიერება ჩვენს ქვეყანაში. ცხოვრებამ სავსებით დაადასტურა, რომ სწორია პარტიის ხაზი დასახული ისტორიული XX ყრილობის გადაწყვეტილებებში. ცენტრალური კომიტეტისა და პირადად ამხანაგ ნ. ს. ხრუშჩოვის დიდი დამსახურება პარტიის წინაშე სწორედ ის არის, რომ ცენტრალურმა კომიტეტმა შეძლო დაეძლია სერიოზული წინააღმდეგობა რომელსაც უწევდნენ პარტიის ამ ლენინური ხაზის განხორციელებას. ცენტრალურმა სარევიზიო კომისიამ ერთსულოვნად დაგმო გაკოტრებულ, პარტიისა და ხალხისაგან მოწყვეტილ ადამიანთა ჯგუფის ანტიპარტიული საქმიანობა, თავისი ხმა შეუერთა ცენტრალური კომიტეტის პლენუმის მიერ ამ საკითხზე ერთხმად მიღებულ გადაწყვეტილებას.

პარტიის ცენტრალური კომიტეტი და ცენტრალური სარევიზიო კომისია თავიანთ გადაწყვეტილებებში ემყარებოდნენ ლენინის იმ დებულებას, რომ პარტიის ერთიანობის განმტკიცებისათვის ბრძოლა იყო და არის ყოველი კომუნისტის უპირველესი მოვალეობა. ცენტრალური სარევიზიო კომისიის წევრები აქტიურად მონაწილეობდნენ სკკპ ცენტრალური კომიტეტის პლენუმების მუშაობაში და პარტიის ცენტრალური კომიტეტის გადაწყვეტილებათა განხორციელებაში.

თავის მოხსენებაში ამხ. გორკინი ამბობს, რომ ცენტრალური სარევიზიო კომისია ახორციელებდა კონტროლს იმისადმი, თუ როგორ მიმდინარეობდა საქმე სკკპ ცენტრალური კომიტეტის აპარატში. კომისიას მიაჩნია, რომ ცენტრალური კომიტეტის აპარატი დიდ მუშაობას ეწევა ცენტრალური კომიტეტის გადაწყვეტილებათა პროექტების მომზადებისათვის, სამეურნეო და კულტურული მშენებლობის იმ კონკრეტული საკითხების დაყენებისათვის, რომლებსაც საფუძვლად უდევს მიღებულ გადაწყვეტილებათა შესრულების შემოწმება, ყურადღებით ეკიდება ცენტრალურ კომიტეტში შემოსულ მშრომელთა წერილებსა და განცხადებებს, თავის დროზე ასრულებს სკკპ ცენტრალური კომიტეტის სამდივნოსა და პრეზიდიუმის დავალებებს.

ცენტრალური სარევიზიო კომისია დიდ ყურადღებას უთმობდა პარტიის საფინანსო მეურნეობის, პარტიული ბიუჯეტის შესრულების საკითხებს. მომხსენებელი აღნიშნავს, რომ საანგარიშო პერიოდში პარტიული ბიუჯეტის შემოსავლის ნაწილი მნიშვნელოვნად გადიდდა როგორც საწევრო შესატანთა ხარჯზე, ისე საგამომცემლო საქმიანობის შემოსავლის ხარჯზე. საოლქო კომიტეტებმა, სამხარეო კომიტეტებმა და მოკავშირე რესპუბლიკების კომპარტიათა ცენტრალურმა კომიტეტებმა შესამჩნევად გააუმჯობესეს პარტიის საწევრო შესატანის მიღებისა და აღრიცხვის საქმის ხელმძღვანელობა. მაგრამ საწევრო შესატანთა დადგენილ წესსა და გადახდის ვადებს ჯერ კიდევ როდი იცავენ ყველა პირველად პარტიულ ორგანიზაციაში.

შეეხო რა პარტიული ორგანოების საგამომცემლო საქმიანობას, მომხსენებელმა აღნიშნა, რომ უახლოეს ორ-სამ წელიწადში პოლიგრაფიული ბაზის სიმძლავრეების გადიდების შედეგად გაიზრდება გაზეთების გამოშვება ერთიორად, ჟურნალებისა — ერთისამად, წიგნებისა — ერთნახევარჯერ და მეტად.

XX ყრილობის შემდეგ პარტიის ცენტრალურმა კომიტეტმა განახორციელა მთელი რიგი ღონისძიებანი პარტიული აპარატის შემდგომი სრულყოფისათვის, მისი შტატებისა და შენახვის ხარჯების შემცირებისათვის. სკკპ ცენტრალურ კომიტეტს არასწორად მიაჩნია ის მისწრაფება, რომ გაფართოვდეს პარტიული ორგანოების ხელფასიანი აპარატი, და საოლქო კომიტეტების, სამხარეო კომიტეტებისა და მოკავშირე რესპუბლიკების კომპარტიათა ცენტრალური კომიტეტების ყურადღებას მიაპყრობს იმას, რომ საჭიროა უფრო ფართოდ ჩავაბათ პარტიული აქტივი შტატგარეშე ინსტრუქტორებად, ლექტორებად, პროპაგანდისტებად მუშაობაში და სხვა პარტიულ მუშაობაში.

ცენტრალური კომიტეტი დიდ ყურადღებას აქცევდა მარქსიზმ-ლენინიზმის იდეების პროპაგანდის საკითხებს. საანგარიშო პერიოდში პარტიულ სასწავლებლებში სწავლების კურსი დაამთავრა 40 ათასამდე პარტიულმა და საბჭოთა მუშაკმა.

აჯამებს რა პარტიული ბიუჯეტის გასავლის ნაწილის შესრულების შედეგებს, ცენტრალურ სარევიზიო კომისიას საჭიროდ მიაჩნია მოახსენოს ყრილობას, რომ პარტიული ბიუჯეტით გამოყოფილი სახსრები როგორც პარტიის ცენტრალურ კომიტეტში, ისე მეტწილ ადგილობრივ პარტიულ ორგანიზაციებში იხარჯება დამტკიცებულ ასიგნებათა ზუსტი შესაბამისობით.

მომხსენებელი განსაკუთრებით ლაპარაკობს სკკპ ცენტრალურ კომიტეტში შემოსული მშრომელთა წერილებისა და განცხადებების განხილვაზე. ცენტრალური კომიტეტი და პირადად ამხანაგი ნ. ს. ხრუშჩოვი განსაკუთრებულ ყურადღებას უთმობენ ამ წერილებსა და განცხადებებს.

სკკპ ცენტრალური კომიტეტი სისტემატურ კონტროლს უწევს ადგილობრივი პარტიული და საბჭოთა ორგანოების მუშაობას მშრომელთა განცხადებების განხილვისათვის. ცენტრალური კომიტეტი განსაკუთრებულ ყურადღებას აქცევდა იმ წერილების შემოწმებას, რომლებშიც იტყობინებიან, რომ სერიოზული ნაკლოვანებანი და დამახინჯებანია პარტიული და საბჭოთა ორგანოების საქმიანობაში.

ამასთან დაკავშირებით მომხსენებელს მოჰყავს მთელი რიგი მაგალითები და მიაჩნია, რომ პრესა ჯერ კიდევ არ იყენებს საკმაოდ თავის შესაძლებლობებს ბიუროკრატიზმისა და გაჭიანურების წინააღმდეგ ბრძოლაში. სკკპ ცენტრალური კომიტეტი დიდ ყურადღებას უთმობდა მშრომელთა განცხადებებისა და საჩივრების განხილვის შემოწმებას და მთხოვნელთა მიღების ორგანიზაციას ცენტრალურ საბჭოთა დაწესებულებებში. შემოსული საჩივრები მოწმობენ, რომ სერიოზული ნაკლოვანებანია სსრ კავშირის ჯანმრთელობის დაცვის ორგანოების მუშაობაში, რუსეთის სფსრ ვაჭრობის სამინისტროში, რუსეთის სფსრ ცენტრალურ სტატისტიკურ სამმართველოში. კავშირგაბმულობის დაწესებულებებში შემოდის უამრავი საჩივარი იმის გამო, რომ აყოვნებენ გაზეთების, ჟურნალებისა და საფოსტო გზავნილებათა მიტანას, ამახინჯებენ და დროზე არ მიაქვთ დეპეშები, ცუდად არის ორგანიზებული სხვა ქალაქების სატელეფონო ლაპარაკი.

გულისხმიერი დამოკიდებულება მშრომელთა წერილების, განცხადებებისა და საჩივრების განხილვისადმი და მთხოვნელთა მიღების ჯეროვანი ორგანიზაცია ყველა პარტიულმა, საბჭოთა, პროფკავშირულმა და სხვა საზოგადოებრივმა ორგანიზაციებმა უნდა განიხილონ როგორც მოთხოვნა, რომელიც შეესაბამება ჩვენი ნამდვილი და სახალხო სახელმწიფოებრივი და საზოგადოებრივი წყობილების არსს.

მოხსენების დასკვნითს ნაწილში ამხ. გორკინი ამბობს, რომ სკკპ XX ყრილობის შემდეგ განვლილ დროში პარტიის წევრობის კანდიდატებად და წევრებად მიღებულთ მიეცათ ხუთნახევარ მილიონამდე პარტიული ბილეთი და საკანდიდატო ბარათი. აღგილობრივი პარტიული ორგანიზაციებიდან მიღებული ყველა ამ დოკუმენტის საალრიცხვო მასალა შემოწმებულია და სწორად არის მიჩნეული. პარტიულმა ორგანიზაციებმა დიდი ყურადღება უნდა მიაქციონ კომუნისტების აღრიცხვის საკითხებს, დროზე გასცენ პარტიული დოკუმენტები, უნდა მიაღწიონ იმას, რომ პარტიის ყველა წევრი და წევრობის კანდიდატი სათუთად ინახავდეს პარტიულ ბილეთებსა და საკანდიდატო ბარათებს, უნდა ახსოვდეთ, რომ ეს არის პარტიის წესდების ერთ-ერთი მოთხოვნა.

ჩვენი პარტია, თქვა ამხ. გორკინმა, თავის XXII ყრილობას შეხვდა უფრო, ვიდრე ოდესმე, მონოლითური, იდეურად და ორგანიზაციულად შეკავშირებული ლენინური ცენტრალური კომიტეტის გარშემო. არც ერთ ყრილობას არ წარმოუდგენია ასე ფართოდ და ყოველმხრივ პარტია, როგორც XXII ყრილობამ წარმოადგინა, რომელიც განასახიერებს ჩვენი დიადი ლენინური პარტიის ძალასა და ურყევ ნებას.

* * *

ა. თ. გორკინის მოხსენებით დამთავრდა ყრილობის 17 ოქტომბრის საღამოს სხდომა. (საკდესი).

საბჭოთა კავშირის კომუნისტური პარტიის პროგრამის შესახებ

ამხანაგ ნ. ს. ხრუშჩოვის მოხსენება საბჭოთა კავშირის კომუნისტური პარტიის XXII ყრილობაზე 1961 წლის 18 ოქტომბერს

ამხანაგებო!

XX ყრილობამ ცენტრალურ კომიტეტს დაავალა მოემზადებინა საბჭოთა კავშირის კომუნისტური პარტიის ახალი პროგრამის პროექტი. ცენტრალურმა კომიტეტმა შეასრულა ეს დავალება და პარტიის, ხალხის მიერ პროგრამის პროექტის განხილვის შემდეგ გამოაქვს იგი ყრილობის განსახილველად.

ჩვენი ყრილობა ისტორიაში შევა როგორც კომუნიზმის მშენებელთა ყრილობა, როგორც ყრილობა, რომელიც განიხილავს და მიიღებს კაცობრიობის ისტორიაში პირველი კომუნისტური საზოგადოების შექმნის დიად პროგრამას.

ჩვენი ყრილობის ტრიბუნიდან სიყვარულისა და ერთგულების პირველ სიტყვებს მივმართავთ კაცობრიობის გენიოსებს, მუშათა კლასის დიდ ბელადებს მარქსს, ენგელსს, ლენინს. სოციალიზმი, რომლის გარდუვალობა მეცნიერულად იწინასწარმეტყველეს მარქსმა და ენგელსმა, სოციალიზმი, რომლის აშენების გეგმა დასახა ლენინმა, საბჭოთა კავშირში რეალური სინამდვილე გახდა. ახლა ჩვენი ქვეყანა მიდის ახალი სიმაღლეებისაკენ — კომუნიზმის სიმაღლეებისაკენ.

მუშათა კლასი და მისი კომუნისტური პარტია თავიანთ ბრძოლაში გადიან სამ მსოფლიო ისტორიულ ეტაპს, როგორიც არის: ექსპლოატატორთა ბატონობის დამხობა და პროლეტარიატის დიქტატურის დამყარება; სოციალიზმის აშენება; კომუნისტური საზოგადოების შექმნა.

პირველი ორი ეტაპი ჩვენმა პარტიამ და ხალხმა განვლეს. და თუ თვითეულ მათგანზე პარტია მუდამ აღწევდა წარმატებებს, ეს უდიდეს წილად აიხსნება იმით, რომ მას ჰქონდა საიმედო კომპასი—თავისი საბრძოლო რევოლუციური პროგრამები, რომელთა გრანიტის საფუძველია მარქსიზმ-ლენინიზმი. პირველი ორი პროგრამა შემუშავებული იყო ვლადიმერ ილიას-ძე ლენინის უშუალო მონაწილეობით და ხელმძღვანელობით. მესამე პროგრამის მომზადების დროს ჩვენ მუდამ მივმართავდით რჩევისათვის ლენინს, ვეყრდნობოდით მის გამჭრიახ წინასწარმეტყველებებს, მის გენიალურ იდეებს სოციალიზმისა და კომუნიზმის მშენებლობის შესახებ. ამიტომ ჩვენ სრული საფუძვლით შეგვიძლია ამ პროგრამასაც ლენინური ვუწოდოთ.

XX საუკუნე კომუნიზმის ტრიუმფულ გამარჯვებათა საუკუნეა. საუკუნის პირველ ნახევარში ჩვენს პლანეტაზე მტკიცედ დამკვიდრდა სოციალიზმი, საუკუნის მეორე ნახევარში მასზე დამკვიდრდება კომუნიზმი. ამის გზას გვიჩვენებს ჩვენი პარტიის ახალი პროგრამა, რომელსაც სამართლიანად უწოდებენ თანამედროვე ეპოქის კომუნისტურ მანიფესტს.

პროგრამის პროექტში განსახიერებულია პარტიის კოლექტიური აზრი. ყველა საბჭოთა ადამიანი ამბობს: ეს ჩვენი პროგრამაა, იგი შეესაბამება ჩვენს იმედებსა და მისწრაფებებს.

პროგრამის იდეები გამოხატავენ მთელი კაცობრიობის ნათელ ოცნებას. სკკპ პროგრამის პროექტი მხურვალედ მოიწონეს მოძმე პარტიებმა. მას დიდი აღფრთოვანებით შეხვდნენ მთელი მსოფლიოს პროლეტარები, მშრომელები. და ეს მოწმობს კომუნიზმის ძალას, იმას, თუ რა დიდი მნიშვნელობა აქვს ჩვენს პროგრამას კაცობრიობის ბედისათვის.

I. სოციალიზმის ისტორიული გამარჯვებანი

1. ლენინური პროგრამა განხორციელებულია

ამხანაგებო, 1917 წლის ოქტომბერში პარტიამ მოიპოვა პირველი დიდი გამარჯვება თავის ისტორიულ გზაზე კომუნიზმისაკენ: დამხობილ იქნა ექსპლოატატორთა ბატონობა და დამყარდა პროლეტარიატის დიქტატურა. პარტიის პროგრამა, რომელიც II ყრილობამ მიიღო, შესრულებულ იქნა. ჩვენი ქვეყანა დაადგა სოციალისტურ გარდაქმნათა სახელოვან, მაგრამ პრაქტიკაში გაუკვალავ გზას.

საბჭოთა ხომალდის კაპიტანის ბოგაზე იდგა უშიშარი მესაჭე — ჩვენი საყვარელი ილიჩი. მან დასახა სოციალიზმის აშენების გენიალური გეგმა. პარტიის ლენინური პროგრამა, რომელიც VIII ყრილობამ მიიღო, წარმოადგენდა გაბედულ მეცნიერულ განჭვრეტასაც, ახალი საზოგადოების მშენებლობის ნათელ გეგმასაც, მასებისადმი მგზნებარე რევოლუციურ მოწოდებასაც. პარტია იმას ემყარებოდა, რომ ჩვენში არის ყველაფერი, რაც საჭიროა სოციალიზმის ასაშენებლად, მას ღრმად სწამდა ახალი წყობილების რევოლუციური შესაძლებლობანი, მშრომელთა გმირობა.

ახალი წყობილების შექმნის სიძნელეები აურაცხელი იყო. ჩვენი ქვეყნის დიდ სივრცეებზე ომი მძვინვარებდა. საერთაშორისო რეაქციისა და შინაგანი კონტრრევოლუციის გაერთიანებული ძალები ტანჯავდნენ საბჭოების რესპუბლიკას, ცდილობდნენ დასაწყისშივე გადაეღობათ კაცობრიობისათვის სოციალიზმისაკენ მიმავალი გზა.

იმპერიალისტურმა ომმა და ინტერვენტთა შემოსევამ დაანგრია სახალხო მეურნეობა რუსეთში, რომელიც ეკონომიურად ისედაც ჩამორჩებოდა მთავარ კაპიტალისტურ ქვეყნებს 50-100 წლით. 1919 წელს სამრეწველო პროდუქციის წარმოება ჩვენს ქვეყანაში 5-ჯერ ნაკლები იყო 1913 წელთან შედარებით. დაქვეითდა სოფლის მეურნეობა.

სიძნელეები იმიტომაც იზრდებოდა, რომ არ იყო სოციალისტურ საწყისებზე ცხოვრების მოწყობის გამოცდილება, საჭირო იყო ახალი ისტორიული გზების გაკაფვა. საბჭოთა ხალხი ვერ მიიღებდა გარედან ვერავითარ მატერიალურ-ტექნიკურ დახმარებას. ჩვენი ქვეყანა მტრულ კაპიტალისტურ გარემოცვაში იმყოფებოდა და იძულებული იყო ალყაშემორტყმული ციხე-სიმაგრის რეჟიმით ეცხოვრა.

ჭეშმარიტად ტიტანური ღონისძიებანი დასჭირდათ პარტიასა და ხალხს, რომ გადაელახათ ეს წარმოუდგენელი სიძნელეები და გამოეყვანათ ჩვენი ქვეყანა ახალი ცხოვრების მშენებლობის ფართო გზაზე.

ჩვენ, კომუნისტებს, მტრები გვხატავდნენ დამანგრეველებად, რომლებსაც აღმშენებლობისა და შემოქმედების უნარი არ შესწევდათ. დიახ, ჩვენ დავანგრიეთ ხალხისათვის საძულველი ექსპლოატატორული წყობილება. მაგრამ ჩვენ ეს იმისათვის ვქენით, რომ კაპიტალიზმის ჭუჭყისა და სიბილწისაგან გაწმენდილ ნიადაგზე შეგვექმნა ახალი, ყველაზე სამართლიანი საზოგადოებრივი წყობილება — კომუნიზმი. **კაცობრიობის ისტორიაში კომუნისტები შევიდნენ როგორც ყველაზე დიადი, მსოფლიოს გარდამქმნელი და განმაახლებელი შემოქმედებითი ძალა.**

ისტორიულმა გამოცდილებამ დაადასტურა, რომ კომუნისტები ყველაზე თანმიმდევრული პატრიოტები, სამშობლოს ყველაზე ერთგული შვილები, მისი ინტერესების ყველაზე მამაცი დამცველები არიან. სწორედ ჩვენ, ბოლშევიკებმა, ვიხსენით ჩვენი ქვეყანა ეროვნული კატასტროფისაგან, უცხოელ იმპერიალისტთა მიერ დამონებისაგან და აღვამაღლეთ იგი მთელი კაცობრიობის თვალში.

ბურჟუაზიული პარტიები, პოლიტიკოსები და იდეოლოგები რუსეთში სოციალიზმის აშენების გეგმას შეხვდნენ მძაფრი სიძულვილითა და ღვარძლიანი დაცინვით. ისინი ერთხმად გაჰყვიროდნენ, „ბოლშევიკური ექსპერიმენტი“ გარდუვალად ჩაიფუშებაო. ჩერჩილი წინასწარმეტყველებდა „რუსეთში ცხოვრების ყოველი ფორმის სრულ დაქვეითებას“, „სოციალისტური და კომუნისტური თეორიების... სრულ კრახს“. ჩვენ შეგვიძლია ახლა ვკითხოთ ბატონ ჩერჩილს — ვინ განიცადა კრახი? ჩვენი ქვეყანა, რომელსაც ეკონომიურად უკანასკნელი ადგილი ეჭირა მსოფლიოს მთავარ ქვეყნებს შორის, ამჟამად მეორე სამრეწველო სახელმწიფო გახდა და ისტორიულ პროგრესს მეთაურობს. დიდმა ბრიტანეთმა კი, რომელიც მსოფლიოს პირველი სახელმწიფო იყო, სამუდამოდ დაკარგა თავისი პოზიციები. აი სოციალიზმის იდეების უდიდესი გარდამქმნელი ძალისა და იმპერიალისტთა იდეების კრახის თვალსაჩინო დადასტურება.

რუსეთში სოციალიზმის აშენების შეუძლებლობის დამტკიცებას ცდილობდნენ II ინტერნაციონალის ლიდერები. „კაპიტალიზმის რადიკალურ მოსპობაზე ლაპარაკიც არ შეიძლება... კაპიტალიზმი კვლავ აღდგება, იგი უნდა აღდგეს და, ალბათ, ძალიან მალე“, — ასეთ ბედს უწინასწარმეტყველებდა ჩვენს ქვეყანას კარლ კაუცკი. მან პირდაპირ განაცხადა, ბოლშევიკური პარტია თავის პროგრამას ვერ განახორციელებსო. მას ბანს აძლევდნენ მენშევიკები და მემარჯვენე ესერები. მემარჯვენე ესერების პარტიის ცენტრალური კომიტეტის ოფიციალურ დოკუმენტში ნათქვამი იყო: „იმის ცდებმა, რომ მეურნეობის მხრივ ჩამორჩენილი ქვეყანა, რომელსაც დანგრეული მრეწველობა, მოშლილი ტრანსპორტი აქვს, გადააქციონ სოციალისტურ ბაზისად, შეიძლება მხოლოდ ბოლომდე გაიჩანგოს სახალხო მეურნეობა და ქაოსსა და ანარქიაში გადაჩეხოს ქვეყანა“.

ბურჟუაზიული და სოციალ-დემოკრატიული ცრუ წინასწარმეტყველები სასტიკად დამარცხდნენ. მემარჯვენე სოციალისტთა ლიდერებს სინდისის ნატამალი რომ ჰქონდეთ, მათ უნდა ეღიარებინათ, სიმართლე ბოლშევიკების მხარეზე აღმოჩნდაო. კომუნისტების პარტია ერთადერთი პარტია აღმოჩნდა, რომელმაც იცოდა, საით წაეყვანა ხალხი. მან გადალახა უდიდესი სიძნელეები, მოიშორა თავისი გზიდან ტროცკისტები, მემარჯვენე ოპორტუნისტები, ნაციონალ-უკლონისტები და სხვა კაპიტულანტები და განახორციელა თავისი გეგმები, რითაც ცხადყო სიტყვისა და საქმის უმაგალითო ერთიანობა.

პარტიისა და ხალხის საქმიანობის მთავარი შედეგია ჩვენს ქვეყანაში სოციალიზმის სრული და საბოლოო გამარჯვება. განხორციელდა დიადი გმირობა, რომელსაც მსოფლიო ისტორიული მნიშვნელობა აქვს. კაცობრიობა შეიარაღდა გამოცდილებით შემოწმებული მეცნიერებით სოციალიზმის შექმნისა და განვითარების შესახებ. სხვა ხალხებისათვის ახლა უფრო ადვილია სოციალიზმისაკენ წინსვლა.

პარტიისა და ხალხის ძირითადი მონაპოვარი **პოლიტიკურ დარგში არის** ახალი ტიპის სახელმწიფოს — სოციალისტური სახელმწიფოს, უმაღლესი ტიპის დემოკრატიის — სოციალისტური დემოკრატიის შექმნა და განმტკიცება. სსრ კავშირი ნამდვილად ხალხის ხელისუფლების, თავისუფლებისა და თანასწორუფლებიანობის ქვეყანაა.

ჩვენი უმნიშვნელოვანესი ისტორიული მიღწევა **ეკონომიურ დარგში** არის: წარმოების საშუალებათა საზოგადოებრივი საკუთრების დამკვიდრება, კერძო საკუთრების ლიკვიდაცია, რომელიც წარმოშობს კლასებისა და ერების უსასტიკეს შეტაკებებს. ბურჟუაზია აცხადებდა: კერძო საკუთრება, რომელიც რამდენიმე ათასი წელიწადია არსებობს, მარადი და ურყევია. ჩვენ, კომუნისტებმა, გაბედულად ხელყავით ეს პრინციპი. სოციალიზმმა დაიწყო საზოგადოებრივი საკუთრების ბატონობის ერა, ბოლო მოუღო წარმოების ანარქიას, ეკონომიურ კრიზისებსა და სხვა სოციალურ შერყევებს.

საოცრად მოკლე ვადებში შეიქმნა მძლავრი ინდუსტრია, რომელიც სოციალიზმის მატერიალურ ბაზას, ჩვენი ქვეყნის ძლიერებისა და აყვავების საფუძველს შეადგენს. ლენინური კოოპერაციული გეგმის საფუძველზე პარტიამ გადაჭრა ძალაუფლების აღების შემდეგ ყველაზე ძნელი ამოცანა: დაეხმარა გლეხებს გადასულიყვნენ სოციალიზმის რელსებზე. გლეხობის ნებაყოფლობითი კოოპერირება თვალსაჩინო მოვლენაა კაცობრიობის სოციალურ-ეკონომიურ ისტორიაში.

გადახედეთ გონების თვალით ჩვენს ქვეყანას, შეადარეთ იმას, როგორიც წარსულში იყო, და თქვენ დაინახავთ, თუ რა მკვეთრად შეიცვალა სამშობლოს სახე, რა დიდი გზა გავიარეთ ამ წლებში.

რუსეთი ითვლებოდა უროსა და საზიდრის, კავისა და სართავი ჯარას ქვეყნად. იგი მანქანებით აღჭურვილი იყო 10-ჯერ უფრო უარესად, ვიდრე ამერიკის შეერთებული შტატები, 5-ჯერ უფრო უარესად, ვიდრე გერმანია. ახლა საბჭოთა კავშირი მოწინავე ტექნიკის, ზემძლავრი ჩარხებისა და უზუსტესი ხელსაწყოების, ავტომატური ხაზების, ელექტრონულ-საანგარიშო მანქანებისა და კოსმოსური ხომალდების ქვეყანაა. 1961 წელს ჩვენმა მანქანათსამშენებლო და ლითონდასამუშავებელმა მრეწველობამ 350-ჯერ მეტი პროდუქცია გამოუშვა, ვიდრე 1913 წელს და თითქმის ათასჯერ მეტი, ვიდრე 1919 წელს.

რუსეთი ითვლებოდა ხის, ჩალისა და ლაფნის ქვეყნად, განიცდიდა ლითონის ნამდვილ შიმშილს. ახლა საბჭოთა კავშირი ფოლადისა და ალუმინის, ცემენტისა და პლასტიკური მასების ქვეყანაა. ჩვენ ახლა ვადნობთ თითქმის იმდენსავე ფოლადს, რამდენსაც ინგლისი, გერმანიის ფედერაციული რესპუბლიკა და საფრანგეთი ერთად.

რუსეთი ითვლებოდა ნავთის ლამპისა და კვარის ქვეყნად. როცა საბჭოების VIII ყრილობის დელეგატები განიხილავდნენ „გოელროს“ გეგმას, მოსკოვში ელექტროენერგია ძლივს ეყო იმას, რომ გაენათებინა ის შენობა, რომელშიც ყრილობის სხდომები მიმდინარეობდა. ახლა საბჭოთა კავშირი მსოფლიოში ყველაზე მძლავრი ენერგოგიგანტების ქვეყანაა. ჩვენ ვაწარმოებთ 300 მილიარდ კილოვატსაათზე მეტ ელექტროენერგიას. 1961 წელს გამომუშავებული იქნება დაახლოებით 160-ჯერ მეტი ელექტროენერგია, ვიდრე 1913 წელს და 650-ჯერ მეტი, ვიდრე 1919 წელს.

იმ დღეებში, როცა ჩვენი ქვეყანა იწყებდა სოციალისტურ მშენებლობას, ლენინი, ლაპარაკობდა რა უდიდეს ამოცანებზე, რომლებიც უნდა გადაგვეჭრა, მოგვაგონებდა ნეკრასოვის შესანიშნავ სტრიქონებს, რომლებიც გამსჭვალული იყო გულისტკივილით სამშობლოსათვის და მისი ძალების მგზნებარე რწმენით:

შენ უხვიცა ხარ, თან უბადრუკიც,
შენ ძლიერიც ხარ, თანაც უძლური,
დედავ რუსეთო!

ბოლშევიკების ურყევი გადაწყვეტილებაა, გამოაცხადა ლენინმა, „რადაც უნდა დაგვიჯდეს მივაღწიოთ იმას, რომ რუსეთი აღარ იყოს უბადრუკი და უძლური, რომ იგი გახდეს ძლიერი და უხვი, ამ სიტყვის სრული მნიშვნელობით“ (თხზ., ტ. 27, გვ. 176). და ჩვენ მივაღწიეთ ამას!

სოციალურ დარგში პარტიამ განახორციელა ხალხის მასების საუკუნეობრივი მისწრაფება. მოსპობილია ადამიანის მიერ ადამიანის ყველა სახეობის ჩაგვრა. ლიკვიდირებულია ექსპლოატატორული კლასები. მუშათა კლასი გახდა საზოგადოების ხელმძღვანელი ძალა. გლეხობა გადავიდა მეურნეობის სოციალისტურ რელსებზე. შეიქმნა მთელი საბჭოთა ხალხის სოციალისტური ერთიანობა. ქალებმა მიიღეს მამაკაცის თანაბარი უფლებები, ყველა შესაძლებლობა აქტიური შემოქმედებითი საქმიანობისათვის საზოგადოების სასარგებლოდ.

იდეოლოგიურ დარგში მოხდა შინაარსით უაღრესად ღრმა, სოციალური მნიშვნელობითა და შედეგებით დიადი გადატრიალება. კომუნისტებმა მაღლა ასწიეს ცოდნისა და მეცნიერების ჩირაღდანი. კულტურული რევოლუციის მსვლელობაში ლიკვიდირებულია მოსახლეობის უწიგნურობა, მილიონობით ადამიანი ეზიარა კულტურისა და მეცნიერების მიღწევებს. შეიქმნა სახალხო ინტელიგენცია. ჩვენ დიდი ხანია პირველი ადგილი დავიკავეთ მსოფლიოში ინჟინერთა მომზადების მხრივ. ჩამოყალიბდა სოციალისტური კულტურა — მომავლის ზოგადსაკაცობრიო კულტურის პირველსახე. საბჭოთა საზოგადოების იდეოლოგია გახდა მარქსიზმ-ლენინიზმი. წარსულს ჩაბარდა კერძო საკუთრებით წარმოშობილი კაცთმოძულეობა. გაიმარჯვა საბჭოთა ადამიანის ცხოვრებისა და საქმიანობის კოლექტიურმა საწყისებმა.

პარტიამ გადაწყვიტა ურთულესი პრობლემა, რომელიც საუკუნეების მანძილზე აღელვებდა კაცობრიობას, ხოლო კაპიტალიზმის სამყაროში დღემდე ინარჩუნებს თავის სიმწვავეს— **ერების ურთიერთობის პრობლემა.** მეფის რუსეთს „ხალხთა საპყრობილეს“ უწოდებდნენ. საბჭოთა კავშირს ხალხთა ძმურ ოჯახს, ერების მეგობრობისა და აყვავების ქვეყანას უწოდებენ. საბჭოთა წყობილებამ ახალი ცხოვრება მისცა, აყვავა ყველა წინათ ჩაგრული და უუფლებო ხალხი, რომლებიც იდგნენ ისტორიული განვითარების სხვადასხვა საფეხურზე, პატრიარქალურ-გვაროვნული წყობილებიდან კაპიტალისტურ წყობილებამდე. წინათ ჩამორჩენილმა ხალხებმა უფრო განვითარებული ერების და უწინარეს ყოვლისა დიდი რუსი ხალხის დახმარებით გვერდი აუარეს კაპიტალისტურ გზას და ამაღლდნენ მოწინავეთა დონემდე. სსრ კავშირში შეიქმნა საერთო დამახასიათებელი ნიშნების მქონე სხვადასხვა ეროვნების ადამიანთა ახალი ისტორიული ერთობა — საბჭოთა ხალხი. მათ აქვთ საერთო სოციალისტური სამშობლო — სსრ კავშირი, საერთო ეკონომიური ბაზა — სოციალისტური მეურნეობა, საერთო სოციალურ-კლასობრივი სტრუქტურა, საერთო მსოფლმხედველობა — მარქსიზმ-ლენინიზმი, საერთო მიზანი — კომუნიზმის აშენება, ბევრი საერთო ნიშანი სულიერ სახეში, ფსიქოლოგიაში.

ყველა ამ კოლოსალური გარდაქმნის შედეგად **ძირეულად შეიცვალა ადამიანთა ცხოვრების პირობები.** მეფის რუსეთში მუშების შრომა მძიმე იყო და ხშირად 12-14 საათს გრძელდებოდა. ხელფასი ძლივს უზრუნველყოფდა ღატაკურ არსებობას. ბევრი მუშა ჯურღმულებში ცხოვრობდა. გლეხები მიწის ნამდვილ შიმშილს განიცდიდნენ. ყოველ მესამე ოჯახს არა ჰყავდა ცხენი. გადასახადებსა და სხვა გამოსაღებებს მოსავლის მეტი ნაწილი მიჰქონდა. გლეხობის უმრავლესობა ძალიან ცუდად იკვებებოდა: ხორცს ჭამდა მხოლოდ დიდ დღესასწაულებში, შაქარი მიუწვდომელ ფუფუნებად ითვლებოდა. ყოველ წელიწადს ათასობით გლეხი ჩანაგდებოდა და ქალაქებში ემატებოდა უმუშევართა არმიას.

სხვა ცხოვრება მოუტანა ხალხებს სოციალიზმმა. მშრომელთა მრისხანე უბედურება — უმუშევრობა — დიდი ხანია მოსპობილია. მუშების რეალური ხელფასი უმუშევრობის ლიკვიდაციისა და სამუშაო დღის შემოკლების გათვალისწინებით საბჭოთა ხელისუფლების წლებში გაიზარდა 5,8-ჯერ. გლეხების რეალური შემოსავალი —6-ჯერ და მეტად. მშრომელთა სახლში მივიდა გაზი, ელექტრობა, ტელევიზორი, რადიო, მაცივარი, წიგნები, გაზეთები. ბინის ქირა სსრ კავშირში ყველაზე მცირეა მსოფლიოში. ხორცეულდება კანონი გადასახადების გაუქმების შესახებ. ჩვენი წარმატებების მკაფიო მაჩვენებელია ის ფაქტი, რომ ადამიანის სიცოცხლის საშუალო ხანგრძლივობა გაიზარდა 69 წლამდე. ამით სოციალიზმმა სიცოცხლის ხანგრძლივობა ერთიორად და მეტად გაადიდა. კომუნიზმი შემდგომ გაადიდებს სიცოცხლის ხანგრძლივობას, და სინამდვილედ იქცევა პოეტის ოცნება: „ას წლამდე ვიზარდოთ მოუხუცებლად“.

სოციალიზმმა პირველად ისტორიაში რეალურად უზრუნველყო ადამიანის ძირითადი სოციალური უფლებანი: შრომის უფლება, დასვენების უფლება, მოხუცებულობაში, ავადმყოფობისა და შრომის უნარის დაკარგვის შემთხვევაში მატერიალური უზრუნველყოფის უფლება, განათლების უფლება. სოციალიზმმა საბჭოთა ადამიანებს მისცა თავისი მომავლისა და თავისი შვილების მომავლის რწმენის დიდი გრძნობა. მიღწეული კეთილდღეობის სიმყიდრის შეგრძნება, გამოიმუშავა ადამიანებში ისტორიული ოპტიმიზმი.

სოციალიზმის დეგენერირული ძალა გამოვლინდა დიდი სამამულო ომის წლებში, რომლის დროსაც განადგურებულ იქნენ ურდოები გერმანიის ფაშიზმისა, რომლებიც უძლეველად მიაჩნდათ.

სოციალიზმის გამარჯვების შემდეგ კოლოსალური ცვლილებები მოხდა საზოგადოებრივი განვითარების ხასიათში. ათასობით წელიწადს ადამიანები იტანჯებოდნენ საზოგადოებრივი კანონების სტიქიური მოქმედებისაგან, მათი უბადრუკი სათამაშო იყვნენ. სოციალიზმის დროს ადამიანები არა მარტო შეიცნობენ ობიექტურ კანონებს, არამედ კიდევაც ეუფლებიან მათ. მუშებმა და გლეხებმა, რომლებსაც ექსპლოატატორები აბუჩად იგდებდნენ როგორც უსანო, ინერტულ მასას, სოციალისტურ პირობებში ცხადყვეს შემოქმედების ჭეშმარიტად უსაზღვრო უნარი, გმირობის სასწაულები, ლეგენდარული მამაცობა, დეგენერირული ძალა. საბჭოთა კავშირის მაგალითმა ყველა ქვეყნის მშრომელთა გულში წარმოშვა საკუთარი ძალების რწმენა.

ძირეული უპირატესობანი, რომლებიც ცხადყო სოციალისტურმა წყობილებამ ჩვენს ქვეყანაში, ყველაზე დამაჯერებელი პასუხი იყო კითხვაზე: რა გზით იაროს კაცობრიობამ? ცხოვრებამ გვიჩვენა, რომ ბურჟუაზიული და სოციალ-დემოკრატიული პარტიები გაკოტრდნენ, მათ ვერ შეასრულეს თავიანთი დაპირებები, ვერ გადაწყვიტეს და არც შეეძლოთ გადაეწყვიტათ არცერთი ძირეული სოციალური პრობლემა. ისტორიამ დაადასტურა, რომ ერთადერთი საზოგადოებრივ-პოლიტიკური ძალა, რომელიც ნამდვილად წყვეტს სოციალურ პრობლემებს, რომლებიც კაცობრიობას აღელვებენ, ასრულებს თავის პროგრამულ წინასწარდასახულობებს, კომუნისტები არიან.

2. მსოფლიო განვითარების მთავარი შედეგები

ამხანაგებო! პარტიის პროგრამაში, რომელიც VIII ყრილობამ მიიღო, აღნიშნული იყო, რომ იმპერიალიზმისა და მის წინაღმდეგობათა განვითარებამ „გარდუვალი გახადა კაპიტალიზმის კრახი და უმაღლესი ტიპის საზოგადოებრივ მეურნეობაზე გადასვლა“. პროგრამამ გამოაცხადა: დაიწყო მსოფლიო პროლეტარული კომუნისტური რევოლუციის ერა. ისტორიულ მოვლენათა მთელი შემდგომი განვითარება მიმდინარეობდა ისე, როგორც მარქსისტ-ლენინელები ითვალისწინებდნენ.

შევადაროთ 1919 წლისა და ჩვენი დროის მსოფლიოს პოლიტიკური რუკა.

	1919 წლისათვის ფართობი მილ. კვ. კილომეტ.	%	მოსახლეობა მილ. კაცი	%	1961 წლისათვის ფართობი მილ. კვ. კილომეტ.	%	მოსახლეობა მილ. კაცი.	%
1. მთელი მსოფლიო	135,4	100	1777	100	135,4	100	3017	100
აქედან:								
1) სოციალისტური სამყარო	21,7	16,0	138,0	7,8	35,1	25,9	1072	35,5
2) დანარჩენი სამყარო	113,7	84,0	1639	92,2	100,3	74,1	1945	64,5
II. დიდი იმპერიალისტური სახელმწიფოები (აშშ, ინგლისი, გერმანია — გერმანიის ფედერაციული რესპუბლიკა, საფრანგეთი, იაპონია, იტალია) და მათი კოლონიები	60,3	44,5	855	48,1	18,6	13,7	541,5	17,9
III. ყველა კოლონია, ნახევრად კოლონია და დომინიონი	104,5	77,2	1230	69,2	14,2	10,5	85,4	2,8
IV. ყოფილი კოლონიური, ნახევრადკოლონიური ქვეყნები, რომლებმაც დამოუკიდებლობა მოიპოვეს 1919 წლის შემდეგ (გარდა სოციალისტური სახელმწიფოებისა)	—	—	—	—	72,2	53,4	1228	40,7

რას მოწმობს ეს შედარება? თანამედროვეობის დიდმა რევოლუციურმა ძალებმა გადამწყვეტად შეუცვალეს სახე მსოფლიოს. იმპერიალიზმმა სამუდამოდ დაკარგა ბატონობა ხალხების მეტ ნაწილზე. გაირკვა მთავარი მაგისტრალი, რომლითაც კაცობრიობა წინ მიდის. ეს მაგისტრალია სოციალიზმი.

ჩვენს ეპოქაში საზოგადოების წინსვლითი განვითარების ძირითადი შედეგია მსოფლიო სოციალისტური სისტემის შექმნა. სოციალისტური რევოლუციების გამარჯვება ჩინეთში, ევროპისა და აზიის მთელ რიგ სხვა ქვეყნებში მსოფლიო ისტორიის ყველაზე დიდი მოვლენა იყო 1917 წლის ოქტომბრის შემდეგ.

მსოფლიო სოციალისტური სისტემა ახალგაზრდა სისტემაა. მაგრამ მან უკვე შეიძინა ისეთი გამოცდილება, რომელიც საშუალებას იძლევა გაკეთდეს დასკვნები, რომლებსაც უდიდესი მნიშვნელობა აქვს მთელი კაცობრიობის შემდგომი განვითარების გზების განსაზღვრისათვის.

(გაგრძელება შემდეგ ნომერში)

„კომუნისტის“ დღევანდელი ნომერი რვა გვერდიანია.

რედაქტორის მოადგილე
გ. ვარდოსანიძე.